

የሕይወት ችግሮችን መፍታት

ክርስቲያናዊ መንገድ

ከኢንተርናሽናል ኮርስፖንዳንስ ኢንስቲትዩት ጋር በመተባበር በዶሮቲ
ጆንስ ተዘጋጅቶ በሥነ መለኮት በቤቴ ለማካሄድ ከእንግሊዝኛ ወደ
አማርኛ የተመለሰ የሕይወት ችግሮችን በለመፍታትና በለምክር
ለገልግሎት የሚያስተምር የመማሪያ መጽሐፍ።

1994 - አዲስ አበባ

መግቢያ.....	2

ክፍል አንድ፡ የችግር አረታት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረቶች

1. የችግሮች ምንጭ.....	5
2. ክርስቲያናዊ የመፍትሔ መንገዶች.....	24
3. ክርስቲያናዊ የመፍትሔ መርሆዎች.....	45

ክፍል ሁለት፡ በጥንኑነት ውስጥ ያሉ ችግሮች

4. በማኅበራዊ ጥንኑነት ውስጥ ያሉ ችግሮች.....	66
5. የቤተሰብ ችግሮች.....	66
6. የላጤነት ሕይወት ችግሮች.....	111

ክፍል ሦስት፡ ልዩ ችግሮች

7. ጉዳረ ስጋዊነት በእግዚአብሔር እቅድ ውስጥ.....	131
8. መደዳትን መቋቋም.....	149
9. ስቃይና ጥት.....	169
10. ተስፋን ግጽናት.....	191
የመከራ ፈተና መልሶች.....	206

ያሳታሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

መግቢያ

አንድ የታወቀ ፋላስፋ ስለ ሕይወት ያለውን አመለካከት እንዲህ ብሎ ጻፈ። “ሕይወት በተለያዩ ጊዜያት መገፋትን፣ መረሳትን እንዲሁም የእንባ ገጠመኞችን ያዘለ ነው” አለ። በርግጥ ይህ አባባል ክርስቲያናዊ አመለካከትን ያልያዘ ሊሆን ሕይወት ከምንም ወደ ምንም የሚሸጋገርና በእንባ የተሞላ ሂደት እንደሆነ የሚያወሳ ነው። ነገር ግን እኛም ክርስቲያኖች የሆንነውም እንኳን እንባና ችግሮች የሕይወት ገጠመኞችን ናቸው። ከዚህም የተነሳ ችግሮቻችን እንዲፈቱ እርዳታን እንፈልጋለን።

የሕይወት ዓላማ ምንድን ነው? የእግዚአብሔር ሰዎች ለምን በመከራ ያልፋሉ? ለምንድን ነው በዓለማችን ሕመም፣ ሐዘንና ጥላቻ የሚፈራረቀው? የችግሮች ምንጩ ምንድን ነው? ክርስቲያኖች ችግሮችን እንዴት ማስወገድ ይችላሉ? በሕይወታችን ሁልጊዜ የሚከሰቱት ችግሮች መንስኤአቸው ሥጢአት ብቻ ነውን? ለችግሮቻችን መልስ ከየት እናገኛለን? በዚህ ክፍል ትምህርት እንኒህንና ሌሎችን ጥያቄዎችን እንቃኛለን።

ለአንዳንድ ችግሮቻችን ግልጽና ሊያሳርፈን የሚችል ቀጥተኛ መልስ ላናገኝ እንችላለን። ይህም ባይሆን መጽሐፍ ቅዱስ ወደ እኛ ለሚመጡት ለአብዛኛው ችግሮቻችን መመሪያን በመስጠት መፍትሔ ይሰጠናል። እንዲሁም ብዙ ችግሮቻችን እንዴት እንደምናስወገድ ይጠቁመናል።

ክርስቲያኖች በችግሮች ተሸንፈው እንዲወድቁ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም። ወደ እርሱ ከመጣን፣ አቅጣጫን በመስጠት እንዲረዳን የችግር መፍትሔን፣ እንዲሁም ችግሮቻችንን በድል እንድናልፍ የሚያደርገን መንገድ አዘጋጅቷል።

ይህንን ትምህርት ስታጠና፣ እንተ ምታልፍበት የሕይወት ጎዳና የችግር መፍቻ መርሆዎችን ተጠቀምባቸው። ችግርህን እንዲረዳህ ለችግር ፈቺው ለኢየሱስ ክርስቶስ አባልፈህ ከሰጠህ፣ አስደናቂ በረከትን ታገኛለህ። እንዲሁም በዚህ ትምህርት የተማርሃቸው መርሆዎች ችግር ያለባቸውን ሌሎችን ሰዎች ስታገለግል እንድትጠቀምባቸው ይረዳሃል።

የሕይወት ችግሮችን መፍታት - ክርስቲያናዊ መንገድ የተባለው ይህ ኮርስ ከክርስቲያናዊ አመለካከት አንጻር የችግር ምንጮችን፣ ችግርን የመፍታት ዘዴዎችንና መፍትሔ የሚገኝባቸውን መንገዶች የምናጠናበት ነው። ዋና ዋና የሕይወት ችግሮች በትምህርቱ ውስጥ ቀርበዋል። ከነዚህም መካከል በማህበራዊና በቤተሰብ ግንኙነት መካከል ያሉ ችግሮች ይገኙባቸዋል። የላጤነት፣ ከግብረ ሥጋዊነት ጋር የተያያዙና መከራና ሞትን የሚመለከቱ ችግሮችም ተካትተዋል። ለነዚህ ሁሉ ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ ተሰጥተዋል። ክርስቲያን ለራሱ ችግሮች መፍትሔ ለማግኘትም ሆነ

ሌሎች በችግር ውስጥ ያሉትን ለመርዳት የሚጠቀሙባቸው መርሆዎች በትምህርቱ ውስጥ ተቀምጠዋል። የክርስቲያን እርግጠኛ ተስፋ የሆነውና ለችግሮች ሁሉ መፍቻ ያለው የኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ በትምህርቱ ውስጥ ትኩረት ተሰጥቶበታል።

የትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት ስታጠናቅቅ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል አለብህ።

1. በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ የችግር ምንጮች ምን እንዲሆኑ መግለጽ፤
2. ለችግሮችህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ላይ የተመሠረቱ የመፍትሔ መንገዶችን መግለጽ፤
3. በሕይወትህ ውስጥ ላሉ ችግሮች ትክክለኛ መፍትሔ ላይ ለመድረስ ሁለቱን የችግር ማቃለያ ዘዴዎች ማወቅና በሥራ ላይ ማዋል፤
4. ለእንድ ክርስቲያን ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎች መስጠት።
5. ሌሎች ሰዎች ችግራቸውን በክርስቲያናዊ መንገድ እንዲመለከቱና መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርህን የተከተሉ መፍትሔዎችን እንዲፈልጉ መረዳት፤
6. ኢየሱስ ክርስቶስ ድል እንዲሰጥህና ድል አድራጊ እንዲያደርግህ በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ በእርሱ መታመንና እርሱን ተስፋ ማድረግ መቻል አለብህ።

የትምህርቱ አዘገጃጀትና የአጠናኑ ስልት

እያንዳንዱ ክፍል ትምህርት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ይይዛል።

1. ርዕስ
2. መግቢያ
3. የክፍል ትምህርቱ አከፋፈል
4. የክፍል ትምህርቱ ዓላማዎች
5. የትምህርቱ ዝርዝር
6. ለጥናቱ የሚረዱ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች
7. የሙከራ ፈተና (ከትምህርቱ በስተመጨረሻ)
8. የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስና በመጽሐፉ መጨረሻም የሙከራ ፈተናዎች መልስ ቀርበዋል።

የትምህርቱ አከፋፈልና ዓላማዎች በጥናቱ ርዕስ ጉዳይ ላይ አጠቃላይ ሃሳብ ይሰጣሉ፤ ጥናቱን በምታጠናበት ወቅት እጅግ አስፈላጊ በሆኑት ነጥቦች ላይ እንድታተኩር ይረዳሃል።

በትምህርቱ ዝርዝር ውስጥ የቀረቡት ጥያቄዎች አብዛኛዎቹ በዚህ የጥናት መጽሐፍ ላይ የቀረቡትን ክፍት ሥፍራዎችን በመሙላት ሊመለሱ የሚችሉ ናቸው። ሆኖም ረዘም ያሉ መልሶችን በማስታወሻ ደብተርህ መጻፍ ይገባል። መልሶችን በማስታወሻ ደብተርህ የምትጽፍ ከሆነ የጥናቱን ቁጥርና ርዕሱን መመዝገብህን እርግጠኛ ሁን።

የራስህን መልሶች ከመስጠትህ በፊት በመጽሐፉ የቀረቡትን መልሶች አትመልከት። የራስህን መልሶች የምትሰጥ ከሆነ ያጠናክውን ጥናት በተሻለ ሁኔታ ትረዳዋለህ። የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎችን ከመለስህ በኋላ በክፍል ትምህርቱ በስተመጨረሻ ከተሰጡት መልሶች ጋር አስተያይ። ከዚያ በኋላም በትክክል ያልመሰሰካቸውን እርማቸው። የቀረቡትን መልሶች በድንገት ተመልክተህ የሚቀጥለውን ጥያቄ መልስ ማግኘት እንዳትችል መልሶቹ የቀረቡት በቁጥር ቅደም ተከተል አይደለም። እነዚህ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። በጥናቱ የቀረቡትን ዋና ዋና ሃሳቦች እንድታስታውስ ከመርዳቱም በላይ ከትምህርቱ ያገኘሃቸውን የሕይወት መርሆዎች ተግባራዊ እንድታደርግ ይረዳሃል።

የትግሮች ምንጭ

ኢየሱስ ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ ደቀመዛሙርቱ ምን ሊገጥማቸው እንደሚችል ልክ በመስቀል ላይ ከመሞቱ በፊት ነግሮአቸው ነበር። ከነገራቸውም ውስጥ አንዱ፤ “በዓለም ላላችሁ መከራ አለባችሁ፤ ነገር ግን አይዘለችሁ፤ እኔ ዓለምን አሸንፈዋለሁ” (ዮሐ. 16:33) የሚል ነበር። ከዚያም ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ በማለት ጸለየላቸው፤ “ቅዱስ አባት ሆይ፤ እነዚህን የሰጠኸኝን እንደ እኛ እንድ እንዲሆኑ በስምህ ጠብቃቸው ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም” (ዮሐ. 17:11፤ 15)።

በዓለም ውስጥ እስካለን ድረስ ትግሮች ይኖሩብናል። እነዚህ ትግሮች ከየት ይመጣሉ? እነዚህ ትግሮች እንዳይከሰቱ በመከላከል ረገድ ልናደርግ የምንችለው ምን ነገር አለ? እግዚአብሔርሰ ለምን ክርስቲያኖች በመከራና በትግር እንዲሠቃዩ ይፈቅዳል?

በዚህ በክፍለ ትምህርት እንድ ውስጥ የትግሮቻችንን ምንጭ እና ለምን ሁላችንም ትግሮችን መጋፈጥ እንደሚገባን እንመለከታለን። ትግሮች ለምን እንደሚከሰቱ መረዳት የመፍትሔ መንገዶችን ለማግኘትና ትግሮቻችንን በክርስትና ሕይወት የበለጠ ለመጠንከር የተገኙ ዕድሎች አድርገን እንድንጠቀምባቸው ያስችለናል። ይህን ክፍለ ትምህርት ስታጠና በሕይወትህ ያሉትን ትግሮችና ምንጫቸውን እስብ። ምንጫቸውን ለይተህ ካወቅህ ወደ መፍትሔ መጓዝ ትችላለህ። እንዲሁም ትግሮቹን ለማስወገድ ይረዳሃል። ይህም ከሁሉ የበለጠ መፍትሔ ነው።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የጋጢአት ውጤት
- የውጭ ተፅእኖ ውጤት
- የራሳችን ምርጫ ውጤት
- እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ሃሳብ ውጤት

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህን ክፍለ ትምህርት ስታጠናቅቅ

- ጋጢአት የትግሮች ምንጭ ሊሆን የሚችልባቸውን ሦስት መንገዶች መግለጽ።
- ከቄጥራችን ውጭ በሆኑ ሁኔታዎች አማካይነት የሚከሰቱ ትግሮችን መዘርዘር።
- የግል ምርጫን በጥንቃቄ የማድረግን አስፈላጊነት መገንዘብ።
- በመከራና በትግር ውስጥ እንድናልፍ እግዚአብሔር ለምን እንደሚፈቅድ መግለጽ መቻል አለብህ።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. የመማሪያ መጽሐፉን መግቢያ እና የትምህርቱን ዓላማ በጥንቃቄ እንብብ።
2. የክፍለ ትምህርቱን መግቢያ፣ አከፋፈል እና ዓላማዎች እንብብ።
3. ዘፍጥረት 1፣ 2 እና 3ን እንብብ።
4. የክፍለ ትምህርቱን ዋና ክፍልና በውስጡ ያሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በሙሉ በማንበብ የተሰጡትን የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መሉ መልስ።
5. በክፍለ ትምህርቱ መጨረሻ ላይ የተሰጠውን የመከራ ፈተና ከወሰድክ በኋላ መልሶችህን በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከሰፈሩት መልሶች ጋር በማስተያየት በትክክል ያልመለሰካቸውን አስተካክል።

የኃጢአት ውጤት

ዓላማ 1 የችግሮችን ዋነኛ መንስዔ ለይቶ ለማወቅ።

የአዳም ኃጢአት

አዳምና ሔዋን ፍፁም በሆነ ዓለም ውስጥ ፍፁማን ሰዎች ሆነው ነበር የተፈጠሩት (ዘፍ. 2)። ከእግዚአብሔር ጋር ፍፁም የሆነ ጎብኒትም ነበራቸው፤ ችግሮችም አልነበሩባቸውም። ነገር ግን እግዚአብሔር እርሱን ለመታዘዝና ለማገልገል የሚያስችላቸውን የምርጫ ነፃነትና ሥልጣን ሰጥቶአቸው ነበር።

በዓለም ውስጥ የነበረው አንድ ክፉ ተጽዕኖ ኢየሱስ 'ክፉው' ብሎ የጠራው ሰይጣን ነው (ዮሐ. 17:15)። እርሱ በእባብ ተመስሎ በዔደን ገነት ነበር። ሰይጣን እንዴት በዔደን ገነት እንደተገኘ መጽሐፍ ቅዱስ ባይነግረንም እባብ (ሰይጣን) አዳምና ሔዋን እግዚአብሔርን እንዳይታዘዙ ለመፈተን ምን ያህል ክፉ ተጽዕኖ እንዳሳደረባቸው በዘፍጥረት ምዕራፍ 3 እናነባለን። ያለመታዘዛቸው በምድር ሁሉ ላይ ርግማን አመጣ። ምድርና የሰው ዘር ሁሉ በዚህ ኃጢአት ተበከለ። የህመም፣ የመከራ፣ የችግር፣ የጥፋት፣ የልፋት መጀመሪያው ይህ ነው።

(1). ከሚከተሉት ዐረፍተ ነገሮች ውስጥ አሳካሁን ስለ ችግሮች ምንጭና ዋነኛ መንስዔ የተመለከትነውን እንደ ማጠቃለያ አሳብ የሚገልጸው የትኛው ነው?

- ሀ. የችግሮቻችን ሁሉ መንስዔ ሰይጣን ነው።
- ለ. የችግሮቻችን ሁሉ ምንጭ የአዳምና የሔዋን ኃጢአት ነው።
- ሐ. በምድር ሁሉ ላይ መርገምን ያመጡትና የችግሮች መጀመሪያ የሆኑት የሰይጣን ክፉ ተጽዕኖ እና የሰው አለመታዘዝ ናቸው።

በኃጢአት የተበከለ ዓለም

ዓላማ 2 በኃጢአት የተበከለ ዓለም ውስጥ ከመኖራችን የተነሳ ለሚከሰት ችግር ምሳሌ ለመስጠት።

በኃጢአት ምክንያት በምድር ላይ የመጣው መርገም በዘፍ. 3:16-19 ተመዝግቧል። ሞት የዚህ መርገም ውጤት ነው። ከኃጢአት የተነሳ ምድር ፍፁም አይደለችም፤ ረህብ፣ የጉርፍ መጥለቅለቅና የመሬት መንቀጥቀጥ የመሳሰሉ ጉዳዮች ሞልተውባታል። የምንመገበውን ምግብ ለማግኘት ክድርቅ፣ ከዱር አራዊት እና ከእንበጣዎች ጋር እንታገላለን። ሁላችን ገጠሪዎች ባንሆንም ህልውናችን ከዚህ ትግል ጋር የተያያዘ ነው።

በኃጢአት ምክንያት እንዳንድ ህፃናት የእእምሮ ሕመምተኞች ወይም ሽባ ወይም በሌላ በሽታ የሚሠቃዩ ሆነው ይወለዳሉ።

(2). የምትኖርበትን አካባቢ እስብ፤ በኃጢአት ከተበከለ ዓለም የተነሳ የደረሰ ብህን ወይም በሌሎች ላይ ደርሶ ያየኸውን እንድ ችግር በምሳሌነት ስጥ።

የራሳችን ኃጢአተኛ ባህርይ

ዓላማ 3 ሰዎች በራሳቸው ኃጢአት ምክንያት የሚከሰቱትን ችግሮች ለማስወገድ ሲፈልጉ የሚወስዱትን አማራጭ ለመግለጽ።

በሥነ ምግባር ብልሹነት የተያዘ የአንድ ትንሽ ልጅ ታሪክ ሰምተህ ይሆናል። እናቱ ለምን ጥፋት እንዳጠፋ በጠየቀችው ጊዜ የመለበሳት መልስ 'እንዳጠፋ ያደረገኝ ሰይጣን ነው' የሚል ነበር። ለችግሮቻችን ሁሉ ሰይጣንን መውቀስና እርሱን ተጠያቂ ማድረግ ቀላል ነው፤ ሐቂ ግን የአብዛኛዎቹ ችግሮቻችን መንስዔ የራሳችን ኃጢአተኛ ባህርይ መሆኑ ነው።

እግዚአብሔርን ለመታዘዝ ወይም ላለመታዘዝ የምንመርጥበት ኃይል ተሰጥቶናል። ኃጢአትን ስንሠራ በራሳችን የግል ምርጫ ነው፤ ለኃጢአታችንም በግል ገላፊነት እለብን። በሮሜ 5:12 እንዲህ የሚል ቃል እናነባለን፤ 'ሰለዚህ ምክንያት ኃጢአት በአንድ ሰው ወደ ዓለም ገባ በኃጢአትም ሞት፤ እንደዚሁም ሁሉ ኃጢአትን ስላደረጉ ሞት ለሰው ሁሉ ደረሰ።'

(3). ኢሳ. 53:6፤ ኢሳ. 64:6፤ ምሳ. 20:9፤ ሮሜ 3:23 እና 1 ዮሐ. 1:8ን እንብብ። ከሚከተሉት ውስጥ በነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ የንባብ ክፍሎች ውስጥ የተደጋገመውን መልዕክት አጠቃሎ የያዘው ዐረፍተ ነገር የትኛው ነው?

- ሀ. እንዳንድ ሰዎች ከሌሎች የበለጠ ኃጢአተኞች ናቸው።
- ለ. ለራሳችን የኃጢአተኛ ባህርይ ኃላፊና ተጠያቂ አዳም ነው።
- ሐ. ለው ሁሉ የሚወለደው የኃጢአት ባህርይ ይዞ ነው፤ ለሚሠራውም ኃጢአት በደለኛ ነው።

እያንዳንዳችን ስንወሰድ ኃጢአት የመሥራት ባህርይ ይዘን እንደሆነና መልካም እና ክፉ ለማድረግ ባለን ምርጫ ተጠያቂዎች እንደሆንን እነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በግልጽ ያስረዳሉ። ከችግሮቻችን አብዛኛዎቹ የሚከሰቱት በሠራናቸው ኃጢአቶች፣ እንደ ቀልድ በተናገርናቸው ቃላት ወይም ራስ ወዳድነት፣ በድፍረት ኃጢአት መሥራት፣ ስስት፣ ቅናት፣ ወዘተ በመሳሰሉት ክፉ ዝንባሌዎች አማካይነት ነው።

በአንድ ወቅት ኢየሱስ ለረጅም ጊዜ ሕመምተኛ የነበረን ሰው ከፈወሰ በኋላ የተናገረውን በመጽሐፍ ቅዱስ ተመዝግቦ እናገኘዋለን። ኢየሱስ ይህን ሰው

በቤተ መቅደስ አገኛቸው የሰጠው ምክር እንዲህ የሚል ነበር፤ 'እነሆ፤ ድነሃል ከዚህ የሚብስ እንዳይደርስብህ ወደ ፊት ኃጢአት አትሰራ' (ዮሐ. 5:14)። በዚህ ሁኔታ የሰውየው ሕመም መንስዔ የራሱ ኃጢአት ነበር።

ጉጂ በሆኑ ሐሽሽ ወይም ሲጋራ፤ ከመጠን በላይ በመብላት እና በመጠጣት፤ በሥነ ምግባር ጉድለት፤ ወይም በሌሎች የኃጢአት ሥራዎች ሰውነታቸውን የሚጉዱ ሰዎች አደገኛ የሆነ አካላዊ ችግር ሊከሰትባቸው ይችላል። እግዚአብሔርን እና ቃሉን ባለመታዘዝ ኃጢአት ለንሠራ፤ የቤተሰብ መበታተን፤ ከሰዎች ጋር መጋጨት፤ ሐዘን፤ መከራ፤ ሕመም፤ ሞትም እንኳን በራሳችን ላይ ልናስከትል እንችላለን። ሮሜ 6:23 'የኃጢአት ደምዝ ሞት ነው' በማለት ይህን አሳብ እንድናስተውለው ያደርገናል። ይህ ክፍል የሚናገረው ደግሞ የሥጋን ሞት ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊውንም ሞት ጭምር ነው፤ ይህም መንፈሳዊ ሞት ለዘላለም ከእግዚአብሔር መለየት ነው።

አንዳንድ ጊዜ ለችግሮቻችን የምንሰጠው ምላሽ ራሱ ሌላ ተጨማሪ ችግር ሊፈጥር ይችላል። መጥፎ አመለካከት ወይም የማጉረምረም መንፈስ ለችግሮቻችን የምንሰጣቸው ትክክለኛ ያልሆኑ ምላሾች ናቸው። በዚህ ጊዜ ችግሮቻችን ሊያሸንፉንና ከእግዚአብሔር ጋር ያለንንም ግንኙነት ሊያሳጡን ይችላሉ። ወደፊት በዚህ ትምህርት ውስጥ እንደምንመለከተው፤ ቀና አመለካከት ችግሮቻችንን ወደ ድል እንድንለውጥ ይረዳናል፤ ውጤቱም መንፈሳዊ እድገት ይሆናል።

(4). በራሳችን ኃጢአት ምክንያት የተከሰቱብንን ችግሮች ለማስወገድ ምን ማድረግ እንችላለን?

በምድር ላይ ከኃጢአት ነፃ እና ፍፁም የሆነ ሕይወት በመኖር ከኃጢአት ጋር ግንኙነት ያላቸውን ችግሮች ሁሉ ማስወገድ ይቻላል ብሎ ማሰብ ትልቅ ለሀተት ነው። ይህንን የራስህ ሕይወት በራሱ ሊነግርህ ይችላል። ምንም እንኳን ፍፁም ለመሆን በመሞከር በኃጢአት ላይ ድልን እየተቀዳጀህ ቢሆን፤ አሮጌው ኃጢአተኛ ባህሪህ አንዳንድ ጊዜ ብቅ እያለ ሊጥልህ ይችላል። በመሆኑም ከጊዜ ወደ ጊዜ ከውድቀትህ የሚመነጩ ችግሮች ሊገጥሙህ ይችላሉ። የሚያስገርመው ድንቅ እውነት ግን፤ ኃጢአትን ብንሠራ እንኳን እግዚአብሔር ይወደናል፤ በኃጢአታችን ለንጽዘዝና ለእርዳታም ወደ እርሱ ለንጮህ ለችግሮቻችን መፍትሔ እንድናገኝ ይረዳናል።

ወደ ጓላ በምናገኛቸው ትምህርቶች ኃጢአት እንዴት ችግሮችን እንደሚፈጥርና እነዚህን ችግሮች ለማስወገድ ወይም ለመቋቋም ምን ማድረግ እንደ ምንችል እንመለከታለን።

የውጭ ተጽእኖ ውጤት

ገላግ 4 ከቁጥጥርህ ውጭ በሆነ የውጭ ተጽእኖ አማካይነት የሚከሰቱ ችግሮችን ለይቶ ለማወቅ።

የሰው ልጅ ችግሮች ከኃጢአት የሚመነጩ እንደሆኑ ተመልክተናል። በኃጢአት ምክንያት በተበከለ ዓለም ውስጥ እንኖራለን። ኃጢአት በዓለም ሁሉ ላይ መርገምን አምጥቷል። የሰይጣን ተፅእኖም በዓለም ውስጥ ምስቅ ልቅል ሕይወትን፤ ግራ መጋባትን፤ ችግርን እና ተስፋ ማጣትን አምጥቷል። በው ሁሉ ኃጢአተኛ ባህርይ ይዞ ነው የተወለደው (ሮሜ 3:23)።

ይህ ማለት ታዲያ ሁልጊዜ ለችግሮቻችን መንስዔ የሚሆነው የራሳችን ኃጢአት ነው ማለት ነው? በፍፁም! የብዙ ችግሮቻችን መንስዔዎች ከቁጥጥራችን ውጭ የሆኑ ናቸው። ከእነዚህ ጥቂቶች የሚከተሉት ናቸው።

የተፈጥሮ አደጋዎች

'ታይታኒክ' ተብላ የምትጠራው የእንግሊዝ መርከብ እ.ኤ.አ. በ1912 ዓ.ም. በተሠራች ጊዜ የሚወዳደራት ሌላ መርከብ አልነበረም፤ በዓለም ትልቋ መርከብ ነበረች። ኤክስፐርቶችም መርከቧ እንደማትሰጥም ተናግረውላት ነበር። ነገር ግን በዚያው ዓመት ሚያዚያ 14 ቀን 1912 ዓ.ም. የመጀመሪያ ጉዞዋን ከእንግሊዝ ወደ አሜሪካ በማድረግ ላይ እንዳለች ከበረዶ ክምር ጋር ተጋጭታ ሰጠመች። በውስጧ ከነበሩት 2200 ተጓዦች 1500ዎቹ ለሞት በቁ። በረዶው መርከቧን ለማስጠም የሚያበቃ ቀዳዳ ከ3 ደቂቃ ባነሰ ጊዜ አስከትሎ እንድትሰጥም ያደርጋታል ብሎ ማንም አልገመተም።

በዚህ አደጋ ምክንያት ሲፈጠሩ የሚችሉትን ችግሮች አስብ። የሚወዳቸውን በዚህ አደጋ ያጡ ብዙ ክርስቲያኖች እንደነበሩ ጥርጥር የለውም። ይህ አደጋ ያስከተላቸው ሐዘን፤ መከራ፤ ህመም፤ ወዘተ ከራስ ኃጢአት ጋር አይገናኙም፤ የተፈጥሮ አደጋ ያስከተላቸው ናቸው እንጂ።

የጉርፍ መጥለቅለቅ፤ የመሬት መንቀጥቀጥ፤ አውሎ ነፋስ፤ ወይም ረሃብን የመስሎ አደጋዎች አጋጥመውህ ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ በቤተሰብህ ውስጥ ሞት፤ የአእምሮ መቃወስ፤ የገንዘብ እጦት ወይም ከቁጥጥርህ ውጭ የሆኑ ሌሎች ሁኔታዎች ገጥመውህ ሊሆን ይችላል። በእርግጥ የነዚህ ችግሮች ዋነኛ መንስዔ አዳምና ሔዋን በዴደን ገነት በሠሩት ኃጢአት አማካይነት በምድር ላይ የመጣው መርገም ነው። ነገር ግን በግል የሰራነው ኃጢአት ውጤት አይደለም። እውነተኛ ክርስቲያኖችም ሆኑ የማያምኑ ሰዎች በኃጢአት በተረገመ ዓለም ውስጥ በመኖራቸው ብቻ ችግር እንደሚገጥማቸው መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያስረዳል።

(5). ማቴ. 24:4-9ን እንብብ። ኢየሱስ በዚህ ክፍል ዳግም ምፅአቱ እየቀረበ ሲመጣ አንድ አማኝ ምን መጠበቅ እንዳለበት ገልጿል። በዚህ ክፍል የተጠቀሱትና ከአማኝ ቁጥጥር ውጭ የሆኑት አደጋዎች ምን ምን ናቸው?

የሌሎች ሰዎች ድርጊት

የኢኮኖሚ ውድቀት በሚኖርበት ጊዜ የንግድ እንቅስቃሴ ይቋረጣል፤ ብዙ ሰዎችም ከሥራቸው ይፈናቀላሉ። ምንም እንኳን አንተ ለጥፋቱ በምንም መንገድ ተጠያቂ ባትሆን ችግሩ ግን ሊያገኝህ ይችላል። አሠሪህ ወደ ሌላ ሥፍራ ተዛውረህ እንድትሠራ በመወሰን በአንተም ሆነ በመላው ቤተሰብህ ላይ ችግር ሊፈጥርብህ ይችላል። አንድ መኪና የሚነዳ ሰው «ቁም» የሚለውን ምልክት ጥሶ የአንተን መኪና ሊገጭብህና በአንተም ላይ የመቁሰል አደጋ ሊያደርስብህ ይችላል። ጉረቤትህ ድርጊትህን በተሳሳተ መንገድ ሊረዳና ቅሬታ ሊያሰማብህ ይችላል። የውጭ ጠላት በሀገርህ ላይ ጦርነት ሊያውጅ እና አንተም በውጊያው እንድትሳተፍ ሊፈለግብህ ይችላል። የወንጀል ሰለባ ልትሆን ትችላለህ። ትልቅም ሆኑ ትንሽ እነዚህ ሁሉ መሆኑ በመሆኑ ከቁጥጥራችን ውጭ በሆኑና ሌሎች ሰዎች በሚፈጽሙት ድርጊት እና በሚወስኑት ውሳኔ አማካይነት ወደእኛ የሚመጡ ችግሮች ምሳሌዎች ናቸው።

ሰው በባህሪው አንዱ ከሌላው ጋር የሚገናኝና አብሮ የሚኖር በመሆኑ ደስታችንም ሆነ ደንገንታችን አንዳንድ ጊዜ ሌሎች በሚያደርጉት ምርጫ ላይ የሚወሰን ይሆናል። በዚህ ትምህርት በቂ አትኩሮት የሚለጠው ችግርን ማታለል የሚለው አሳብ ነው፤ ይህም ከሌሎች ጋር ካለን ግንኙነት እና ሌሎች ሰዎች በሚወስኑት ውሳኔ አማካይነት ከሚደርሱብን ችግሮች ጋር በተገናዘበ መልኩ ነው።

(6). የሚከተሉትን ሁኔታዎች ከተመለከትክ በኋላ ከቁጥጥርህ ውጭ በሆነ ኃይል ሊከሰት ይችላል የምትለውን ከፊት ለፊቱ ያለውን ፊደል በማክበብ አመልክት።

ሀ. የምትወደው ሰው በአውሮፕላን አደጋ ሞተ።

ለ. ዘግይተህ ያለ ወቅቱ በመዝራትህ ፍሬ አላገኘህም።

ሐ. ቤትህ በሌባ ተለብሮ ተዘረፍህ።

መ. ሥጋ ለመግዛት ሄደህ የገንዘብ ቦርሣህን በባንኩኒው ላይ ረስተህ በመሄድ ተሰረቅህ።

ሠ. ሥራ ዘግይቶ ከመግባት ባህርይህ የተነሣ አለቃህ ከሥራህ አለወጣህ።

ረ. የመሬት መንቀጥቀጥ ቤትህን አፈረሰው፤ አንተም የመቁሰል አደጋ ደረሰብህ።

ሰ. በጠና በመታመምህ ምክንያት ሥራህን አጣህ።

የራሳችን ምርጫ ውጤት

የተሳሳቱ ውሳኔዎች

ዓላማ 5 በችግሮች እና በተሳሳቱ ውሳኔዎች መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጽ።

“ትንሽ ዝግ ብዬ ብነዳ ኖሮ አደጋው አይደርስም ነበር!”

“የበለጠ ጥንቃቄ ባደርግ ኖሮ አዳልጦኝ አልወድቅም ነበር!”

“ነገሩን በሚገባ እውቄ ቢሆን ኖሮ የተሻለ ውሳኔ እወስን ነበር!”

አንተው ራስህ በፈጽሞከው ድርጊት ችግር ሲደርሰብህ እንደነዚህ ያሉ አባባሎችን ተጠቅመህ ታውቃለህ? የዕለት ተግባሮቻችንን ስናከናውን አማራጮችን እንወስዳለን። አንዳንዶቹ መልካም ውጤት ሲኖራቸውና ሲያስደስቱን ሌሎች ደግሞ ችግርን ይፈጥሩብናል። እነዚህ ምርጫዎች የግድ ጋጢአት ባይሆኑም ከጥንቃቄ ጉድለት፣ ወይም ካለማወቅ፣ ወይም ደግሞ ከተመሰቃቀለ የፍላጎት ቅደም ተከተል የመነጨ ሊሆኑ ይችላሉ። ምናልባትም በጥንቃቄ የታሰበባቸውና የተሻሉ ናቸው ተብለው ተወስደው ነገር ግን ያልተጠበቀ ውጤት ሊያስከትሉ ይችላሉ። ፍጹም የሆነ ጥበብ ስለሌለን ስህተትን እንሠራለን። እነዚህን በመሳሰሉ ሁኔታዎች ውስጥ ጋጢአት ባይኖርም ከእነርሱ የሚመነጨትን ችግሮች መጋፈጥ ይኖርብናል።

አንድ ሕፃን መራመድን ሲለማመድ ብዙ ጊዜ ይደናቀፋል፤ ይወድቃልም። ነገር ግን እንቅስቃሴውን ሙሉ በሙሉ መቆጣጠርና ሳይወድቅ መራመድ እስከሚችል ድረስ ከልምምዱ እንዳይወድቅ ማድረግ ያለበትን ጥንቃቄ ይማራል። በተመሳሳይ ሁኔታ እኛም ከስህተቶቻችን የበለጠ አትኩሮት መስጠትንና በምንወስደው ምርጫ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግን እንማራለን። ይህም የእድገታችን ሂደት አንዱ ክፍል ነው።

(7). ችግሮቻችን አንዳንድ ጊዜ ከተሳሳቱ ውሳኔዎች ጋር እንዴት ሊገናኙ ይችላሉ?

(8). በተሳሳቱ ውሳኔዎች አማካይነት በራሳችን ላይ ችግር ስናመጣ ከሁኔታው ምን ልንማር እንችላለን?

በጥንቃቄ የተወሰዱ ምርጫዎች

ዓላማ 6 ችግር ሊያስከትሉ እንደሚችሉ ብታውቅም ልትወስዳቸው የምትችላቸውን መልካም ምርጫዎች በምሳሌነት ለመስጠት።

ችግርን የሚያስከትሉ ምርጫዎች ሁሉ መጥፎ አይደሉም። ችግር ሊያስከትሉ እንደሚችሉ ብናውቅም አንዳንድ ጊዜ መልካም እና ትክክለኛ ምርጫዎችን እናደርጋለን። ለእንደነዚህ ዓይነት ምርጫዎች ብዙ መጽሐፍ

ቅዱሳዊ ምሳሌዎችን መስጠት ይቻላል። በዳንኤል 3 ምንም እንኳን ውሳኔ አቸው ለሞት የሚያበቃ ቢሆንም፣ ንጉሡ ላቆመው የወርቅ ምስል ላለመስ ገድና እርሱንም ሳለማምለክ ውሳኔ ስላደረጉት ሦስት ዕብራውያን ታሪክ እናገባለን። ንጉሡ እምቢተኝነታቸውን በሰማ ጊዜ እጅግ ተቆጥቶ ምክንያታቸውን እንዲገልጹ ጠየቃቸው። የእነርሱም ምላሽ ይህ ነበር።

“ናቡከነፆር ሆይ፣ በዚህ ነገር እንመልስልህ ዘንድ እስረሳኒያችን አይደለም። የምናመልከው አምላካችን ከሚነድደው ከእሳቱ እቶን ያድነን ዘንድ ይችላል፤ ከእጅህም ያድነናል፤ ንጉሥ ሆይ፣ ነገር ግን፣ ንጉሥ ሆይ፣ እርሱ ባያድነን፣ እማልክትህን እንዳናመልክ ሳቆምሽውም ለወርቁ ምስል እንዳንሰግድለት እወቅ፣ እሱት (ዳን. 3:16-18)።

በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ከሞት አድናቃቸው ጋይሉን አስመስክሮአል። እነዚህ ሦስት ሰዎች ግን እግዚአብሔርን ካለመታዘዝ ይልቅ ሞትን መርጠው ነበር፤

ሐዋርያው ጳውሎስ በእገልግሎቱ ዘመን ሁሉ ስደት ቢዘጠበትም ወንጌልን መስበክ ምርጫው አድርጎ ነበር። በእንደ ወቅት በልስጥራ ይሰብክ በነበረ ጊዜ ሕዝቡ ተቆጥተው ጳውሎስን ወገሩት፤ የሞተም መስሎአቸው ከከተማ ወደ ውጭ ጉተቱት (የሐዋ. 14:19)።

(9). የሐዋ. 14:20-21ን እንብብ። ጳውሎስ ከተወገረና እንዲሞት ከተተወ በኋላ ምን አደረገ?

(10). በዚያ ላሉት ደቀ መዛሙርት የጳውሎስ መልዕክት ምን ነበር (የሐዋ. 14:22)?

ሐዋርያው ጳውሎስ ምንም እንኳን ስደት የሚያመጣበት ቢሆን ምርጫው ወንጌልን መስበክ ነበር። በዚህም ምክንያት ለረጅም ጊዜ በእስር ቤት ቆየ። በመጨረሻም ወንጌልን በሚጠሉ ሰዎች ተገደለ። በፊልጵ. 1:12-14 ያሉት የጳውሎስ ቃላት ምን ያህል ደስ የሚያሰኙ ናቸው፤

ነገር ግን፣ ወንድሞች ሆይ፣ ይህ የደረሰብኝ በእውነት ወንጌልን ለማስፋት እንደሆነ ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ። ስለዚህም እስራቴ ስለ ክርስቶስ እንዲሆን በንጉሥ ዘበኞች ሁሉና በሌሎች ሁሉ ዘንድ ተገልጾልኩ፤ በጌታም ካሉት ወንድሞች የሚበዙት ስለ እስራቴ ታምነው የእግዚአብሔርን ቃል እንዲነግሩ ያለ ፍርሃት ከፊት ይልቅ ይደፍራሉ።

የቤተክርስቲያን ታሪክ ክርስቲያናዊ ምስክርነታቸውን ከመተው ይልቅ መከራና ሞትን ስለመረጡ ክርስቲያኖች ብዙ ምሳሌዎች ይሰጠናል። እንደ ጄም ኤሊየት ያሉ ሚሲዮናውያን እንደ ምሳሌ ሊጠቀሱ ይችላሉ። ጄም ኤሊየት በደቡብ አሜሪካ ለሚገኙና አውካ ኢንዲያንስ ለሚባሉ ለአንድ

ጉሣ ወንጌልን ይዞ የሄደ ቢሆንም በእነርሱ እጅ ለህልፈተ ሕይወት በቅቷል። ጄም ከመሞቱ አጭር ጊዜ አስቀድሞ በጻፋቸው ቃላት ምርጫውን በገልጽ አስቀምጦአል።

“ሲያጣው የማይችለውን ለማትረፍ ቢል ሲያቆየው የማይችለውን የሚሰጥ ሞኝ አይደለም።”

ጄም ኤሊየት ከምድራዊ ጥቅም ይልቅ ዘላለማዊውን ለመምረጥ ፈቃደኛ ነበር። በጄም ሞት ምክንያት ሚስቱ ኤልሳቤት ከራጅል ሴይንት ጋር (ራጅል ሴይንት፣ ኔት የተባለ ወንድሟ ከጄም ኤሊየት ጋር የተገደለባት ቤት ናት።) የአውካ ጉሣ ነዋሪዎችን ማገልገል ቀጥለው ነበር። ከእነርሱም የሚበዙት ከእነዚህ ከተሰጡ ቤቶች ምስክርነት የተነሳ ክርስቶስን እንደገል አዳኛቸው ተቀበሉ።

“እውነት እውነት እላችኋለሁ፣ የስንደ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች፤ ብትሞት ግን ብዙ ፍሬ ታፈራለች። ነፍሱን የሚወድ ያጠፋታል፤ ነፍሱንም በዚህ ዓለም የሚጠላ ለዘላለም ሕይወት ይጠብቃታል” (ዮሐ. 12:24-25)።

(11). ከሚከተሉት ውስጥ ችግር እንኳን የሚያስከትል ቢሆን መልካም ምርጫ ነው ብለህ የምታስበውን ከፊት ለፊት ያለውን ፈደል በማክበብ አመልክት።

- ሀ. ጓደኛህ ወንጀል ፈጽሞ አገተ ግን ወንጀሉ በተፈጸመ ሰዓት ጓደኛህ ከአገተ ጋር እንደነበረ በመናገር እርሱን ለማዳን መረጥህ።
- ለ. ልጅቷን በጣም ትወዳታለህ፤ ሆኖም ካለመነች ልጅ ጋር ጋብቻ ወደመፈጸም እንዳይመራህ ግንኙነታችሁን ለማቋረጥ ወሰንህ።
- ሐ. ወደ ቤተክርስቲያን ለመሄድ አሠራህን ፈቃድ ከመጠየቅ ይልቅ ዘወትር እሁድ ለመሥራት ወሰንህ።
- መ. የሚቀልዱብህ ያላመኑ ሰዎች ባሉበት ሥፍራ ከመመገብህ በፊት እንገትህን ዝቅ አድርገህ ስለምግብ እግዚአብሔርን ለማመስገን ወሰንህ።
- ሠ. ጠቃሚ የሆኑ እውነታዎችን ሳታውቅ ውሳኔ ወሰንህ።

እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ሃሳብ ውጤት

ዓላማ 7 ሰይጣን እኛን የሚፈትንበትን ዓላማና እግዚአብሔር እኛን የሚፈትንበትን ዓላማ ልዩነት ለመገለጽ።

ለምንድን ነው መልካም የሆኑ ሰዎች እንዲሠቃዩ እግዚአብሔር የሚፈቅደው? ለእኛ በእውነት ገድ የሚሰው ከሆነ ለምን ከችግርቻችን

አይታደገንም? ልትሸከመው የማትችል የሚመስል መከራ በደረሰብህ ጊዜ እነዚህን የመሳሰሉ ጥያቄዎች ጠይቀህ ታውቃለህ?

እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ ከመከራችን ይታደገናል። ሦስቱን ዕብራውያን ሰዎች ከሚነድ ከእቶን እሳት እንዲሳቸው ተመልክተናል። አንተም ተእምራዊ ፈውስን ከእግዚአብሔር አግኝተህ ይሆናል፤ ወይም ደግሞ የሚያስፈልግህን ለማሟላት እግዚአብሔር ባልተጠበቀ እና ሊገለጽ በማይችል መንገድ ጉብኝቶህ ይሆናል። ይህ ሲሆን ደስታችን ወደር የለውም፤ እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ መከራ ወደኛ እንዲመጣ እንደሚፈቅድ ደግሞ በሚገባ እናውቃለን። ይህን የሚያደርገው በመከራችን ስለሚደለት ሳይሆን ለእኛ ግድ ስለሚለውና የእርሱ ሃሳብ ከእኛ ጊዜያዊ ፈተና ባሻገር ስለሚሆን ነው። ችግሮች በሕይወታችን ያልፉ ዘንድ ለምን እንደሚፈቅድ እስቲ አንዳንድ ምክንያቶችን እንመልከት።

እኛን ለማጥራት እና እምነታችንን ለማረጋገጥ

አንድ ያረጀ የባቡር ሐዲድ ድልድይ ነበረ ይባላል። ድልድዩ ባቡር በላዩ ላይ ቢሄድበት የሚፈርስና እደጋ የሚያስከትል በመሆኑ አንድ ኩባንያ ምቹ እና ጠንካራ እድርጉ እንደገና ሠራው። ሥራውም ሲጠናቀቅ የምረቃ በዓል ተዘጋጀ። በበዓሉ ላይ ከተከናወኑት ድርጊቶች መካከል ዋናው በዚያ ድልድይ ላይ ሁለት ባቡሮችን በአንድ ጊዜ ማስተላለፍ ነበር። ይህ እንዲከናወን ባለሥልጣናቱ ሲወስኑ ድልድዩን ለማፍረስ ፈልገው ይመሰልሃል? በፍጹም! ዓላማቸው ድልድዩ አሁን በጣም ጠንካራና የማይፈርስ መሆኑን ለማረጋገጥ ነበር።

እዚህ ጋ በጣም ጠቃሚ የሆነ አንድ ነጥብ አለ። እግዚአብሔር እኛን በክፉ ይፈትነናል? በፍጹም! ሰውን ክፉ ነገር እንዲያደርግ መፈተንና መልካሙን ከእርሱ ለማውጣት መፈተን ሁለቱ በጣም የተለያዩ ናቸው።

(12). ያዕቆብ 1:2-4 እና 12-17ን እንብብህ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልስ።

ሀ. ክርስቲያን መከራን እንዴት መጋፈጥ አለበት?

ለ. ለምን ይህ አመለካከት ሊኖረው ይገባል?

ሐ. እግዚአብሔር በክፉ ይፈትነናል?

መ. ለምንፈጽመው ክፉ ድርጊት ተጠያቂው ማነው? (ዮሐ. 17:15ን ተመልከት)።

“በመከራችሁ ጊዜ ደስ ይበላችሁ” የተባልንበት ምክንያት አለ። ይኸውም በነህምያ 8:10 ይገኛል፤ “የእግዚአብሔርም ደስታ ኃይላችሁ ነውና እትዘኑ” በጌታ በእግዚአብሔር ያለን ደስታ ነው እንደንፀና እና በችግሮቻችን ላይ ድልን እንድንቀዳጅ ኃይል የሚሆነን።

(13). 1ኢጥ. 1:6-7ን እንብብ። ይህ ክፍል በማንኛውም ዓይነት መከራ ውስጥ ደስ እንዲለን ይነግረናል። የእነዚህ መከራዎች ዓላማ ምንድን ነው?

ዴፕሮስ በዚህ ክፍል ወርቅ በእሳት ተፈትኖ እንደሚጠራ ይጠቁማል። እምነታችን ከወርቅ እጅግ የላቀ ዋጋ ያለው ነው፤ ዋጋው ዘላለማዊ በመሆኑም በምናልፍባቸው መከራዎች የጠራና የከበረ ነው።

እግዚአብሔር እንድንፈተን እንኳን ቢፈቅድ እርሱ ከእኛ ጋር እንደሚሆን ቃል ገብቶልናል። በ1ቆሮ. 10:13 እነዚህን እናገኛለን፡-

1. እግዚአብሔር ለመጽናት እና በታማኝነት ለመቆየት ከምንችለው በላይ እንድንፈተን አይፈቅድም።
2. በመከራችን እንድንታገሥ ኃይል ይሰጠናል።
3. የመውጫውን መንገድ ወይም መፍትሔውን ያዘጋጅልናል።

(14). እነዚህን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መሠረት በማድረግ የሚከተሉትን ግለጽ።

ሀ. ሰይጣን ሲፈትነን ዓላማው ምንድነው?

ለ. እግዚአብሔር ሲፈትነን ዓላማው ምንድነው?

ክርስቶስን እንድንመስል

ዓላማ 8 ከችግሮቻችን ጋር በተገናዘበ መልኩ የሮሜ 8:17፣ 28-29ን መልዕክት ለማወቅ።

የእግዚአብሔር ፍላጉት እኛ ኢየሱስን እንድንመስል ነው። በዚህ ምድር ላይ የምንኖረው ኑሮ በሰማያዊ መንግሥት ለምንኖረው ዘላለማዊ ሕይወት ዝግጅት ነው። እግዚአብሔርም በክርስቶስ ሕይወታችን የበሰለን እንድንሆን እና ልጁን እንድንመስል ሊረዳን ዝግጁ ነው። በቀና መንገድ ችግሮቻችንን የምንጋፈጥ ከሆነ የክርስቶስን ባህርይ በእኛ ውስጥ ለማሳደግ እግዚአብሔር ለመልካም ይጠቀምባቸዋል።

በሞት አፋፍ ላይ የነበረ ዘመዳቸውን ለረጅም ጊዜ የመንከባበከብ ኃላፊነት የነበረባቸውን ሁለት ሴቶች አስታውሳለሁ። አንደኛዋ መራራና አገረምራሚ ነበረች። በእጠገቧ ሊሆን የሚፈልግ ማንም አልነበረም። ሌላኛዋ ደግሞ ምንም እንኳን ችግሩ ለመሸከም ከባድ ቢሆንም፣ ታጋሽ፣ የፍቅር ሰው እና በእስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ እንኳን ከእግዚአብሔር ለሚገኘው ጸጋ ምስክር ነበረች። ችግሯን ወደ ድል የሰወጠች ሴት ነበረች።

(15). ሮሜ 8:17፣ 28-29ን እንብብህ የሚያስተላልፉትን መልዕክት በትክክል የሚገልጹትን ዐረፍተ ነገሮች ከሚከተሉት ውስጥ ምረጥ።

ሀ. እግዚአብሔርን የምንወደው ከሆነ መልካም ነገሮች ብቻ እንዲገኙሙን ያደርጋል።

ለ. ጌታን የሚወዱ እና ምሪቅም እንደሚሰጣቸው በእርሱ የሚታመኑ ሰዎች ከሚያልፉበት ፈተና መንፈሳዊ ጥቅም ያገኛሉ።

ሐ. ክርስቶስን የመምሰል ሂደት እንዲከናወን ክፍል በመከራው መካከል ነው።

መ. የሚገኙሙንን ችግሮች ወደ መልካም በመለወጥ ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር ዓላማ ልጁን እንድንመስል ማድረግ ነው።

ጳውሎስ በ2ቆሮ. 4:7-10 ይህንን አሳብ በጥሩ ሁኔታ ገልጾታል።

ነገር ግን የጋይሉ ታላቅነት ከእግዚአብሔር እንጂ ከእኛ እንዳይሆን ይህ መዝገብ በሸክላ ዕቃ ውስጥ አለን፤ በሁሉ እንገፋለን እንጂ እንጨነቅም፤ እናመነታለን እንጂ ተስፋ እንቆርጥም፤ እንሰደዳለን እንጂ እንጣልም፤ እንወድቃለን እንጂ እንጠፋም፤ የኢየሱስ ሕይወት ደግሞ በሥጋችን ይገለጥ ዘንድ ሁልጊዜ የኢየሱስን መሞት በሥጋችን ተሸክመን እንዘራለን።

ሳንጨነቅ፤ ተስፋ ሳንቆርጥ ወይም ሳንጠፋ ሸክማችንን መሸከም የሚያስችለን በእኛ ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር ኃይል ነው። ዓላማውም ኢየሱስ በእኛ ውስጥ ይገለጥ ዘንድ ነው፤ እንዴት ያለ ታላቅ ድል ነው።

ሌሎችን መርዳት ለማስቻል

ዓላማ 9 መከራችን ከእግዚአብሔር እና ከሌሎች ሰዎች ጋር ላለን ግንኙነት እንዴት እንደሚጠቅም ለመግለጽ።

እግዚአብሔር እኛ መከራን እንድንቀበል የሚፈቅድበት ሌላው ምክንያት ሌሎችን በተሻለ ሁኔታ ለመርዳት ዝግጁ እንድንሆን ነው። ብቸኝነትን የቀመሰ ሰው ብቸኝነት ያጠቃቸውን ሰዎች ማጽናናት ይችላል። ልጁ በሥቃይ ውስጥ ያለፈ ወላጅ፤ ልጆቻቸው ለሚሰቃዩባቸው ወላጆች የሚኖረው ርኅራኄ ይህ ነው እይባልም። እኛ ባለፍንበት መከራ የሚያልፉ ሰዎችን ስናገኝ በእነርሱ ቦታ ራሳችንን እስቀምጠን ስለምንገኝ ከእነርሱ ጋር መሆን እይከብደንም። እኛ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ በነበርንበት ወቅት ያየነው የእግዚአብሔር ኃይል እና የቀመሰነው በረከት ሌሎች ተስፋ ሳይቆርጡ ወደ እርሱ እንዲመለከቱ ምስክር ይሆናል።

ይህን አሳብ ጳውሎስ በ2ቆሮ. 1:3-4 እንዲህ በማለት ይገልጻል።

የርኅራኄ እባት የመጽናናትም ሁሉ እምላክ የሆነ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እምላክና እባት ይባረክ። እርሱ በመከራችን ሁሉ ያጽናናል፤ ለእኔም እኛ ራሳችን በእግዚአብሔር በምንጽናናበት መጽናናት በመከራ ሁሉ ያሉትን ማጽናናት እንችላለን።

(16). ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ የንባብ ክፍል የሚያሳየው ከሚከተሉት ውስጥ የትኛውን ነው?

ሀ. እኛ ባለፍንበት ዓይነት መከራ ውስጥ የሚያልፉትን ልንረዳቸው እንችል ዘንድ እግዚአብሔር ሆነ ብሎ በእኛ ላይ መከራ ያመጣል።

ለ. እግዚአብሔር በመከራችን ስለ እኛ ግድ ይሰዋል፤ ለሌሎችም በመከራ ውስጥ ላሉ እኛ ግድ እንዲሰን ይፈልጋል።

በእርሱ ላይ መደገፍን ሊያስተምረን

ብዙ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር ኃይል እና እርዳታ ባይኖር ኖሮ ተሸክመውት የነበረውን መከራ ብቻቸውን ሊሸከሙት እንደማይችሉ ሲናገሩ ስምጅለለሁ። በ1ኢፕ. 5:7 ይህ አሳብ በእጽጉላት ተገልጾ እናገኘዋለን። 'እርሱ ስለ እናንተ ያሰባልና የሚያሰጩን ቃቶችን ሁሉ በእርሱ ላይ ጣሉት'

ሐዋርያው ጳውሎስ በመከራ ውስጥ ያሰውን ጥቅም ሰይቶ በማወቁ በ2ቆሮ. 1:8-10 እንዲህ ብሏል።

በእስያ ስለ ደረሰብን መከራችን፤ ወንድሞች ሆይ፤ ታውቁ ዘንድ እንወዳለንና፤ ስለ ሕይወታችን እንኳ ተስፋ እስክንቆርጥ ድረስ ከዓ ቅማችን በላይ ያለ ልክ ከብድብን ነበር፤ እዎን፤ ሙታንን በሚያነሣ በእግዚአብሔር እንጂ በራሳችን እንዳንታመን፤ እኛ ራሳችን የሞትን ፍርድ በውስጣችን ሰምተን ነበር። እርሱም ይህን ከሚያህል ሞት እዳንን ያድነንማል።

ጳውሎስ ባለፈባቸው መከራዎች ውስጥ ብቻ ሳይሆን ገና ወደፊት ሊገኙላቸው በሚችል አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ መደገፍን የተማረ ነበር።

(17). 2ቆሮ. 1:8-10ን ከ1ቆሮ. 10:13 ጋር በማወዳደር በእጽጉላት የተገለጸ ውን እውነት ጽፍ።

(18). መከራ ከእግዚአብሔር እና ከሌሎች ሰዎች ጋር ላለን ግንኙነት እንዴት ሊጠቅም እንደሚችል ግለጽ።

(19). በአሁኑ ሰዓት ያሉብህን ችግሮች ጊዜ ወስደህ እስብና በዝርዝር ጽፋቸው። ይህን ክፍለ ትምህርት በመጠቀም የእያንዳንዱን ችግር ምንጭ ለይተህ ለማወቅ ሞክር፤ በእያንዳንዱም ችግር ትይዩ ምንጩን ጽፍ። ወደሚቀጥለው ክፍለ ትምህርት ስንሸጋገር ለችግሮችህ መፍትሔዎችን የማግኛ ዘዴዎችን ማየት ትጀምራለህ።

በዚህ ክፍል ትምህርት ውስጥ ያጠናነው የችግሮችን ምንጭ ነው። ዋነኛውም የችግሮቻችን ምንጭ በዓለም ውስጥ ያለው ክፉ ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር በችግሮቻችን መልካምን ሥራ ለእኛ እንዲሠራ በመፍቀድ ድልን መቀዳጀት እንችላለን። ይህንንም እግዚአብሔር ክርስቶስን ወደ መምሰል በማድረስና የበለጠ ጠቃሚ እገልጋቸ እንድንሆን በማድረግ ይፈጽመዋል።

በሚተላለው ክፍል ትምህርት ችግርን ለማቃለል የምንጠቀምባቸውን ክርስቲያናዊ መንገዶች እንመለከታለን። በምናደርገው ማናቸውም ድርጊት የጌታ ስም ይከብር ዘንድ፣ በችግሮቻችን ላይ በቀና መንገድ እርምጃን መውሰድ እንድንችል እግዚአብሔር የሰጠንን ሀብቶችን እንመለከታለን።

የሙከራ ፈተና

ለሚከተሉት ጥያቄዎች ከተሰጡት ምርጫዎች ውስጥ በይበልጥ ተስማሚ የሆነውን በመምረጥ ፈደሉን ክበበው።

1. አዳምና ሔዋን እግዚአብሔርን ባለመቃዘዝ ከመበደላቸው በፊት _____ አልነበራቸውም።

ሀ. ምርጫ
ለ. ችግሮች

ሐ. ከእግዚአብሔር ጋር ተበረት
መ. ፍርድ

2. በራሳችን ጋጢአት ምክንያት የሚደርስብንን ችግር በምን ማስወገድ እንችላለን?

ሀ. እግዚአብሔርን እና ቃሉን በመቃዘዝ
ለ. ትክክል የመሰለንን ሁሉ በማድረግ
ሐ. የአዳምን ምሳሌ በመከተል

3. ችግሮቻችንን በ _____ በንጋፈጥ መለኮታዊ ጋይልን እንደምንቀበል መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል።

ሀ. ፍርሃት   ለ. ሐዘን   ሐ. ቁርጠኝነት   መ. ደስታ

4. የሰይጣን ፍላጎት እኛን

ሀ. ለመርዳት ነው   ሐ. በክፉ ለመፈተን ነው
ለ. በጤና ለመፈተን ነው   መ. ሊያጠራን ነው

5. ከሚከተሉት ትክክለኛው ዐረፍተ ነገር የትኛው ነው?

ሀ. ሰው ሁሉ በራሱ ጋጢአት በደለኛ ነው።
ለ. እኛ ጋጢአተኛ የሆንነው በአዳም ጋጢአት ምክንያት ብቻ ነው።
ሐ. ሰይጣን ስለሚፈትንን ጋጢአት በንሠራ ጋላፊነቱ የእኛ እይደለም።
መ. አንዳንድ ሰዎች ሲወለዱ ጀምሮ ጋጢአተኞች ሲሆኑ ሌሎች ደግሞ ክርስቲያኖች ሆነው ይወለዳሉ፤ ምክንያቱም ወላጆቻቸው ክርስቲያኖች ናቸውና።

6. ለችግር መንስዔ ሊሆን የሚችል ነገር ሲከሰት በመጀመሪያ ጥንቃቄ ልናደርግ የሚገባን።

ሀ. ስለ ተሳሳቱ ምላሾች ነው።   ሐ. ስለ ራሳችን ጤንነት ነው።
ለ. ሌሎች ሰዎች ስለሚያስቡት ሐሳብ ነው

7. ሐዋርያው ጳውሎስ እና ጂም ኤሊየት ከሁሉ በላይ ግድ ሊለን የሚገባን ባን _____ እንደሆነ ምስክርነት ናቸው።

ሀ. የግላችን ደስታ
ለ. ዘላለማዊ ዋጋዎች

ሐ. ቸግሮችን ማስወገድ
መ. ፍላጎታችንን ማሟላት

8. መጽናት ማለት

- ሀ. ቸግርን ማስወገድ ማለት ነው።
- ለ. በዓላማ መቀጠል እና እጅ አለመስጠት ማለት ነው።
- ሐ. በራስ ጥረት ቸግርን ማቃለል ማለት ነው።
- መ. ለሰይጣን ፈተና እጅ መስጠት ማለት ነው።

9. እግዚአብሔር እኛን በመፈተን ውስጥ ያለውን ዓላማ የማይገልጸው የትኛው ነው?

ሀ. ይበልጥ ክርስቶስን እንድንመስል ማድረግ
 ሐ. ከፋት እንድናደርግ ይፈትነናል

ለ. ማጥፊት
 መ. ማገጸት

10. የሚከተሉትን የችግር ምንጮች በተሰጠው ስፍራ ቁጥሩን በመጻፍ ከታች ከቀረቡት ችግሮች ጋር ለዛምድ፡-

1. በኃጢአት የተበከለ ዓለም
2. የግል ኃጢአት
3. የውጭ ተጽዕኖ
4. የተሳሳቱ ውሳኔዎች
5. በጥንቃቄ የተወሰዱ ምርጫዎች
6. እግዚአብሔር በእኛ ሕይወት የሚያደርገው

ሀ. ያንን ሥራ ላለመሥራት ሰወሰን ትክክል የሆነ መሰሉኝ ነበር፤
እሁን ግን ሳየው ትክክል አልነበርኩም፤ ምክንያቱም እሁን
የምሠራበት መሥሪያ ቤት ሊዘጋ ነው።

___ለ. "እነሆን በሕመም ላይ ስሆን፣ የግል የጸሎትና የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜዬን ዘንግቼው እንደነበር ተረዳሁ"

ፈ. የሚያስነር መጠጥ ጠጥቶ ሲያሻከረከር ለደጋ ደረሰበት፡

መ. 'ለነጋሪዎች እዳህ ኮት ያስፈልገኛል፤ ነገር ግን ያጠራቀምሁትን ገንዘብ ለእንድ እገልግላለሁ መጽሐፍ ቅዱስ ገዝቼ በእርዳታ ለመስጠት ተጠቀምሁበት።'

ሠ. "በፈተና ሰዓት በማጭበርበሩ ምክንያት ትምህርቱን እንዳይቀጥል ተደረገ።"

— ፈ. 'በመንደራችን በተከሰተው የመሬት መንቀጥቀጥ ብዙ ሰዎች ሕይወታቸውን አጡ።'

ገ. የመንደሩ ሰዎች በሙሉ ኮሌራ በተገለው የተሰባ ሰሽታ ሞቱ።

የፕናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

10. "ወደ እግዚአብሔር መገገሥት በብዙ መከራ እንገባ ዘንድ ያስፈልገናል።"

1.

11. 'ለ' እና 'መ' ጥሩ መልሶች ናቸው። 'ለ' ምን እንደገና የጋቢያስከፍል፣ ወደ እግዚአብሔር ቃል መታዘዝ ይመራል። 'መ' እግዚአብሔርን ማክበር ያሳያል። ለእርሱ ያለንን ፍቅር ይመለከታል።

2. የአገተ መልስ። በኔ አካባቢ ያለ ምሳሌ ለመጥቀስ ለዎች በከጣድ በሽታዎች ይጠቃሉ።

12. ሀ. በጽሁፉ
ለ. በጽናት ወደ መንፈሳዊ ብስለት እንዲመጣ። (ጽናት ማለት በጥላማ መቀጠል እና እጅ አለመስጠት ማለት ነው። ምንም ዓይነት ዋጋ ቢያስከፍል እንኳን ለክርስቲያን በክርስቲያናዊ ልምምድ ቢታግኝነት ማለት ነው።)

ሐ. በጭራሽ!
መ. እኛ ራሳችን (ያዕ. 1:14) "እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብስ
ሲታለል ይፈተናል።"

3. 4

13. እምነታችን ተፈትና እውነተኛነቱ እንዲረጋገጥ።

4. እግዚአብሔርን እና ቃሉን መታዘዝ።

14. ሀ. ከፋትን እናደርግ ዘንድ ምክንያት መሆን፣ መውደቅ
ለ. እንደገና፣ የእምነታችን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ

5. ጦርነት፣ ረሃብ፣ የመሬት መንቀጥቀጥ፣ ስደት፣ ሞት

15. ሀ. ሐሰት   ለ. እውነት   ሐ.እውነት   መ. እውነት

6. በኋላ፣ ሐገ፣ ረ፣ እና ሰ፣ የቀረቡት ትክክለኛ መልሶች ናቸው። በሌላ፣
 ሙ፣ እና ሠ፣ የቀረቡት መልሶች የግል ኃላፊነትን የመዘገጋት
 ሁኔታዎች ይታይባቸዋል።

16. A

7. ጥንቃቄ እና ማስተዋል የጉድለው ምርጫ ችግር ሊያስከትል ይችላል።

17. እግዚአብሔር መሸከም ከምንቸለው በላይ በእኛ ላይ መከራ እያመጣም።
8. የእንተ መልስ። ለምንወሰነው ውሳኔ ትልቅ ጥንቃቄ ማድረግን እንማራለን።
18. በመከራ ውስጥ ስናልፍ፣ በተመሳሳይ መከራ ውስጥ ለሚያልፉ ሰዎች የበለጠ ፋገት እንሆናለን። ለእርዳታም ወደ እግዚአብሔር ፈታችንን በመመለስ በእርሱ ላይ መደገፍን በበለጠ እንማራለን።
9. ተነስቶ ወደሚቀጥለው ከተማ ወደ ደርቤን ሄደ፤ በዚያችም ከተማ ስለ ክርስቶስ መልካሙን የምሥራች መስበክ ቀጠለ።
19. የእንተ መልስ።

2 ክርስቲያናዊ የመፍትሔ መንገዶች ትምህርት

‘ልቤ በእግዚአብሔር ጸና፣ ቀንደ በእግዚአብሔር ከፍ ከፍ እለ፤ በማዳንህ ደስ ብሎኛል’ (1ሳሙ. 2:1)።

ለመሆኑ እነዚህ ቃላት ከከባድ የሕይወት ነውጥ የተነሳ ውስጥ በተሰፋ መቁረጥ ውስጥ ካለ ሰው የሚወጡ ይመስላሉ? አይመስሉም፤ ይልቁንም ምሥጋት ያለና በድል ሕይወት ውስጥ ሆኖ የሚናገር ሰው ምስክርነት ይመስላሉ። አዎን፤ ከችግር የተነሳ ሕይወት ቁልቁል ዘቅጠባት የነበረ የሐና ቃላት ናቸው። ችግሯ ከሕልቃና ሁለት ሚስቶች አንዷ እንደ መሆኗ ልጅ መውለድ አለመቻሏ ነበር። መካን በመሆኗም ጣውንቷ ታቃልላትና ታቦላጌት ነበር። ሐና በሐዘን መንፈስ ተመትታ ብዙ የምታነባና የምግብ ቁላጉቷ ሁሉ ተዘግቶ የምትጨነቅ ሴት ነበረች። ባሏ ሕልቃና በጣም ይወዳት ስለነበረ የእርሷ ሐዘን ለእርሱም ጭንቅ ነበረ።

እንደዚህ ባለ ምስትልቅል ሕይወት ውስጥ የነበረች ሴት ናት በ1ሳሙ. 2:1 ያለውን ቃል የተናገረችው ቢባል ማን ያምናል? ሐና ‘እግዚአብሔር ሄስማኛል!’ የሚል ቁርጥ እሳብ ይዛ ወደ እርሱ ቀረበች። ይህም እሳብ ችግሯ እንኳን ከመቃለሉ በፊት ልቧን በሰላም ሞልቶት ነበር። ‘ሴቲቱም (ሐና) መንገድዋን ሄደች፤ በላችም፤ ፊትዋም ከእንግዲህ ወዲያ ሐዘንተኛ መሰሉ አልታየም’ (1ሳሙ. 1:18)። እግዚአብሔርም ለረጅም ጊዜ ስትናፍቀው የነበረውን የልጅ ፍላጎት እውን አደረገላት። እንግዲህ የሐና ሕይወት መለወጥ የጀመረው ችግሯን ይዛ በእግዚአብሔር ፊት በቀረበችበት ጊዜ እንደሆነ ከታሪኳ መረዳት አያዳግትም።

በዚህ ክፍለ ትምህርት ለችግሮቻችን መፍትሔ ማግኛ የሆነውን ክርስቲያናዊ መንገድ እንመለከታለን። እግዚአብሔር ለችግራችን መፍትሔ የምናገኛቸውን ብዙ መንገዶች ሰጥቶናል። ከባድ የሆነውን ሸክማችንን ከእውነተኛነትና ከልብ ወደ እርሱ ብናቀርባቸው እኛም እንደ ሃና ‘እግዚአብሔር ልቤን በፈሰታ ሞላው’ ለማለት እንበቃለን።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- በቅድሚያ ኃጢአትን አስወግድ
- መጽሐፍ ቅዱስ መመሪያህ ይሁን
- ሌላ ረጂ ምንጮችህን ተጠቀም

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህን ክፍለ ትምህርት ስታጠናቅቅ

- እያንዳንዱ ሰው እንዴት ከኃጢአት ችግር መፍትሔ እንደሚያገኝ መግለጽ፤
- ኢየሱስ ክርስቶስና ሌሎች የእዲስ ኪዳን አስተማሪዎችን ትምህርት ከእስርቱ ትዕዛዛት ጋር ማወዳደርና፤ ይህንንም ችግርን መፍትሔ ከመስጠት ጋር ማዛመድ፤
- ችግርን መፍትሔ ለመስጠት እግዚአብሔር የሰጠህን የተለያዩ ምንጮች መጠቀም መቻል አለብህ።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. ዘጸ. 20:1-17 እና ማቴ. 5:7ን አንብብ፤ በክፍለ ትምህርቱ ውስጥም የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ የንባብ ክፍሎች ሁሉ አንብብ።
2. በክፍለ ትምህርት አንድ ላይ የተሰጡትን መመሪያዎች ተጠቀም።
3. በክፍለ ትምህርቱ መጨረሻ ላይ የተሰጠውን የሙከራ ፈተና ከወሰድህ በኋላ መልሶችህን በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከሰፈሩት መልሶች ጋር በማስተያየት በትክክል ያልመለስካቸውን አስተካክል።

የትምህርቱ ዝርዝር

**በቅድሚያ
ኃጢአትን አስወግድ**

ዓላማ 1 የኃጢአትን ችግር ለማስወገድ የተሰጡትን መመሪያዎች ከፈለህ ሁኔታ ጋር ለማዛመድ።

በክፍለ ትምህርት አንድ ሁላችን ኃጢአትን እንደሠራን፤ አንድም ጻድቅ እንደሌለና ለኃጢአታችንም ተወቃሾች መሆናችንን የሚያመለክቱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን እንብብናል። የኃጢአት ደሞዝ ደግሞ ሞት (ለዘላለም ከእግዚአብሔር መለየት) እንደሆነም አይተናል።

ለራሳችንም ሆነ ለሌሎች ሰዎች ችግር መፍትሔ ለመፈለግ በንዘጋጅ በቅድሚያ የኃጢአትን ችግር ማስወገድ የመጀመሪያ ተግባር እንደሆነ መዘንጋት የለበትም። ለዚህ ደግሞ ብቸኛው መንገድ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ፊት ቀርቦ ኃጢአትን በመናዘዝ፤ በማመንና ከእርሱ ይቅርታን በመቀበል ነው። በመታዘዝም ከእርሱ ጋር ያለን ግንኙነት ጤናማ ማድረግ እንችላለን።

መናዘዝ

- (1). 1ዮሐ. 1:9 እና ሮሜ 10:9-10ን አንብብህ አንድ ኃጢአተኛ መናዘዝና መመስከር ያለበት ምን እንደሆነ ጻፍ።
- (2). ኃጢአታችንን ለእግዚአብሔር ስንናዘዝ ምን ይሆናል?

ኃጢአትን መናዘዝ ኃጢአተኞች መሆናችንን ማመንን፤ በኃጢአታችን መጸጸትንና ኃጢአት መሥራትን ለማቆም መስማማትን ያካትታል። በተጨማሪም ክርስቶስ የሕይወታችን ጌታ እንዲሆን መፈለጋችንን ያመለክታል።

እምነት

- (3). አንድ ኃጢአተኛ ምን ማመን አለበት? (ሮሜ 10:9ን ተመልከት)

በክርስቶስ ሞት እና ትንሣኤ እግዚአብሔር ሰውን የመዋጀትና ከእርሱም ጋር ኅብረት እንዲኖረው የማድረግ ዓላማውን አጠናቋል። ክርስቶስ የኃጢአታችን ማስተሰርያ ሆኗል። ትንሣኤውም የዚህ ዕቅድ ዋና ክፍል ነው። በ1ቆሮ. 15:17፤ 21-22 እንዲህ እናነባለን፡-

ክርስቶስም ካልተነሣ እምነታችሁ ከገብሩ ናት፤ እለክ አሁን ድረስ በኃጢአታችሁ አላችሁ። ሞት በሰው በኩል በለ መጣ ትገሣኤ መታገን በሰው በኩል ሆኖአልና። ሁሉ በእጃም እንደሚሞቱ እንዲሁ ሁሉ በክርስቶስ ደግሞ ሕያዋን ይሆናሉና።

ክርስቶስ ሞትን ድል ነሥቶ እና መቃብርን ፈንቅሎ እንደተነሣ ስናምን የኃጢአታችንን ይቅርታ የምንቀበልበትንና ኃጢአትንም ድል የምንነሣበትን መንገድ እግዚአብሔር እንዳዘጋጀልን ማመናችን ጭምር ነው። ፈተናን እንድንቋቋም እና በቅድስና እንድንኖር እኛን መርዳት የሚችል ኃይል እግዚአብሔር እንዳለው እናምናለን። ከዚህም በላይ በእርሱ ላይ ሰንደገፍ ሕይወታችንን እንደሚመራ እና ከእርሱ ጋር ለዘላለም ለመኖር እንደሚያዘጋጀን እናምናለን።

- (4). የክርስቶስ ትገሣኤ ለደገነነታችን አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው? (ከእጃም ኃጢአት ጋር በተገናዘበ መልኩ መልስ)

መታዘዝ

ለጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ያለንን ፍቅር የምናሳይበት መንገድ እርሱን እና ቃሉን መታዘዝ እንደሆነ ግልጽ ነው። ኢየሱስም ለደቀ መዛሙርቱ የመታዘዝን አስፈላጊነት በእጽገኦት ይነግራቸው ነበር።

“ብትወዱኝ ትእዛዜን ጠብቁ . . . ትእዛዜ በእርሱ ዘንድ ያለችው የሚጠብቃትም የሚወደኝ እርሱ ነው። . . . የሚወደኝ ቢኖር ቃሴን ይጠብቃል፤” (ዮሐ. 14:15፣ 21፣ 23)።

- (5). ለኃጢአትህ ችግር መፍትሔ አግኝተሃል? በሠንጠረዥ ውስጥ በተሰጡት መመዘኛዎች ራስህን ፈትን።

ለዎ አይደለም

- ሀ ሰው ሁሉ፤ እኔም ጭምር ኃጢአተኛ እንደሆንኩ እውቃለሁ።
- ለ ኃጢአቴን በእግዚአብሔር ፊት ተናገዝጽለሁ።
- ሐ ኢየሱስ ጌታዬ እንደሆነ መስከፈለሁ።
- መ ኢየሱስ ክርስቶስ ከሞት እንደተነሣ እና ትገሣኤውም በኃጢአት፤ በሞት እና በመቃብር ላይ ድልን እንዳቀዳጀኝ እናምናለሁ።
- ሠ ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአቴን ሊያስወግድ ከቻለ ለሌሎች ችግሮቼ መፍትሔ ለማግኘት ሊረዳኝ እንደሚችል እናምናለሁ።
- ረ ለክርስቶስ ለቃሉ ታዛዥ መሆን እፈልጋለሁ።
- በ መታዘዝ ችግርን ማስወገድ እንደሚቻል እናምናለሁ።

መጽሐፍ ቅዱስ፤ መመሪያህ ይሁን

- ዓላማ 2 ለችግሮቻችን መፍትሔ ለማግኘት መጽሐፍ ቅዱስን መመሪያ ማድረግ የሚገባን ለምን እንደሆነ ሁለት ምክንያቶችን ለመሰጠት።

ክርስቲያኖች ከሆንን በኋላ ለችግሮቻችን መፍትሔ ለማግኘት በዘፈቀደ እገባዝንም፤ ከክርስቶስ የሕይወት መንገድ ጋር የሚጣጣመውን ከእግዚአብሔር ቃል መፍትሔ እንፈልጋለን እንጂ።

በመጀመሪያ ክርስቲያን ሕይወቱን ለጌታ ለመታዘዝ የሰጠ መሆን አለበት። ስለዚህ መፍትሔ ናቸው ብሎ የሚያስባቸውን እማራጮች በሙሉ በመጽሐፍ ቅዱስ በተለይም በጌታ ኢየሱስና በደቀ መዛሙርቱ ትምህርት መፈተን ይኖርበታል። ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የሚቃረን መፍትሔ ግን ያለምንም ማመቻመቻ ውድቅ መሆን አለበት።

ሁለተኛ መጽሐፍ ቅዱስ ለእኛ የተሰጠን የእግዚአብሔር የሥራ መመሪያችን ነው። እንደ ማሸን አምራች ድርጅት ምርቱን ገበያ ላይ ሲያውል ማሸኑን አጠቃቀም የሚገልጽ መመሪያ ከማሸኑ ጋር ያስቀምጣል። ይህም የአጠቃቀም መመሪያ ማሸኑ በትክክል እንዲሠራ ለማድረግ እጅግ ጠቃሚ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ ሰው የተሠራው በእግዚአብሔር ነው፤ ሰዎች ስኬታማ የሚሆኑበትንም መንገድ እርሱ ያውቃል። ይህንንም መንገድ ሰዎች ያውቁ ዘንድ በጽሑፍ አስቀምጧል። ይኸውም መመሪያችን መጽሐፍ ቅዱስ ነው። እግዚአብሔር የሰጠንን ይህንን መመሪያ ችል ማለትም ሆነ መዘንጋት ችግርን ወደራሳችን መጋበዝ ማለት ነው። እለመታዘዝ እንዴት ችግር ሊያመጣ እንደሚችል በክፍለ ትምህርት እንደ ላይ ተመልከተናል።

በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ የኑር መመሪያ የሆኑትን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በሙሉ መዘርዘር አስቸጋሪ ነው። ነገር ግን በአሥርቱ ትእዛዛት (ዘጸ. 20:1-17) እና በኢየሱስ የተራራው ስብከት (ማቴ. 5-7) ውስጥ የሚገኙትን ጥቅል መመሪያዎችን ለመጠኑ እንመለከታለን።

- (6). መጽሐፍ ቅዱስ መመሪያችን ሊሆን ይገባል፤ ለምን? ሁለት ምክንያቶችን ግለጽ።

አሥርቱ ትእዛዛት

- ዓላማ 3 በባህርያችን ወይም በድርጊታችን የጣሰናቸው ትእዛዛትና የሚያስከትሉትንም ችግሮች ለይቶ ለማወቅ።

ክርስቶስ በለ ኃጢአታችን ቅጣትን ተቀብሎለናል፤ ከአሁን በኋላም ከሕግ በታች አይደለንም። ስለዚህም እኛ በመረጥነው መንገድ ሕይወታችንን

የመምራት ነጻነት አለን፤ የሚል ትምህርት እንዳለ ግልጽ ነው። እያን ከርስቶስ ከታጠለት እሥራት ነፃ አውጥተናል፤ ነገር ግን በግብር 5:17-18 ከርስቶስ ራሱ እንዲህ ብሏል፡-

እኔ ሕግንና ነቢያትን ለመሻር የመጣሁ አይምሰላችሁ፤ ልፈጽም እንጂ ለመሻር አልመጣሁም። እውነት እላችኋለሁ ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ ከሕግ እንዲት የውጣ ወይም እንዲት ነጥብ አታልፍም፤ ሁሉ እስኪፈጸም ድረስ።

ከርስቶስ ሕግን መጠበቅ የምንችልበትን ኃይል ሰጠን እንጂ ሕግን እንዳልሻረ መረዳት እንችላለን። ዘጸ. 20:1-17 እና ማቴ. 5:7ን አንብብ። ከዚህም ከርስቶስ ትእዛዛት በጥንቃቄ እንዲጠብቁና ወደ አለመታዘዝ የሚመሩ ነገሮችን እንዲያርቁ ተከታዮቻችን እንደሚጠበቅባቸው ታያለህ።

የዚህ ትምህርት ዓላማ ለችግሮችህ መፍትሔ ታገኝ ዘንድ ለመርዳት ነው። ከርስቲያናዊ በሆነ መንገድ ችግርህን ለማቃለል ደግሞ መሠረታዊ መመሪያ ሊሰጥህ የሚችለው መጽሐፍ ቅዱስ በመሆኑ ይኸው መጽሐፍ የሚልህን ማወቅ ይኖርብሃል። ይህን ለማድረግ እሥርቱ ትእዛዛትን በአዲስ ኪዳን ከሚገኙ ክፍሎች ጋር በማንጸጸር እንጀምራለን። እነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ባህርያችንን ወይም ድርጊታችንን በተመለከተ የሚሉት በላላቸው እያንዳንዱን ክፍል በጥንቃቄ ማንበብ ይኖርብሃል።

እሥርቱ ትእዛዛት

ዘጸ. 20:3-17

የአዲስ ኪዳን የንባብ ክፍሎች

ማቴ. 19:17-19፤ ሮሜ 13:8-10፤ 1ቆሮ. 6:9-11

1. ቁ.3 ከእኔ በተር ሌሎች እማልክት እይሁኑልህ፤ ማር. 12:29-30
2. ቁ.4:15 በላይ በሰማይ ካለው፣ በታችም በምድር ካለው፣ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ፣ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ። አትሰገድ ላቸው፣ አታምልካቸውም . . . ማቴ. 4:10፤ 1ፑሐ. 5:21
3. ቁ.7 የእግዚአብሔርን የእምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ። ማቴ. 5:33-37፤ ማቴ. 6:9፤ ያዕ. 5:12፤ ያዕ. 3:10
4. ቁ.8 የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አሰብ። ሉቃ. 4:16፤ ዕብ. 10:25 (ማስታወሻ፡- በጥምንቱ በመጀመሪያው ቀን እየሰሰ ከሞት በመነሳት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ብዙ ከርስቲያኖች ይህንን ቀን የጌታ ቀን ብለው ለይተውታል። የሐዋ. 20:7፤ ራዕ. 1:10ን ተመልከት)

5. ቁ.12 አባትህንና እናትህን አክብር፤

ማቴ. 15:4፤ ኤፌ. 6:1፤ ቆላ. 3:20፤ 1ጢሞ. 5:1-2

6. ቁ.13 አትገደል

ማቴ. 5:21-25፤ 19:17-19፤ ሮሜ 13:8-10፤ 1ኢፕ. 4:15

7. ቁ.14 አታመንገር

ቴቶ. 1:6፤ ማቴ. 5:27-28፤ 31-32፤ ማቴ. 19:4፤ 9፤ ሮሜ 7:3፤ 1ቆሮ. 6:9

8. ቁ.15 አትሰረት

ማቴ. 19:18፤ ሮሜ 13:9፤ ኤፌ. 4:28፤ 1ኢፕ. 4:15

9. ቁ.16 በባልጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር

ማቴ. 5:43-44፤ 19:18፤ ቆላ. 4:6፤ ቴቶ. 2:8፤ ያዕ. 3:2-10

10. ቁ.17 የባልንጀራህን ቤት አትመኝ፤ የባልንጀራህን ሚስት፤ ሱሌውንም፤ ገረዱንም፤ በፈውንም፤ አህያውንም፤ ከባልንጀራህ ገንዘብ ሁሉ፤ ማናቸውንም አትመኝ። ማር. 12:31፤ ሮሜ 13:10፤ ሮሜ 15:1-2፤ ገላ. 5:14፤ ያዕ. 2:6

(7). የሚከተሉትን እንብብህ የትኞቹ ትእዛዛት እንደተጣሱ እና ሊከሰቱ የሚችሉትን ችግሮች በእያንዳንዱ ባህርይ ወይም ድርጊት ትይዩ ጻፍ።

ባህርይ

የተጣሱ ሊከሰቱ የሚችሉት ትእዛዛት ችግሮች

ሀ. የሴፍ ከእግዚአብሔር እና ከቤተሰቡ ጋር ካለው ግንኙነት ይልቅ ሥራው በልጦበታል።

ለ. የሕይሉ ዓደኛ የፈተና ጥያቄ ወረቀት ሰርቆ ለሐይሉ እንድ ቅጅ ለጠው፤ ይህንንም ያደረገው ሐይሉ ፈተናውን ከመውሰዱ በፊት መልሱን እንዲያውቅ ለማድረግ አሰቦ ነው።

ሐ. እስፋ የሥራ ባልደረባው የሆነችውን ባለትዳር ሴት በመውደዱ ለሚስቱ ታማኝ አልሆነም።

መ. የሂሩት ጉረቤት እዲስ መኪና ስለገዛ ሂሩት በመቅናታ መኪናውን የገዛው በማጭበርበር እንደሆነ ታወራለች።

(8). እንተ የገጠሙህን ችግሮች ወይም ሌሎች እንተ የምታውቃቸው ሰዎች የገጠሟቸውን ችግሮች እስብ፤ ለእያንዳንዱ ችግር መንስኤ የሆነውን ባህርይ፤ የተጣሉትን ትእዛዛትና ሊከሰቱ የሚችሉትን ችግሮች ከላይ ተራ ቁጥር 7ን በሠራህበት መንገድ ጻፍ።

እግዚአብሔር እነዚህን ትእዛዛት የሰጠን እኛን የእርሱ ባሪያዎች ለማድረግ ፈልጎ አይደለም፤ ብንጠብቃቸው ችግሮቻችንን ለማስወገድ እንደሚረዱና ደስተኛና ስኬታማ ሕይወት እንዲኖረን የሚያስችሉን መሆናቸውን በሰሚያውቅ ነው።

የ“መሆን” አመለካከቶች

ዓላማ 4 ችግሮችን ለማስወገድ ከሚረዱህ አመለካከቶች ጋር ተቃራኒ የሆኑትን ለማስተዋል።

አንድ ቀን ሁለት ሰዎች ሲነጋገሩ ጆርጁን ጣል አድርጌ እስማቸው ነበር። አንደኛው እንዲህ አለ፡ “ወ/ሮ ወይንሸት ደስተኛ ካለመሆኗ የተነሳ ከምትኖርበት ቤት በብዙ ኪሎ ሜትር ርቃ ሄደች።” ጓደኛው ደግሞ እንዲህ አለ፡ “እዚያም ሄሳ ደስተኛ አትሆንም፤ ምክንያቱም ራሷን ይዛ በመሄዳ ነው። ጠቃሚ እውነት ነው ጓደኛው የተናገረው።” አመለካከትህ የተሳሳተ ከሆነ ከውጭ የሚመጣ መፍትሔ ዘላቂ ሆኖ አይረዳህም። ይሁንና ችግር ችህን በተገቢው አመለካከት ከቀረብህ የተፈለገው መፍትሔ ቢመጣም ባይመጣም በችግሩ ላይ ድልን መጠበቅ ትችላለህ።

ኢየሱስ ስለ አመለካከቶች ብዙ የሚለው ነበረው። በተራራው ስብከቱ ላይ የሚገኘው የብፁዐን ትምህርት ብዙውን ጊዜ “የመሆን አመለካከቶች” ይባላሉ ምክንያቱም መሆን የሚገባንን ያስረዳሉ።

በዚህ ተከታታይ ትምህርት ውስጥ በሪክ ሆዋርድ የተጻፈውንና መንፈሳዊ ዕድገት የተባለውን ኮርስ ካጠናህ የብፁዐንን ትምህርት አጥንተሃል ማለት ነው። እነዚህ መንፈስ ቅዱስ ደሰራ ዘንድ በፈቀዱ አማኞች የሚያፈራው የልብና የባህሪ አመለካከቶች ናቸው።

(9). በዚህ መልመሻ ሪክ ሆዋርድ ለእያንዳንዱ ባህርይ የሰጡትን አጭር መግለጫ በሠንጠረዥ በስተገራ አስቀምጠናል። በስተቀኝ ደግሞ ከኢየሱስ ትምህርት ተቃራኒ የሆኑትን ባህርያት ዘርዝረናል። እነዚህን የተሳሳቱ ባህሪያት ተቃራኒ ከሆኑት ትክክለኛ ባህርያት ጋር አዛምድ። ትክክለኛ ያልሆኑ ባህርያት እንዴት የችግሮች ምንጭ ሊሆኑ እንደሚችሉ ወይም ችግሮችን እንደሚያባብሱ አስተውለሃል? (ማቴ. 5:3-10ን እንብብ)

ሀ. ቁ.3:- በመንፈስ ድሆች (በእግዚአብሔር ላይ የመደገፍ ባህርይ)	1. የራሱን መንገድ የሚከተል

ለ. ቁ.4:- የሚያዝኑ (በኃጢአት ማዘን፤ ይህም ወደ ኑዛዜ እና ንስሐ የሚመራ ነው)	2. አለመታዘዝ
ሐ. ቁ.5:- የምሆኑ (ትህትና እና ለእግዚአብሔር የመዝገብ ባህርይ)	3. ትፅቢት
መ. ቁ.6:- ጽድቅን የሚራሱና የሚጠሙ (የታዛ ሽንት ባህርይ)	4. በራስ መደገፍ
ሠ. ቁ.7:- የሚሞሩ (ይቅር የማለት ባህርይ)	5. ተስፋ ቢስነት
ረ. ቁ.8:- ልብ ገጽሐች (የገጽሐና ባህርይ)	6. ኃጢአተኝነት
ሰ. ቁ.9:- የሚያስተራርቁ (በላምን ለማምጣት የመጣር ባህርይ) ያዕ. 3:17-18	7. ይቅር አለማለት
ሸ. ቁ.10:- ስለጽድቅ የሚሰደፉ (በሁሉ ነገር እግዚአብሔርን የመታመን ባህርይ)	8. ችግር መፍጠር

ፍቅር ቁልፉ ነው

ዓላማ 5 1ቆሮ. 13:4-8ን በመጠቀም ፍቅር ምን እንደሆነ እና ምን እንዳልሆነ እንዲሁም ምን እንደሚያደርግ እና ምን እንደማያደርግ ለመዘርዘር።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለችግር ቁልፍ መፍትሔ ሆኖ የተሰጠው ፍቅር ነው። በአንድ ወቅት ከጻፍች አንዱ ቀርቦ ኢየሱስን “ለመሆኑ ከትእዛዛት ሁሉ የሚበልጠው የትኛው ነው?” ብሎ ጠየቀው (ማር. 12:28)። ኢየሱስ የመለሰለት መልስ እንዲህ የሚል ነው።

“ከትእዛዛቱ ሁሉ ፈተኛይቱ በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህ በፍጹም አሳብህ በፍጹም ኃይልህ ጌታ አምላክህን ውደድ የምትል ናት። ፈተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት። ሁለተኛይ ቱም፡ ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ የምትል እርስዋን የምትመስል ይህች ናት። ከእነዚህ የምትበልጥ ሌላ ትእዛዝ የለችም (ማር. 12:29-31)።

(10). 1ቆሮ. 13:4-8ን እንብብህ የሚከተለውን ሙሉ።

ሀ. ፍቅር ምንድን ነው?	ለ. ፍቅር ምን አይደለም?
ሐ. ፍቅር ምን ያደርጋል?	መ. ፍቅር ምን አያደርግም?

ጳውሎስ የገለጸውን የፍቅር ዓይነት ቢኖረን ልናስወግዳቸው የምንችላቸውን ችግሮች አሉብ። እግዚአብሔር ከእኛ የሚፈልገው ይህ ባህርይ ነው። ይህ ባህርይ ካለን ደግሞ ሕግን ስለመጣስ እንጨነቅም። ሐዋርያው ጳውሎስ በሮሜ 13:8-10 ይህን ቢገልጽ እንዲህ ብሏል፦

እርሴ በርሳችሁ ከመዋደድ በቀር ለማንም ዕዳ እይነርባችሁ፤ ሌላውን የሚወድ ሕግን ፈጽሞታልና። አታመንዝር፤ አትገደል፤ አትሰረቅ፤ በውሸት አትመስክር፤ አትመኝ የሚለው ከሌላይቱ ትእዛዝ ሁሉ ጋር በዚህ፦ ባልንጀራህን እንደ ነፍሱህ ውደድ በሚለው ቃል ተጠቅልሉአል። ፍቅር ለባልንጀራው ከፋ አያደርግም፤ ለሌሊህ ፍቅር የሕግ ፍጻሜ ነው።

(11). ክርስቶስ ሕግን የፈጸመው እንዴት ነው?

(12). እኛ ሕግን እንዴት መፈጸም እንችላለን?

በዚህ ክፍል ውስጥ መጽሐፍ ቅዱስ ችግሮቻችንን ለመፍታት እንዴት መመሪያ እንደሚሰጠን ተመልከተናል። ይህንን ትምህርት እያየን በሔድን ቁጥር መለስ ብለህ እንደገና መከለስ ያስፈልገህ ይሆናል። ቃሉ ለችግሮቻችን የሚሠጠንን መልሶች እንመለከታለን።

የኢየሱስና የሐዋርያት ትምህርት ለዕለት ተዕለት ኑሮአችን ተግባራዊ መመሪያ የሚለጠን ናቸው። በመሆኑም በየቀኑ የእግዚአብሔርን ቃል በማንበብና በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ተግባራዊ ብናደርገው ብዙ እንጠቀማለን።

ሌላ ረጂ ምንጮችህን ተጠቀም

ፀሎትና የመንፈስ ቅዱስ ምሪት

ዓላማ 6 ፀሎትና መንፈስ ቅዱስ ችግሮችን ለመፍታት ሲረዱን የሚችሉባቸውን መንገዶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ለመለየት።

ለአንተ አገልግሎት በሆነው በፀሎትና በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ውስጥ እግዚአብሔር ራሱ ችግሮችህን ትፈታ ዘንድ ይረዳሃል። በፀሎት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ችግሮችህን ትወስዳቸዋለህ። እሱም ማድረግ የሚገባህን መፍትሔውን ያሳይሃል ወይም በሁኔታዎች ውስጥ ለርቶ ችግሩ በሌሎች መንገዶች ይፈታል። እንደዚህ ዓይነት ህብረት ከእግዚአብሔር ጋር ይኖርህ ዘንድ ከእርሱ ጋር ዘወትር የመገናኘትን ልማድ መስርት።

(13). በቀኝ በኩል የተዘረዘሩትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አንብብ። እያንዳንዳቸው ጸሎት በምን መንገድ እንደሚረዳን እንደሚገልጡ

ለይ። እያንዳንዳችንም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በግራ በኩል ከተሰጡት ችግሮችን ከመፍቻ መንገዶች ጋር እዛምድ።

ሀ. ፈተናን ማሸነፍ	1. 1ኬና 16:1
ለ. ደስታን መቀበል	2. ማቴ. 26:41
ሐ. ጽናትን ማዳበር	3. ያዕቆብ 5:13
መ. ብርታትን መቀበል	4. ኤፌ. 6:18
ሠ. ከስቃይ ማረፍ	5. ዮሐ. 16:24

ቶሐ. 18:3 መንፈስ ቅዱስ ወደ እውነት ሁሉ እንደሚመራህ ተስፋን ይሰጣል። መንፈስ ቅዱስ በየቀኑ መንገድህ ይመራህ ዘንድ ልትደገፈው ትችላለህ። ሁልጊዜ መጽሐፍ ቅዱሳዊ በሆነ መንገድ ይመራሃል።

“ሕግህ ለእግራ መብራት፤ ለመንገዱ ብርሃን ነው። የጽድቅህን ፍርድ እጠብቅ ዘንድ ማልሁ፤ እጸናሁም” (መዝ. 119:105-106)።

ክውዳሌና በምስጋና በሚቀርብ የዘወትር ጸሎት ላይ መታዘዝ መጨመር ይቻላል። ለለመታዘዝ ቀደም ብለን ተነጋግረናል። ከዚህ በላይ ትክክለኛው መዝሙር ውስጥ መዝሙረኛው ለመንገዱ ብርሃን የሆነውን የእግዚአብሔርን ትዕዛዛት ለመታዘዝ ገብቶት የነበረውን ቃል ኪዳን ቅጣጥ እንደነበረበት ከሚያስረዳው እውነታ ጋር ማያያዙን ያስተውለሃልን? የጸሎት መልስና መታዘዝ እጅ ለእጅ የሚሔዱ ናቸው። የማይቻሉ ችግሮች በጸሎት ውስጥ ይፈታሉ።

(14). ሉቃ. 12:12፤ ዮሐ. 14:26፤ 1ቆሮ. 2:13 እንብብና እነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መንፈስ ቅዱስ በእኛ ስለሚያደርገው የሚናገሩትን አብራራ።

ልማዳዊ እውቀትና ምክንያት

ዓላማ 7 ችግርን ለመፍታት የልማዳዊ እውቀት ወይም የምክንያትን ጥቅም የሚያብራራ ምሳሌን መምረጥ።

ዓልጽ የሆኑ እውነታዎችን ማስተዋል የምንችልበትና ፍርድን የምንሰጥ ዘንድ የተወሰነ ችሎታ እግዚአብሔር ለእያንዳንዳችን ሰጥቶናል። ይህንንም ችሎታ እንድንጠቀምበት ይጠበቃል። ምናልባት አንተ ልማዳዊ እውቀትን (Common sense) ምክንያታዊነትን (reasoning) በእያንዳንዱ ቀን የሚገጥምህን ብዙ ችግሮች ለመፍታት ትጠቀምበት ይሆናል። በርግጥም እንደዚህ ዓይነት ነገር የተለመደ ሂደት ከመሆኑ የተነሳ እናስተውለው ይሆናል።

እምሳሌ አንዲት ጓደኛዬ ከጉረቤቶቿ ልጆች ጋር ችግር ነበረባት። የነበረበት ሰባት ልጆች ወደ አጥር ግቢ ዘወትር በማለዳ የመግባትና

ከሁለት ልጆች ጋር መጫወትን ልማድ ያደረጉ ሲሆን፡ ብዙውን ጊዜ ቀኑን ሙሉ በዚያው ይቆያሉ። በመጀመሪያ ጠቅላላ ሁኔታዎችን አስተዋለች።

1. ልጆች በአካባቢዋ መኖራቸው ጥ ነው ምን እንደሚሰሩ ማወቅ ያስችላታል።
2. ብዙውን ጊዜ የእርሷ ልጆች ከሌሎች ልጆች ጋር መሆንን ይፈልጋሉ።
3. ብዙ ልጆች በአጥር ገቢዋ ውስጥ ሙሉ ቀን መዋላቸው ለእርሷ የማያስደስትና የማይመች ነው።

ለዚህ ችግር ብዙ የልማዳዊ እውቀት መፍትሔዎች አሉ። ጓደኛዬ ልማዳዊ እውቀትን በመጠቀም ልጆቿ በአጥር ገቢዋ ሊቆዩ የሚችሉበትን የጊዜ መጠን ለመወሰን ተጠቀመች። ለችግሩ ቀላል መፍትሔን መረጠች።

ለችግሮቻችን ያልተለመደ መፍትሔ እግዚአብሔር የሚሰጠንም ጊዜ ይገኝመናል። ምናልባት ሌሎች ሰዎች በቀላሉ በማይረዱበት መንገድ ይመራህ ይሆናል። ቢሆንም፡ ለብዙዎቹ የተለመዱ የሕይወት ገጠመኞች፡ ልማዳዊ እውቀትና የምክንያታዊነት ችሎታችን በጣም አስፈላጊ ችግርን የመፍቻ መሳርያዎች ናቸው።

(15). ከእነዚህ ከሚከተሉት መካከል ለተገለጸው ችግር ምክንያታዊ መፍትሔዎች አይደሉም ብለህ የምትመለከታቸው የትኞቹን ነው?

- ሀ. የሌሎችን ልጆች እናት በራሳቸው አጥር ገቢ ባለመጠበቅ መሳደብ።
- ለ. ከሌሎች ልጆች እናት ጋር በየቀኑ በየአጥር ገቢው በተራ እንዲጫወቱ ማድረግ።
- ሐ. ሌሎች ልጆች እንዲሔዱ የራሷ ልጆች በአጥር ገቢው እንዳይጫወቱ መከልከል።
- መ. ሌሎች ልጆች እሷን ፍቃድ በመጠየቅ ብቻ ወደ አጥር ገቢ እንዲመጡ መናገር።

(16). ከእነዚህ ምሳሌዎች መካከል ችግርን መፍትሔ ለመስጠት ልማዳዊ እውቀት ወይም ምክንያታዊነትን የሚጠቀመው የትኛው ነው?

- ሀ. ፈተናን ለማለፍ ጠንክሮ ማጥናት።
- ለ. ለበራነው የማይረባ ለህተት ምክንያት መፈለግ።
- ሐ. ጠንክሮ መስራትና ማረፍ።
- መ. መልካም ያልሆነን ሰው ላለመገናኘት መንገድን ማቋረጥ።
- ሠ. እንድን ሰው ካስቀየምን ይቅርታን መጠየቅ።
- ረ. አዲስ ሰዓት ለመግዛት ሌሎች ዕዳዎች እስኪከፈሉ መጠበቅ።
- ሰ. በእኛ ላይ መጥፎ ተጽእኖ ካላቸው ሰዎች መራት።

ገሊናና ራስን መግዛት

ዓላማ 8 ገሊናንና ራስን መግዛት በተገቢው መንገድ እንዴት እንደምንጠቀም ለመገለጽ።

ገሊና ትክክል የሆነውንና ለህተት የሆነውን የሚነግረንን የውስጥ ድምጽን ወይም “ሰሜትን” ለመገለጽ የምንጠቀምበት ቃል ነው። አንዳንድ ጊዜ ችግርህን ለመፍታት ገሊናህ የሚረዳህ መሳሪያ ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ገሊናህን መታዘዝ ካልፈለግህ መልእክቱ በግልጽ አይሰማህም። ይህ አሳዛኝ ሁኔታ በሮሜ 1:18-32 ውስጥ ተገልጿል። በቁጥር 28 እንደተገለጸው “እግዚአብሔርን ለማወቅ ባልወደዱት መጠን እግዚአብሔር የማይገባውን ያደርጉ ዘንድ ለማይረባ አእምሮ አሳልፎ ሰጣቸው።” ገሊናህ ማስጠንቀቂያ መልእክቶችን እየሳከ አንተ በተከታታይ ካልታዘዝከው ተገቢ ባልሆነ ሁኔታ ተጠቅመህበታል ማለት ነው።

መንፈስ ቅዱስ እንዲመራህ ከጠየቅከውና ለትምህርቱም ታዛዥ ከሆንክ፡ ለህተት ስለሆኑ ነገሮች ያስጠነቅቅህ ዘንድ በገሊናህ ላይ መደገፍ ትችላለህ። ለገሊናው ማስጠንቀቂያዎች ንቁ የሆነ ሰው ለህተትን በሰራ ጊዜ በደለኝነት ይሰማዋል፤ እግዚአብሔርንም ይቅርታ መጠየቅ ይፈልጋል። ለውስጥህ የማስጠንቀቂያ ድምጽ ትኩረትን በመስጠት ገሊናህን ንቁ እንዲሆን ጠብቀው። ይህንን ካደረክ ችግሮችህን መፍትሔ በመስጠት የሚረዳህ ጠቃሚ መሳሪያ ይሆናል። የትኛውን መፍትሔዎች አለመጠቀም እንደሚገባህ ታውቅ ዘንድ ይረዳሃል።

ችግሮችን ለማስወገድ ወይም በወቅቱ ያሉትንና በራሳችን ላይ ያመጣናቸውን ችግሮች ለመፍታት የሚረዱን ሦስት ራስን የመግዛት ክፍሎች አሉ። እነርሱም ሐሳብን፣ ንግግርንና ባህሪን መቆጣጠር ናቸው። ከነዚህ ከሦስቱ በማናቸውም ደካማ ስትሆን፣ ገሊናህ ስለሚያስጠነቅቅህ ከገሊና ጋር አያይገርዋለሁ።

ሐሳብ በቃላት ለምንናገረውና ለውጪያዊ ድርጊቶች ምንጭ ነው። ኢየሱስ የመገደል ስሩ የቁጣ ሃሳብና ቃላቶች እንደሆኑ አስተምሯል። ዝሙት ገጹህ ያልሆነ ሐሳብ በማሰብ ይጀምራል (ማቴ. 5:21-30)። ሃሳቦችህ በአንተ ቀጥተኛ ቁጥጥር ውስጥ ናቸው። ወደ ችግር በሚመራ ሃሳብ ውስጥ መዘፈን እምቢ ማለት ትችላለህ። የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ተከትል። “በመጨረሻም ወንድሞች ሆይ እውነት የሆነውን ሁሉ፣ ክቡር የሆነውን ሁሉ፣ ትክክል የሆነውን ሁሉ፣ ንጹሕ የሆነውን ሁሉ፣ ተወዳጅ የሆነውን ሁሉ፣ መልካም የሆነውን ሁሉ፣ በጎነት ቢሆን ወይም ምሥጋና፣ እንደ እነዚህ በላሉት ነገሮች አስቡ።” (ፊልጵ. 4:8)።

ጥሩ ሐሳቦችን ወደ አእምሮህ ለመክተት አንዱ መንገድ የሚረዳህንና የሚያነሳሱህን መጽሐፎች ማንበብ ነው። በችግሮች ላይ የመፍትሔ መንገዶችንና የሌሎች ክርስቲያኖችን ልምምድ የሚያሳዩህ ብዙ ክርስቲያ

ናዊ መጽሐፍት አሉ። እንደዚህ ዓይነት መጽሐፍትን ሳንብና ሌሎች ችግሮቻቸውን ይፈቱ ዘንድ እግዚአብሔር እንዴት ምሪትን እንዳመጣላቸው ሰማር እኔንም እንደሚመራኝ በማመን እበረታታለሁ። ክርስቲያን የሚያነባቸውን መጽሐፍትና መጽሔቶች፣ የቴሌቪዥንና የሬድዮ ፕሮግራሞች እንዲሁም የመዝናኛ መንገዶች በመምረጥ ሐሳቡን በሚገባ መቆጣጠር ይገባዋል።

እንደበትን መቆጣጠር ምናልባት ሁላችንም የምንቸገርበት ጉዳይ ነው። ሐዋርያው ያዕቆብ በያዕ 3:2 እንዲህ ይለናል፡- “ሁላችን በብዙ ነገር እንሰናከላለንና፤ በቃል የማይሰናከል ማንም ቢኖር እርሱ ሥጋውን ሁሉ ደግሞ ሊገታ የሚችል ፍጹም ሰው ነው” በዚህ ምዕራፍ ከቂጥር 3 ጀምረህ እስከ 12 ድረስ አንብብ። እነዚህ ጥቅሶች እንደበት ከፍተኛ ጥፋትን የሚያደርስ መሳሪያ ሊሆን እንደሚችል ያስረግጣሉ። በርግጥም የማንቆጣጠረው ከሆነ ከፍተኛ የሆነን ችግር ያስከትልብናል።

(17). ምሳ. 10:19፤ 17:28 እና 30:32ን አንብብ። የእነዚህ ምሳሌዎች መልእክት ምንድነው? ትክክለኛውን መልስ ምረጥ።

- ሀ. ከአንተ በላይ ጠቢብ ከሆነ ከማንም ጋር በፍጹም እንዳትነጋገር።
  - ለ. ለምትናገረው ተጠንቀቅ - እንደበትህን ጠብቅ።
  - ሐ. የምታሰበውን በመናገር ምን ያህል ጠቢብ መሆንህን ማሳየት ትችላለህ
- (18). የምሳ. 21:23 እና 10:14 መልእክት ምንድነው?

የሚከተሉት ያልተገራ እንደበት ጥቂት ውጤቶች ናቸው።

- ሀ. ወዳጆችን ያለያያል(ምሳ. 16:28) “ሐሜተኛም የቅርብ ወዳጆችን ይለያያል”
- ለ. ፍጹም የሆነ ጉዳትን ያመጣል (ምሳ. 18:8) “የሐሜተኛ ቃል እንደ ጣፋጭ ጉርሻ ነው፤ ወደ ሰው ውስጣዊ ክፍል ዘልቆ ይገባል።”
- ሐ. በወንድማማች መካከል ጠብን ይፈጥራል ምሳ. 6:16፤ 19 “እግዚአብሔር የሚጠላቸው ሰድስት ነገሮች ናቸው... በሐሰት የሚናገር ሐሰተኛ ምስክር፤ በወንድማማች መካከልም ጠብን የሚዘራ።”

አንድ ጊዜ ሃሳብህንና ንግግርህን መቆጣጠር ከተማርከ ባህሪህንም ደግሞ መቆጣጠር ትችላለህ። የጋጢአት ባህሪህ ስህተት የሆነውን ነገር እንድትፈጽም ሊመራህ ስለሚችል የመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ያስፈልግሃል። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን የመንፈስ ቅዱስ እርዳታ አስፈላጊነትን አስተውሎታል። በሮሜ 7:18-19 እና 24-25 ያብራራዋል።

በእኔ ማለት በሥጋዬ በጎ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፤ መልካሙን ግን ማድረግ የለኝም። የማልወደውን ክፉን ነገር አደርጋለሁና፤ ጻፋ ግን የምወደውን በካውን ነገር አላደርገውም... እኔ ምንኛ ጉስቋላ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን

ያድነኛል? በኢየሱስ ክርስቶስ በጌታችን ለእግዚአብሔር ምሊጋና ይሁን።

(19). ኅሊናህንና ራስ መግዛትህን በተመለከተ እውነተኛ ዐረፍተ ነገር የሚናገረውን ፊደሉን አክብብ።

- ሀ. ኅሊናዬ ከጋጢአት ይጠብቀኝ ዘንድ እግዚአብሔር የሰጠኝ “የውስጤ ድምጽ” ነው።
- ለ. ኅሊናዬን አልሰማም ብልም ስህተት ስለሆነ ነገሮች ገልጽ ማስጠንቀቂያ ለእኔ መስጠቱን ይቀጥላል።
- ሐ. መንፈስ ቅዱስ ይመራኝና ያስተምረኝ ዘንድ እስከፈቀድኩኝ ድረስ ኅሊናዬ ትክክለኛውን ጥሪዎችን ይሰጠኝ ዘንድ መጠበቅ እችላለሁ።
- መ. ለምናገረውና ለማደርገው ምንጩ የማስጠው ነው።
- ሠ. የማንባቸውና የማዳምጣቸው ነገሮች በሐሳቤ ዘላቂ ተጽዕኖ አይኖሩቸውም።
- ረ. እንደበቱን መግራትን ከተማርኩ ሌሎችን የሕይወቴን ክፍሎች የመቆጣጠር ችግር አይኖርብኝም።
- ሰ. ራሱን መግዛትን በሚገባ ሁኔታ ለመለማመድ የኢየሱስ ክርስቶስ ጋይል በሕይወቴ ያስፈልገኛል።

ሌሎች ሰዎች

ዓላማ 9 ለሚገጥሙህ ችግሮች እርዳታን ከሌሎች ሰዎች ስለመፈለግ ስሜቶችህን በጥልቀት መመርመርና፤ ስሜቶችህን በዚህ ክፍል ትምህርት ከተሰጡት አመለካከቶች ጋር ለማነጻጸር።

ብዙዎቹ ችግሮችህ ኅሊናህን በመከተል፤ ልማዳዊ እውቀትንና ምክንያታዊ ነትን በመጠቀም ሊፈቱ ይችላሉ። ለሌሎች ችግሮችም በመጸለይና በመንፈስ ቅዱስ ምሪት መፍትሔዎችን ማግኘት ትችላለህ። አንዳንድ ጊዜ ችግሩ በጣም የከበደና ሰሰው ማዋየት የማይቻል ይሆናል፤ ወደ እግዚአብሔር ብቻ ማቅረብና መፍትሔውን በልብህ ውስጥ ይሰራ ዘንድ መፍቀድ ይኖር ብሃል። ይሁንና እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ ሌሎች ሰዎችን እንደ ራሱ መሳሪያ በማድረግ ለችግሮችህ መፍትሔ በመፈለግ ይረዳህ ዘንድ ይጠቀም ባቸዋል።

ወዳጆቼና ተገካባካቢ ሰዎች፡- ጠቢብና የእግዚአብሔር ሰው የሆነ ጓደኛ የሚያስፈልግህ ጊዜ ይኖራል። እነዚህ ሰዎች ታማኝና ምስጢር ጠባቂ መሆን አለባቸው። እንዲህ ዓይነት ወዳጆች በችግሩ ውስጥ በስሜት ተገፋፍተው አይሰተፉም። ከነገሩ ውጭ ስለሆኑ ችግሩን ከተለየ አቅጣጫ ሊመለከቱት ይችላሉ። ምክራቸው ሁልጊዜ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሊሆን ይገባል።

ክርስቲያን ወዳጆች በሚከተሉት መንገዶች እንዲሉ ለሌላው ብዙውን ጊዜ በረከት ሊሆኑ ይችላሉ። በአሉት ዘብረት፣ በሰንበት ትምህርት ክፍሎችና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ባሉ አነስተኛ ሕብረቶች አብሮ መመካከርና መወሰድ ይቻላል። በቤተክርስቲያን ቤተሰቦች በተያዘ የጎብረት ጸሎት ውስጥ በቤተሰብ ሕብረት በልብ እንደሆነ በሚደረግ ጸሎት ምክንያት ለችግሮች የሚያስደንቁ ምላሾች ሲመጡ አይቻሉም።

በሌላ መንገድ ርዳታን ለሚፈልግ ለአንድ ሰው ወዳጅ መሆንም ትችላለህ። ይህ ትምህርት ለሌሎች ሰዎች ፍላጎቶች የበለጠ ንቁና ለችግራቸው መፍትሔን ይፈልጉ ዘንድ በተሻለ ሁኔታ ልትረዳቸው እንድትችሉ ያደርግሃል።

አማካሪዎች፡- እግዚአብሔር የተለየ እውቀትና ስልጠና ባለው ሰው ምክር ውስጥ በመጠቀም በተሻለ ሁኔታ የምንረዳበት እንዳንድ ችግሮች አሉ። የህክምና ወይም የሰነድ አእምሮ ችግሮች ብዙውን ጊዜ እንደዚህ ዓይነት ልዩ እርዳታን፣ የማማከር ዕውቀትና ችሎታ ያላቸው ሰዎችን ይፈልጋሉ። ለወዳጆችህ ጥንቃቄ የሚያስፈልጋቸውና አስቸጋሪ የሆኑ ጉዳዮች አሉ። ምናልባት ብታዋቸው የተሻሉ መፍትሔዎች እንድታገኝ ለመርዳት በቂ የሆነ እውቀት ላይረታቸው ይችላል።

በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታዎች ውስጥ ከመጋቢ፣ ከባለሙያ ክርስቲያን አማካሪ ወይም ከሐኪም ምክር መፈለግ ይኖርብሃል። ክርስቲያን አማካሪ ወይም የምትኖርበትን ክርስቲያናዊ መመሪያ የማይቃወም አማካሪ መምረጥህን እርግጠኛ ሁን።

(20). ሰዎች ያለባቸውን ችግሮች ከሌላው ሰው ጋር ስለመወያየት የተለያዩ ሰሜቶች አሉአቸው። ይህንን የሚከተለውን የማመሳከርያ ዘርዘር የራስህን ሰሜቶችና ልምዶች ለመተንተን ከተጠቀምክበት በኋላ የራስህን ሰሜቶች እኛ ከለራናቸው አዎንታዊ ሃሳቦች ጋር አወዳድር።

አለማማለሁ አልሰማማም

- ሀ. በራሴ ችግሮች ሌሎች ሰዎችን ማስጨነቅ አልፈልገም።
- ለ. ችግርን በተመለከተ ርዳታን መጠየቅ የለን። ምልክት ይመስላል።
- ሐ. ችግሩን የማዋየው ክርስቲያን ባይኖር የለኝም።
- መ. ችግር እንዳለብኝ ለአንድ ሰው መገንጠል የሚያሳፍር ነው።
- ሠ. ችግሮቼን ለማንም አላዋይም፤ ምክንያቱም ሰዎች ሊጨነቁበት የሚገባ በቂ የሆነ የራሳቸው ችግር አላቸው።

- ረ. ችግርን በተመለከተ ሌሎችን ማመን እንደሌለብኝ ተምረክለሁ።
- ለ. ባይኖሩ በኔ ችግሮች መቸገርን አይፈልጉም።
- ሸ. ብዙውን ጊዜ ለችግሮቼ ርዳታን ከባይኖሩ ተቀብያለሁ።
- ተ. ባይኖሩን ባለባቸው ችግሮች ብዙውን ጊዜ ረድቼ አቸዋለሁ።
- በ. እያንዳንዱ ሰው ችግሮች አለብት ስለዚህ ባለብኝ ችግር እርዳታን መሻራት የሚያሳፍር አይደለም።
- ተ. ክርስቲያኖች የጸሎት ሽክማቸውን በክርስቶስ ወንድሞቻቸውና እህቶቻቸው ጋር መካፈልን እንደተሰማቸው አድል መቁጠር አለባቸው።
- ቸ. አስተዋይ አማካሪ አንተ ሰሌዎች እንዲናገር እስካልጠየቅከው ድረስ ችግርህን እርሱ ብቻ ይዘዋል።

በዚህ ክፍል ትምህርት ውስጥ ለችግሮቻችን መፍትሔዎችን ለመፈለግ ክርስቲያናዊ አቀራረብን ተወያይተናል። በሚቀጥለው ክፍል ትምህርት ችግርን መፍትሔ ለመስጠት መሰረታዊ መርሆዎችንና እነዚህን መርሆዎች በራስህ ሕይወት ውስጥ ባሉ ችግሮች ላይ እንዴት ተግባራዊ ማድረግ እንደምትችል እንወያያለን። ይህ ጥናት ሕይወትህን እንደሚያበላጽግና ለመጽናናትህ እንደሚሆን ተስፋ እናደርጋለን።

የሙከራ ፈተና

ምርጫ። እያንዳንዱን ዐረፍተ ነገር ለማሟላት የተሻለ መልስ የሆነውን ምረጥ።

1. መናዘዝ ኃጢአትን እንዳደረገሁ መቀበልንና ያጠቃልላል።

- ሀ. እግዚአብሔር እንደሚወደኝ ማወቅን
ለ. ጉረቤቶቼን መውደድ እንዳለብኝ መረዳትን
ሐ. ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ መመስከርን

2. በሕይወቴ ከምንም በላይ የምጋፈጠው ችግር ነው።

- ሀ. ራስ ወዳድነት   ለ. የኃጢአት ችግር   ሐ. ራስን አለመግዛትን

3. የክርስቶስ ትንሣኤ ለኔ ደገንነት አስፈላጊ የሆነበት

- ሀ. ከሞት ቅጣት ነፃ የምወጣበትን መንገድ ስለሚያዘጋጅልኝ ነው።
ለ. ከአዳም ኃጢአትና ከእኔ የኃጢአት ባህርይ ስለሚዛመድ ነው።
ሐ. ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ብቸኛው ማረጋገጫ ስለሆነ ነው።
መ. በኃጢአት ላይ ድልን ስለሚሰጠኝ ነው።

4. ለክርስቶስ ያለን ፍቅር የምናረጋግጠው

- ሀ. እንወድሃለን በማለት ነው።   ሐ. ችግሮችን በማስወገድ ነው።
ለ. መቆጣትን በማስወገድ ነው።   መ. ቃሉን በመታዘዝ ነው።

5. ለአንድ ችግር መፍትሔዎች ሊሆኑ የሚችሉ ሁሉ መመርመር የሚገባቸው

- ሀ. በልማዳዊ እውቀት ነው።   ሐ. በመጽሐፍ ቅዱስ ነው።
ለ. በገሊና ነው።   መ. በወዳጆች ምክር ነው።

እውነትና ሐሰት፡- ከእውነተኛ ዐረፍተ ነገር ፊት 'እ' የሚለውን ፊደል፤ ሐሰት ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ደግሞ 'ሐ' የሚለውን ፊደል ጻፍ።

6. መጽሐፍ ቅዱስ ችግሮችን ለማስወገድ የእግዚአብሔርን ትእዛዞች ይዟል።
7. ክርስቶስ የመጣው ሕግን ለመተካት ነው።
8. የክርስቶስ ትምህርት የብሉይ ኪዳንን ሕግ ከመፈጸም በቀር ከእኛ የሚጠበቀው ነገር የለም።
9. ክርስቶስ ማድረግ የሚገባንን ያህል መገኘት መቻል እንዳለብን ትኩረት ለጥቀስታል።
10. የተሳሳተ አመለካከት ማንኛውንም ችግር ሊያባብለው ይችላል።

11. በልማዳዊ እውቀት ችግርን መፍታት ሊያዳግት ጸሎትና የመንፈስ ቅዱስ ምሪት ብቻ አስፈላጊ ናቸው።
12. ከሁሉ የሚበልጠው ትዕዛዝ እንደበትህን መግራት ነው።
13. ሕግ በፍቅር ተፈጽሟል።
14. የሰው ገሊና ከመንፈስ ቅዱስ ምሪት ጋር ተመሳሳይ ነው።
15. ንግግራችንና ባህሪያችንን መቆጣጠር ከፈለገን ሐሳባችንን በቁጥጥር ውስጥ ማድረግ ይኖርብናል።
16. የጓደኛን ምክር ለመመርመር ጥሩ መንገድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጋር የሚስማማ መሆኑን መፈተሽ ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

11. በፍቅር

1. ስለ ኃጢአቱ ንስሐ መግባት አለበት፤ ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ መመስከር አለበት።

12. በፍቅር

2. ኃጢአታችንን ይቅር ይለናል፤ ያንጻፍል ከኃጢአት ቅጣት ነፃ ያደርገናል።

13. ሀ. 2   ለ. 5   ሐ. 4   መ. 1   ሠ. 3

3. እግዚአብሔር ኢየሱስን ከሞት አስነስቶታል ብሎ ማመን አለበት።

14. ያስተምረናል።

4. ከአዳም ኃጢአት የተነሳ ሞት ወደ ዓለም መጣ። የእርሱ ኃጢአታዊ ባህርይም ስላለን በኃጢአት ተወልደናል። የክርስቶስ ትንሣኤ ሞትን ከሚያስከትለው ከኃጢአት ቅጣት ነጻ መውጣትን አዘጋጅቶልናል። ከክርስቶስ የተነሣ የዘላለም ሕይወት ሊኖረን ይችላል።

15. ሀ እና ሐ

5. የአንተ መልስ። በህይወትህ ያለውን የኃጢአት ችግር መፍትሔ ከሰጠህ ለእነዚህ ዐረፍተ ነገሮች በሙሉ 'አም' ብለህ መመለስ መቻል ይገባሃል። ሌሎችን ችግሮች መፍትሔ መስጠት ከመሞከርህ በፊት ይህንን አስፈላጊ ችግር የመፍታት አስፈላጊነትን ትመለከታለህ?

16. ሀ. አም   ሐ. አም   ሠ. አም   ለ. አም
ለ. አይደለም   መ. አይደለም   ረ. አም

6. በመጀመሪያ ክርስቶስን ለመታዘዝ እንድንችል ምን እናደርግ ዘንድ እንደሚፈልግ ማወቅ ይኖርብናል። ይህንን የምናገኘው በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ውስጥ ነው። በሁለተኛ ደረጃ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር መመሪያ ስላለው እኛ፣ የእርሱ ፍጥረት እንዴት የድል ሕይወትን መኖር እንደምንችል ይናገረናል።

17. ሰ

7. (መልስ) ፍጹም የእኔን መልስ ላይመስል ይችላል። እንዳንድ የተለ መጽሐፍ ውጤቶችን አቅርቤያለሁ። ሌሎችም ውጤቶች ሊኖሩ ይችላሉ)

የተጣሉ ትዕዛዞች ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮች

ሀ. ቁጥር 1 - የቤተሰብ ችግሮች፣ መንፈሳዊ ሞት...

ለ. ቁጥር 8 - ኃጢአታቸው ይገለጻል፤ የሰሩትን ኃጢአት ሁሉም ያውቃል፤ ከትምህርት ቤት ይባረራሉ።

ሐ. ቁጥር 7 እና 10 - የበደለኝነት ስሜቶች፣ በባለቤቱ አለመደሰት፣ ዙሉቱ ቤተሰብ ይፈርሳል...

መ. ቁጥር 9 እና 10 - የጉረቤታን ስም ማጥፋት፣ የተናገረችውን ነገር ጉረቤታ ያውቃል፣ ጉረቤታ ምናልባት ጠላታ ሊሆንና በአጻፋው ሊጉዳት የሚችል በትን መንገድ ሊፈልግ ይችላል።

18. እንደበትህን የማትጠብቅ ከሆነ ችግር ያመጣብሃል፤ በከፍተኛ ሁኔታም ይጉዳሃል።

8. የአንተ መልስ። እግዚአብሔር እነዚህን ትዕዛዞች ለምን እንደሰጠናና ኢየሱስና የአዲስ ኪዳን አስተማሪዎች እነዚህን ትዕዛዞች የመታዘዝ አስፈላጊነት ላይ ለምን ትኩረት እንዳደረጉ ትመለከታለህ?

19. ሀ. እውነት	ሐ. እውነት	ሠ. ሐሰት	ለ. እውነት
ለ. ሐሰት	መ. እውነት	ረ. እውነት	

9. የአንተ መልስ። የእኔ የሚከተሉት ናቸው።

ሀ. 4	መ. 2	ለ. 8
ለ. 1 ወይም 6	ሠ. 7	ሸ. 5
ሐ. 3 ወይም 1	ረ. 6	

20. ከሆኑ እስከ ሰው አልሰማማም ከሰው እስከ ሰው አልሰማማም ብለህ እንዳመሳክርክ ተስፋ አደርጋለሁ።

10. ሀ. ፍቅር

ይታገላል
ችርነትም ያደርጋል

ሐ. ፍቅር

ከእውነት ጋር ደስ ይለዋል
ሁሉን ይታገላል
ሁሉን ያምናል
ሁሉን ተስፋ ያደርጋል
በሁሉ ይጸናል

ለ. ፍቅር

እይታበይም
የማይገባውን አያደርግም
የራሱን አይፈልግም
አይበላጭም

መ. ፍቅር

እይቀናም
እይመካም
በደልን እይቆጥርም
ስለ ዓመጸ ደስ አይለውም
አይወድቅም

3

ትምህርት

ክርስቲያናዊ የመፍትሔ መርሆዎች

የጦር መሳሪያ በታጠቁ ዘበኞች በተከበበ እስር ቤት ብትሆንና እንደፈቀደህ የመግባትና የመውጣት መብትህን ብትነፈግ ምናልባት ብዙ ችግሮች እሉብኝ ትል ይሆናል። ለችግሩም እማራጭ የሌለው መፍትሔ ነፃነት ብቻ እንደሆነ ታላብ ይሆናል።

ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን በመሰለ ሁኔታ ራሱን ሲያገኘው በፍጹም እንደ ችግር አልተመለከተውም፤ ይልቁንም ለሕይወቱ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ምርጫ እንደሆነ አድርጎ ተመልክቶታል። እግዚአብሔር የወንጌልን መሠረት ይመለከትና ስለ ወንጌልም ይቆም ዘንድ እንደሰጠው ዕድል ተቀብሎታል (ፊልጵ. 1:7)። ይህ የተሰጠውንም ዕድል ስለ ክርስቶስ ከቤተ መንግሥት ጠባቂዎችና በከተማ ካሉ የሱ ተባባሪ አገልጋዮች ጋር ለመነሳል ይጠቀምበት ነበር። በክፍለ ትምህርት 1 ጳውሎስ ስለ እስሩ ያለውን አመለካከት ተመልክተናል። በእስር ቤትም ጌታ እንደ ሚጠቀምበት ሰላወቀ ይደሰት ነበር።

ችግሮችን ለመጋፈጥ የተሻለው አመለካከት ጌታን መታመንን ለመለማመድ፣ የእግዚአብሔር ወሰን የለሽ ታማኝነትን ለማረጋገጥና በእርሱም ማንነታችንን ለማረጋገጥ እንደተሰጡን እድሎች መመልከት ነው። ለሕይወት ችግሮች መፍትሔ ለመፈለግ ከጌታ ጋር ስትሰራ የክርስትና እምነትህ ጠንካራ ይሆናል፤ እርሱ ስህሉም ችግሮች ትክክለኛ መፍትሔ አለው።

በዚህ ትምህርት ውስጥ ችግርን ለመፍታት የሚረዱ ክርስቲያናዊ መርሆዎችን እንመለከታለን። እነዚህን መርሆዎች በመከተል እግዚአብሔር ከእንተ ጋር እንዲሰራ መጠበቅ ትችላለህ፤ እንተም በእያንዳንዱ ችግር ውስጥ በደስታና በድል ለመሰራት መጠበቅ ትችላለህ።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- በክርስቲያናዊ አቀራረብ ጀምር
- ተገቢ ያልሆኑ ምላሾችን እስወግድ
- የተቀናበረ ዘዴን ተጠቀም
- ደስ ይበልህ ምስጋናን ሰጥ

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ክፍለ ትምህርት ስታጠናቅቅ:-

- ችግሮችን ለመፍታት በሚደረግ መንፈሳዊ ዝግጅት ውስጥ ምን እንደሚካተት መግለጽ መቻል።
- ለችግር ሁኔታዎች የተሳሳቱ ምላሾችን ምሳሌዎች መስጠት መቻል።
- በክርስቲያናዊ መርሆዎች ላይ ተመስርቶ ችግርን የመፍታት ዘዴን መከተል።
- በእያንዳንዱ አጋጣሚዎች ለሚገጥምህ ችግር እግዚአብሔር ስለረዳህ ውዳሴህንና ምስጋናህን መግለጽ መቻል አለብህ።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በክፍለ ትምህርት እንድትገኙ በተሰጠው መመሪያ መሠረት ትምህርቱን አጥና። የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን ሁሉ ማንበብህን እርግጠኛ ሁን። በክፍለ ትምህርቱ መጨረሻ ላይ የሰጠውን መልስ ከመመልከትህ በፊት እያንዳንዱን የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄ መልስ።
2. የመከራ ፈተናውን ውሳኔና መልሶችህን በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከተሰጡት ጋር አመሳክር።

በክርስቲያናዊ
እቅሬረብ ጀምር

ዓላማ 1 መንፈሳዊ ዝግጅትና የእግዚአብሔርን ፈቃድ መፈለግን በተመለከተ የራስህን ሁኔታ ለመገምገም።

ሁለት አስፈላጊ ጥያቄዎች

በቅርቡ ለመፋታት ስለወሰነ ሁለት ወጣቶች ሰማሁ። በተጋቡ ሰዎች ቤተክርስቲያን መሄድን የሚያዘወትሩ፣ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያነቡና በእንደነት የሚጻልዩ ሕይወታቸውን ስኔታ የሰጡ ክርስቲያኖች ነበሩ። ባልወደ ሥራው ይበልጥ እያመዘነ በመጣ ጊዜ፣ ሚስት በትዳራቸው የመጀመሪያ አራት ዓመታት በተገኙ ሁለት ልጆች ጊዜዋ ሲያገዝ ሕይወታቸው ጥድፈያ የበዛበት ሆነ። በመጀመሪያ ልማዳዊ የሆነው በየጊዜው መጽሐፍ ቅዱስን ማንበባቸውና በእንደነት መጸለያቸው ቀረ። ሁኔታው ቀስ በቀስ እያደገ በመምጣቱ በተለያዩ ምክንያት ከቤተክርስቲያን ራቁ። ችግሮች ወደ ትደራቸው ውስጥ መግባት ሲጀምሩ ተዝጊውን ምላሽ ለመስጠት በመንፈስ የተዘጋጁ አልነበሩም። ምንም እንኳን ስለ እምነትና ስለ ድርጊት መጽሐፍ ቅዱስ ስለሚያስተምረው ጠንቅቀው ቢያውቁም፣ ይህንን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት በሕይወታቸው ለመተግበር ግን ፈቃደኛ አልነበሩም። ለችግሮቻቸው መፍትሔ ይስጥ ዘንድ የራሳቸውን አፅምሮ አዘጋጁ። ክርስቲያን ዓይኖቻቸው መፋታትን እንዳይሹ ይልቁንም ግንኙነታቸውንና እንደነታቸውን እንዲያሻሽሉ ለማሳመን ሞከሩ። ይሁንና እነርሱ የራሳቸውን ውሳኔ ወሰነዋል። የእግዚአብሔር ቃል ስለፍቺ የሚናገረው ውሳኔያቸውን ስለሚጉዳው መስማትን አልፈለጉም (ማር. 10:2-12፤ ማቴ. 5:31-32 ተመልከት)። ወደ ፍችም በማምራት ቀላል የነበረውን ችግራቸውን በሚብሰው ለወጡት።

በቃሉ ውስጥ ከተሰጠው ከእግዚአብሔር የተገለጠ ፈቃድ ጋር በሚቃረን መንገድ ችግራቸውን ለመፍታት በመምረጥ እነዚህ የትዳር ጓደኞች ከሚከተሉት በረከቶችና የእግዚአብሔር እርዳታ ራሳቸውን አገለሉ።

1. ችግሩ እስኪፈታ ድረስ አብሮ መፍትሔ መፈለግን ከሚያስችል መለኮታዊ ብርታት።
2. በመታዘዝ ከሚመጣ ሰላም።
3. የእግዚአብሔርን ፈቃድ ያውቁ ዘንድ ከሚያስችላቸው የመንፈስ ቅዱስ ምሪት።

4. ያልተጠበቀና ለችግሮች መለኮታዊ መልስን ከሚያመጣ የእግዚአብሔር ጋይል።

እነዚህ ወጣት የትዳር ጓደኞች ከእናንተ ጋር መካረል ለምፈልጋቸውና ብዙውን ጊዜ ራሴን ለምጠይቀው ሰዎችም የተሳሳተ ምላሽን ለሚሰጡ ባቸው ሁለት አስፈላጊ ጥያቄዎች ጥሩ ምሳሌዎች ናቸው። እነርሱም፦

1. ስለዚህ ችግር በትክክል የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ እፈልጋለሁኝ?
2. የእግዚአብሔርን ፈቃድ ባወቅሁ ጊዜ ለመከተል ፈቃደኛ ነኝን?

እነዚህን ሁለት ጥያቄዎች ራስህን ጠይቀህ በእርግጠኛነት 'አዎ' ማለት የሚያዳግትህ ከሆነ፣ እግዚአብሔር ፈቃድህ 'አዎ' የእግዚአብሔርን መፍትሔ መፈለግና መከተል እፈልጋለሁ' እንዲል እንዲረዳህ በመጠየቅ በመጀመሪያ በመንፈሳዊ ዝግጅት ውስጥ ጊዜ መስጠት ያስፈልጋል።

- (1). እነዚህን ጥያቄዎች ለመመለስ በክፍለ ትምህርት 1 እና 2 የተማርክውን ተግባራዊ አድርግ።

- ሀ. ቀደም ሲል በተሰጠው ምሳሌ ውስጥ የተገለጸውን ችግር ለይ?
- ለ. የችግሩን ምንጭ ለይ?
- ሐ. እነዚህ ወጣት የትዳር ጓደኞች ትክክለኛ ችግራቸውንና የችግሩን ምንጭ ለይተው ቢያውቁት የቀሩትን ሌሎች ችግሮቻቸውን ሁሉ ለመፍታት የሚረዳቸው ምን ዓይነት ልማዳዊ የሆነ መፍትሔ ሊያገኙ ይችሉ ነበር?

መንፈሳዊ ዝግጅት

ውጤታማ በሆነ መንገድ ችግርን መፍትሔ ለመስጠት መንፈሳዊ ዝግጅት በጣም አስፈላጊ ነው። የችግር ጊዜ ፀሎትና መጽሐፍ ቅዱስ ማንበብ የሚወምርበት ጊዜ እንጂ የሚያሸቀለቁልበት አይደለም። ክርስቶስን በሚያስከብር መንገድ ለችግር መፍትሔ መስጠት ችግሩ እንደተከሰተ ወዲያው ልንወስነው የምንችለው አይደለም። ችግሮች በድንገት ይፈጠሩና ፈጣን ምላሽን ይፈልጉ ይሆናል። ጠቢብ ክርስቲያን ሁልጊዜ ልቡንና አፅምሮውን ለመንፈስ ቅዱስ ምሪት ክፍት በማድረግ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ዝግጁ ይሆናል።

ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳንድ ጠቃሚ የሆኑ ትእዛዛችን በ1ተሰ. 5:16-18፣ 21፣ 22 ይሰጣል 'ሁልጊዜ ደስ ይበላችሁ፣ ሳታቋርጡ ጸልዩ፣ በሁሉ አመስግኑ... ሁሉን ፈትኑ መልካሙንም ያዙ፤ ከማናቸውም ክፉ ነገር ራቁ።'

መንፈሳዊ ዝግጅት እነዚህን መመሪያዎች ማከተት ይኖርበታል።

①. በእያንዳንዱ ቀን ቋሚ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ማንበብያና ማሰላሰያ ጊዜ እንዲሁም የምትጸልዩበት ሰዓት ይኑርህ። መጽሐፍ ቅዱስ ለሚያስተምረው ትምህርት እዕምርህን ክፈት፤ መንፈስ ቅዱስ ሀሳብህን እንዲመራው ፍቀድለት።

②. ከመጋቢያና ከሌሎች ክርስቲያን አስተማሪዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርቶችን አድምጥ።

③. ምንም እንኳን የመጽሐፍ ቅዱስ መፍትሔ አስቸጋሪ መስሎ ቢታይህም እያንዳንዱን ችግር መጽሐፍ ቅዱስ ከሚያስተምረው አኳያ ለመንገዝብ በልብህ ወስን።

(2). በዚህ ወቅት ሰላለብህ ወይም ቀደም ሲል ስለነበረብህ ችግር አስብ። ችግሩን ለመፍታትና የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማግኘት መዘጋጀትህን ወይም እየተዘጋጀህ መሆንህን ገምግሞ በአንተ ሕይወት ተግባራዊ የሆነውን መልስ አረጋግጥ።

እዎ አይደለም

- ሀ. ይህንን ችግር ከተመለከተ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ አፈላጋብሁ።
- ለ. እግዚአብሔር ለዚህ ችግር ወይም ተመሳሳይ ለሆነ ችግር መመሪያዎችን ይሰጥ እንደሆነ ለመማር መጽሐፍ ቅዱስን አጥንቼዋለሁ።
- ሐ. የእግዚአብሔርን ፈቃድ ወደ ማወቅ እንዲመራኝ መንፈስ ቅዱስን ጠይቄዋለሁ።
- መ. ለዚህ ሁኔታ ተግባራዊ የሚሆን የእግዚአብሔርን መመሪያ ለማግኘት ተወላጅ እርዳታ ካስፈለገኝ፣ መጋቢቱን ወይም የበለስ ክርስቲያን ወገድምን እማክራለሁ?
- ሠ. ለእኔ አስቸጋሪ ዚህንም እንኳን እግዚአብሔርን ለመታዘዝና ፈቃዱን ለመከተል ወስኛለሁ።

ቀድሞ በመንፈሳዊ ነገር መዘጋጀት የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንድታውቅ ይረዳሃል፤ ለተሻለ መፍትሔ እርምጃን እንድትወስድ በርታትንና ድፍረትን ይሰጥሃል። ጥፋትን የሚያመጡ ውሳኔዎችን ከማድረግ ይቆጥብሃል።

ተገቢ ያልሆኑ ምላሾችን አስመማድ

ገላጥ 2 ከተሰጡት ምሳሌዎች ውስጥ ተገቢ ያልሆኑ ምላሾችን በማስተዋል፣ በራስህ ሕይወት ተግባራዊ ለማድረግ።

መንፈሳዊ ዝግጅት በተለመዱና በተሳሳቱ መንገዶች ችግርን ለመፍታት ከመሞከር እንድትቆጠብ ይረዳሃል። ብዙዎቹ ለችግሮቻችን ምላሽ የምንሰጥባቸው ተገቢ ያልሆኑ መንገዶች ከእነዚህ ከሦስቱ በአንዱ ሥር

ይላተታሉ። ንዴት፣ ማረጋገጫና በራሳችን ጥረት ብቻ ምላሽን ለመስጠት መጣር። እያንዳንዱን ግልጽ በሆነ መንገድ እንመልከታቸው።

ንዴት

ተገቢ ያልሆነ ነገር የተፈጸመባቸው ወይም የተቀየሙ ሰዎች የመጀመሪያ በል በል የሚል ስሜታቸው፣ በቁጣ ወይም በሞገድና መንገድ ምላሻቸውን መስጠት ነው። ይህ ደግሞ የተለያዩ ቅርጽን ሊይዝ ይችላል። በሌሎች ሰዎች ላይ ወይም በእግዚአብሔር ላይ ያነጣጠረ ንዴት፣ ከሰ ወይም ጥፋትን በሌላ ሰው ላይ ማድረግና በቀል ሊሆን ይችላል። ስንጉዳ ለጉዳታችን ምክንያት የሆነውን ለመጉዳት መሻት ቀላል ነው። ክርስቶስ ለጉዳታችን በእንደዚህ አይነት መንገድ ምላሽ እንድንሰጥ አላስተማረንም። ነገር ግን ይህ የተለመደ ስህተት ነው። የክርስቶስ መንገድ ግን እንዲህ ነው።

ዓይን ስለ ዓይን ጥርስም ስለ ጥርስ እንደተባለ ሰምታችኋል። እኔ ግን እላችኋለሁ፤ ክፉውን አትቃወሙ። ዳሩ ግን ቀኝ ጉንጭህን ዘጥፈ ለሚመታህ ሁሉ ሁለተኛውን ደግሞ አዘርለት። ባልንጀራህን ውድድ ጠላትህንም ጥላ እንደተባለ ሰምታችኋል። እኔ ግን እላችኋለሁ፤ በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ውደዱ። የሚረገመዎትሁንም መርቁ። ለሚጠሉዎትሁንም መልካም አድርጉ። ስለሚያሳድዱዎትሁንም ጸልዩ (ማቴ. 5:38-39፤ 43-45)።

በርግጥ ንዴታችንን ለጌታ አሳልፈን በመስጠት ስንተው እርሱ ስለ እኛ እንደሚጠነቀቅልን እናምናለን። በሮሜ 12:19 ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ በማለት ይናገረናል።

‘ተወዳጆች ሆይ ራሳችሁ አትበቀሉ፤ ለቁጣው ፈንታ ስጡ እንጂ፤ በቀል የእኔ ነው፤ እኔ ብድራቱን እመልሳለሁ ይላል ጌታ’ (ሮሜ 12:19)።

ክርስቶስ ሰላለመቀየም ፍጹም የሆነ ምሳሌ ነው። ተገቢ ባልሆነ ሁኔታ ሲቀርቡት ቂም ለመያዝ ለራሱ አልፈቀደለትም። እርሱ በፍጹም በንዴት ምላሽን አልሰጠም። በመስቀል ላይ በተሰቀለ ጊዜ የሚመቱትን፣ የሚሰለቁበትንና በመስቀል ላይ የቸነከሩትን የሮማውያን ወታደሮች ዝቅ ብሎ በመመልከት ‘አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው’ በማለት ጸለየ (ሉቃ. 23:34)።

እንድ ሰው ተገቢ ባልሆነ ሁኔታ ሲቀርብህ መቀየምንና በንዴት ምላሽ መስጠትን እምቢ ካልክ፤ በፈተናህ ውስጥ በቅን አስተሳሰብ መንገዱን የሚያሳውቅህን እውነተኛ ደስታን በሕይወትህ ውስጥ ትለማመዳለህ። ይህ ያበረታታሃል፤ የሚቀጥሉትንም ለቅያሜ የሚጋብዙ ክስተቶች ካለንዴት ለመጋፈጥ ቀላል ይሆናልሃል።

የማይቀየም ሰው ለመሆን ፀሎትና ልምድን ይጠይቃል። ወደ ኋላ ተመልከተህ ተገቢ ያልሆነ ምላሽ ስላልሰጠህ ደስተኛ ነኝ ይልቁንም ሊያስቀይመኝ ሊፈለገው ፍቅርን ማሳየት ትችላለሁ ማለት እንዴት ዓይነት በረከት ነው።

(3). በቀኝ በኩል ለተሰጡት ተገቢ ላልሆኑ ምላሾች በግራ በኩል ከተሰጡት ትክክለኛ ስያሜዎች ይገኛል። የመረጥከውን ፊደል በተሰጠው በእያንዳንዱ ክፍት ቦታ መላ።

ሀ. ሥራውን ያላገኘሁት ከሱ ስህተት የተነሳ 1. ቁጣ ነው። ሆን ብሎ እንዳይላክ ያደረገው እርሱ ነው።

ለ. ማድረግ የምችለውን ሁሉ መጉዳትም 2. ክስ ቢሆን እንዳዋለሁ።

ሐ. እርሷ በጣም ሰለጉዳችኝ ዳግመኛ 3. መቀየም በፍጹም አላናግራትም።

መ. ስለ መጥፎ ጸባይዋ በልቤ ያለውን 4. በቀል ሁሉ ልክ ልኳን ነግራለሁ።

ማረጋገጫ

ማረጋገጫ ወይም ወደኋላ ማለት ብዙ ዓይነት መልክ አለው። አንዳንድ ጊዜ ከችግር በመሸሽ መደበቂያ ቦታ መፈለግ እንደ ማለት ነው። አንዳንድ ሰዎች ከገጠማቸው እውነታ የሆነ ነገር ራሳቸውን በአደንዛዥ በመጠጥ፣ አስደሳች ነገር ለመፈለግ፣ ካለመጠን በመብላት ወይም በመስራትና ሃይማኖት አጥባቂ በመሆን ወይም በሌሎች መንገዶች ለማምለጥ ይሞክራሉ። እውነትን ላለመጋፈጥ ከማናቸውም ነገር በስተጀርባ መሸሽግ ትችላለህ። (በርግጥ ክርስቲያን ችግር እንዳይፈጠር ሁኔታውን የሚተውበት ገንቢ የሆነ ማረጋገጫ አለ)።

ማረጋገጫ አንዳንድ ጊዜ በአካል መሸሽም ይሆናል። እኔ ስለ አንድ ስለ አላገባችኝ እስከአሁን ድረስ ከቤተሰቦቼ ጋር ስለምትኖር ወጣት እውቃለሁ። ምናልባትም በፍፁም እንደማታገባና በቅርቡም እድሜያቸው የገፋ ወላጆቿን የመንከባከብ ሃላፊነት ካገቡ ወንድሞቻች እህቶቻቸው ይልቅ የእሷ እንደሚሆን በማሰብ መጨነቅ ጀመረች። ከሐዘንና ከምራትም የተነሳ የምትሄድበትን ቦታ እንድም ሰው ሳያውቅ ጓዟል። ጠቅልላ ቤቷን ለቃ ወጣች።

የማረጋገጫ ሌላው መልክ ነገሩን መተው ነው። ባሏ ከሞተ ጀምሮ ድንገተኛ እደጋ ካልተከሰተ በቀር ቤቷን ትታ መውጣት፣ ቤተሰቦቿን

መጉብኘት የተወችን ባልቴት እውቃለሁ። ይህች ባልቴት በጣም ብቸኛ ከመሆኗም በላይ ደስተኛም አልነበረችም።

(4). ከዚህ በታች ከተሰጡት ዝንባሌዎች ውስጥ ችግሮቻቸውን በማረጋገጥ ወይም በመተው ለማምለጥ በሚሞክሩት ላይ የምትመለከተው የትኞቹን ነው?

ሀ. ራስ ወዳድ አለመሆን	ሠ. ተስፋ
ለ. ራስ ወዳድነት	ረ. ምራት
ሐ. በራስ ማዘን	ሰ. ቁጣ
መ. ደስታ	

(5). የሚከተሉትን ጥያቄዎች እም ወይም አይደለም በማለት መልስ

እም አይደለም

ሀ. ነገሮች እንተ በምትፈልገው መንገድ በማይሄዱበት ጊዜ በመቆጣት ምላሽን ትሰጣለህ?

ለ. ምንም እንኳን ጥፋቱ የእንተ ቢሆንም እንደ ነገር በተላሳተ መንገድ ሲሄድ፣ ጥፋቱን በሌላ ሰው ላይ ለማድረግ ትምራለህ?

ሐ. ሰዎች ሁልጊዜ ያስቀይሙሃል?

መ. ዘወትር አሉታዊ በሆነና በማጉረምረም መንፈስ ውስጥ ነው ያለኸው?

ሠ. እንደ ሰው ቢበድልህ ምላሹን እስክትሰጠው ድረስ የማታርፍ ዓይነት ሰው ነህ?

ረ. አስቸጋሪ ሁኔታ ሲገጥምህ አዎንታዊ በሆነ መንገድ ጉዳዩን ከመፍታት ይልቅ ለማረጋገጥ ወይም ወደኋላ ለማለት ሞክረሃል?

የሰው ጥረት በብቸኛነት

ዓላማ 3 ችግርን በሰው ጥረት ብቻ ለመፍታት አለመሞከር አስፈላጊ እንደሆነ ለማስረዳት።

ይህን ራስን በራስ የመርዳት ምላሽ መሎ በመሆኑ አሉታዊ ስላልሆነ በመጨረሻ ለማብራራት ፈልጌያለሁ። እግዚአብሔር የሰዎችን መንፈስ ብርቱ አዎንታዊ ኃይል ያለውና በሕይወት ውስጥ ከሚገጥሙን ችግሮች በላይ በሚያስደንቅ መንገድ ከፍ እንዲል አድርጎ ሰርቶታል። 'አዎንታዊ' አስተላላቢ ባይኖር ኖሮ ክርስቲያን ያልሆነው ዓለም ሊቆይ ወይም ሊተርፍ ባልቻለ ነበር። ሆኖም የሰዎችን መንፈስ የሕይወት ችግሮችን ለመፍቻ ዋና ምንጭ አድርጎ መደገፍ አስተማማኝ ክርስቲያናዊ መንገድ አይደለም! የእግዚአብሔር መሻት ለልጆቹ በትንሣኤ በተነሣው በክርስቶስ ኃይል

ችግሮቻቸውን እንዲታረሙና፣ ችግሮቻቸውንም ኃይሉንና ዐጋውን የሚገልጥበት መንገድ አድርገው እንዲጠቀሙበት ነው።

ችግሮችን ለመፍታት በምትሞክርበት ጊዜ፣ ማስወገድ የሚገቡህን እጽፋዊ ምላሾችን ስትመለከት፣ በራስህ ጥረት ብቻ መፍትሔ ለመፈለግ መሞከር እንደሌለብህ ማስታወስ አስፈላጊ ነው። በዚህ ፋንታ በጽሑ፣ ወደ እግዚአብሔር ዘንድ አቅርባቸው።

ወደ እግዚአብሔር ይዘን ለመቅረብ አነስተኛ የምንላቸው ችግሮች የሉም። መኪናዬን በምንዳበት ጊዜ ጥንቃቄን በሚጠይቀው ጭንቅንቅ ውስጥ ለማቆሚያ ስፍራ እንኳን እጽልያለሁ፤ ይህ ሞኝነት ነውን? አይደለም! እግዚአብሔር የግዙፋን ዓለማት አስደናቂ ፈጣሪ ነው። ነገር ግን ድንበጥ መቼ ወደ ምድር እንደምትወድቅ የሚያውቅና በራስህም ላይ ያለውን ጸጉር ቁጥርን የሚያውቅ አምላክ ነው (ማር. 10:29-31)። በሕይወትህ ውስጥ ለሰሚገጥምህ አነስተኛ ችግሮች እርሱ ይጠነቀቅልሃል። ሊረዳህም ይፈልጋል። ስለ ሕይወት ችግሮች መፍትሔ ለመስጠት ማድረግ የምትችለው በጣም አስፈላጊ የሆነ ነገር በምሳሌ 3:5-8 የተሰጠውን ምክር መዝተል ነው። ይህንን የምንባብ ዘናል (ምሳ. 3:5-8) አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች የተሻለውን መልስ ምረጥ።

(6). ይህ ምሳሌ እንድትታመን የሚነግርህ ነው።

ሀ. አውቃለሁ ብለህ የምታሰበውን ለ. ጌታን

(7). ከዚህም በላይ በፍጹም መደገፍ እንደሌለብህ ይነግርሃል።

ሀ. በሌሎች ሰዎች ለ. በራስህ መረዳት ሐ. በሰሜቶችህ

(8). በምትሰራው ሥራ ሁሉ ጌታን ከታመንክ እሱ መጠበቅ ትችላለህ።

ሀ. ትከክለኛውን መንገድ እንዲያሳይህ
ለ. አነስ ያሉ ችግሮችን የምትፈታበትን ኃይል እንዲሰጥህ

መፍትሔ የሌለው የሚመስል ችግር ገጥሞህ እግዚአብሔርን ታምነህ ወደ እርሱ ከማቅረብ ይልቅ ቀላል ችግሮችን ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ ይቀልህ ይሆናል። ነገር ግን እግዚአብሔር ተዓምራትን በሕይወትህ እንዲያደርግ ይህ ትልቅ እድል ነው፤ ራስህን በእርሱ እጅ አሳልፈህ መስጠት ከተማርህ፣ የእግዚአብሔር ኃይል የተወሰነ አይደለም። እርሱ አያሳዝንህም! (ኤፌ. 3:20፣ 1ዮሐ. 5:14-15 ተመልከት)።

(9). ችግሮችን በሰው ጥረት ብቻ ለመፍታት አለመሞከር አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ምንድነው?

የተቀናበረ ዘዴን ተጠቀም

ዓላማ 4 በተዘጋጁ ዘዴዎች መሠረት፣ አንድ የችግር ሁኔታን ለግታለል ልትከተለው የምትችል የማመሳከርያ ዝርዝርን ማዘጋጀትና የማመሳከርያ ዝርዝሩን ለተሰጠው ችግር ተግባራዊ ለማድረግ።

በክርስቲያናዊ መርሆዎች ላይ ያተኩረ ችግሮችን ለመፍታት የተቀናበረ ዘዴን ለመጠቀም በዚህ ትምህርት ውስጥ እስከዚህ ድረስ መሰረትን ጥለናል። ብዙ መጽሐፍ ሰዎችን በችግሮቻቸው ለመርዳት ተጽፈዋል። ይህ ውስብስብ ርዕስ ስለሆነ በዛ ያሉ አቀራረቦች አሉት። የኛ ዓላማ ልትከተላቸው የምትችላቸውን መመሪያዎች በመስጠት ስለ ችግሮችህ የተሰተካከለ አመለካከት እንዲኖርህ ክርስቶስን በመለለ መንፈስ እግዚአብሔር ችግሮችህን እንዲፈታ እንድትታመንው ለማድረግ ነው።

በተቀናበረ ዘዴ ውስጥ ችግርን ለመፍታት ያሉትን ስድስት ደረጃዎች ከተወያየን በኋላ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥና በዚህ ዘመን ያሉ ሁኔታዎችን በመጠቀም በስድስቱ ደረጃዎች ውስጥ እንድትሳተፍ እድል እንሰጥሃለን። በወደፊቱ ክፍለ ትምህርቶች ውስጥ ውስን ችግሮችን ስንወያይ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ ላይ ለመድረስና ደረጃዎቹን ተግባራዊ ለማድረግ እድሉ ይኖርሃል። በሕይወትህ ውስጥ ባሉ እውነተኛ ችግሮች ወይም ልትረዳቸው በምትፈልገው ሰዎች ሕይወት ውስጥ ባሉ ችግሮች ተግባራዊ ታደርገው ዘንድ በዚህ መንገድ እንደምንረዳህ ተስፋ እናደርጋለን።

ችግርን መፍቻ ደረጃዎች

ዘዴ ሀ	ዘዴ ለ
1. ችግሩን ለይተህ እወቅ ሀ. የችግሩን ምንጭ ለይ ለ. መነሻ የሆነውን ምክንያት ጠይቅ	(ፈጣን መፍትሔ የሌላቸው ለሚመስሉ ችግሮች)
2. ችግርህን ለጌታ አስረክብ	1. ችግሩን ለይ።
3. መልስ ሊሆኑ የሚችሉ መፍትሔዎችን ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት እንጻር ተመልከት (የራስህን ምንጮች ተጠቀም)	2. ለእግዚአብሔር አስረክብ።
4. አማራጮቹ ሁሉ ሊያስከትሉ የሚችሉትን ወጤቶች ገምት።	3. እግዚአብሔር ችግሩን ለመልካም እንደሚያደርገው ጠብቅ።
5. አንድ መፍትሔ ምረጥና እርምጃ ወሰድ።	
6. የመፍትሔውን ወጤት ገምግምና አስፈላጊ የሆነ ማስተካከያን አድርግ።	

ደረጃ 1 ችግሩን ለይተህ እውቅ።

ችግሮች ሁሉ በቀላሉ የሚለዩ አይደሉም። እንዳንዶች ደግሞ በቀላሉ ይለያሉ። ገንዘብ እፈልጋለሁ ልበል፤ ወይም ጥሩ ያልሆነ ጉረቤት እለኝ፤ ወይም ዓይኖቼ እየፈዘዙ እንደሆነ አስተዋልኩኝ። እንደዚህ ዓይነት ችግሮች በቀላሉ ተለይተው የሚታወቁ ናቸው።

በሌላ መንገድ ለምን ደስታ እንዳልተሰማኝ ሳላውቅ ስቀር እንቅልፍ የማጣት ችግር ቢኖርብኝ ወይም ጥሩ ስሜት ባይሰማኝና ስሜቱን ምን እንደፈጠረው መግለጽ ባልቸል፤ የችግሩን ምንጭ ለማወቅ ምናልባት ለተወሰነ ጊዜ ማሰላስልና መጸለይ ይኖርብኛል። ምናልባትም ችግሩን ለማግኘት ከእኔ ውጭ እርዳታ ያስፈልገኝ ይሆናል።

ሀ. በመጀመሪያ የችግሩን ምንጭ ለይተህ ማወቅ አለብህ። በክፍለ ትምህርት 1 ላይ ስለ ችግሮች ምንጭ ተነጋግረናል። እንደ ጊዜ ይህ ከታወቀ በተሻለ መንገድ ችግርን መጋፈጥ ትችላለህ። ችግሩ ሊለወጥ እንደሚችል አድርገህ በተረዳህ ጊዜ ስሚቀጥለው ደረጃ ዝግጁ ሆነሃል ማለት ነው።

ለ. መነሻ የሆነውን ምክንያት መጠየቅ ያስፈልገሃል። ለምሳሌ ለምግብ የሚሆን የገንዘብ እጥረት አለብኝ፤ ደምወዜን ለመቀበል ገና ብዙ ቀናቶች ይጠብቁኛል። ምክንያቱ ምናልባት ለገንዘቤ ጥንቃቄ ስላልነበረኝ ለማያስፈልጉ ነገሮች ተጠቅሜበት ይሆናል። ችግሩን ወደፊት በጥንቃቄ እቅድን በማወጣት በቀላሉ ልፈታው እችላለሁ። ነገር ግን ለሕይወቴ እስፈላጊ የሆኑ ነገሮች በሳምንት የማገኘት ገቢ ከሚሸፍናቸው በላይ ሆነው ካገኘሁኝ ቋሚ የሆነ መፍትሔ ማግኘት ይኖርብኛል። ትልቁ ምክንያት የሚያስፈልጉኝን ነገሮች ለሚሟላት ከማገኘት ገቢ ይልቅ በየዕለቱ ብዙ ገንዘብ ስለሚያስፈልገኝ ነው። ገቢዬን ማሳደግ ወይንም ወጭዬን መቀነስ ይኖርብኛል።

(10). እንድን ችግር ለማቃለል ስትሞክር ልትጠቀምበት የምትችል የጥያቄዎች ዝርዝርን በተለየ ማስታወሻ ደብተር መጻፍ ጀምር። ይህንን ክፍል እያጠናህ ስትሄድ ጥያቄዎችን እየጻፍክ ትሄዳለህ። ደረጃ 1ን እንደገና ተመልከትና ይህንን ደረጃ ለመከታተል እንዲረዳህ ሦስት ወይም አራት ጥያቄዎችን ለመጻፍ ሞክር። የራስህን ጥያቄዎች ከጻፍክ በኋላ በክፍለ ትምህርቱ መጨረሻ ላይ ካለው ከኔ መልስ ጋር አመሳክር።

ደረጃ 2 ችግርህን ለጌታ አሳልፈህ ስጥ።

ሊገጥምህ ከሚችለው የትኛውም ችግር በላይ እግዚአብሔር ታላቅ ነው። ዓ ይኖችህን ከችግርህ ላይ እንሳና ሁሉን ወደሚያውቀው ጥበብኝ፤ ሁሉን ወዳጅና ሁሉን ቻይ ወደሆነው ወደ ክርስቶስ እድርግ። እርሱ ስለ እንተ ይጠነቀቃል (1ኢጥ. 5:7)። ስለችግሩ ለእግዚአብሔር ተናገር። ድምጽህን ከፍ አድርገህ በራስህ ታላቅ ለሚሰማህ ለእግዚአብሔር ተናገር። እግዚአብሔር ችግሩ ምን እንደሆነ ያውቀዋል። ይህ እውነት ነው። ነገር ግን ወደ እርሱ እንድንቀርብ ይፈልጋል።

ግልጽ የሆነ ነገር ስለመጸለይ እንድ በጣም እስፈላጊ የሆነ ነገር አለ። እንደ በትርብ የማውቃት ክርስቲያን ሴት የጸሎት ጥያቄዎችንና ለእያንዳንዳቸው የጸሎት ጥያቄ መጸለይ የጀመረችበትን ቀን ትጽፋለች። መልሱን ያገኘችበ ትንም ቀን ትመዘግባለች። ወደ መዘገብኳቸው ጸሎቶች መሄድና የእግዚአ ብሔርን ታማኝነት መመልከት ያበረታታኛል ትላለች። የማስታወሻ ደብ ተሯ ለተመለሱት ጥያቄዎች ምስጋና ማቅረብ እንዳለባት ይጠቁማታል።

ትኩረትህን ከችግርህ ላይ ወደ ጌታ ስታዞር ትልቅ ሸክም ከትከሻህ ላይ እንደተንከባለህ ይሰማሃል። ክርስቶስን ስለተደገፍክ ጭንቀቱና ሸክሙ ከእንተ ላይ መሄድ አለበት። ምክንያቱም እሱ እንዲህ ብሏል 'እናንተ ደካሞች ሸክማችሁ የከበደ ሁሉ ወደ እኔ ጉ እኔም እሳርፋችኋለሁ' (ማቴ. 11:28)። 'እርሱ ስለ እናንተ ያብላልና የሚያስጨንቃችሁን ሁሉ በእርሱ ላይ ጣሉት' (1ኢጥ. 5:7)። የመስጠት ትክክለኛ ትርጉም ማለት ይህ ነው፤ መከናወን የሚገባውን ለማከናወን ተገቢውን ትኩረት መስጠት፤ ጭንቀትንና ፍርሃትን በማራት የሚታመን ልብ።

(11). ጥያቄ 5ን በማመሳከሪያ ዝርዝርህ ውስጥ በደረጃ ሁለት መሠረት ጨምር።

ደረጃ 3 መፍትሔ ሊሆን የሚችለውን ሁሉ ተመልከት።

ቀደም ብለን በክፍለ ትምህርት ሁለት መፍትሔን የመፈለግያ መንገዶችን ተወያይተናል። እንዳንድ ጊዜ ለእንድ ችግር ከእንድ በላይ መፍትሔ ይኖራል። ማድረግ የሚገባህ የተሻለውን መፍትሔ መፈለግ ነው። እነዚህን ደረጃዎች መፍትሔ ሊሆኑ በሚችሉት ሁሉ ውስጥ ተጠቀምባቸው።

ሀ. ለችግሩ ተግባራዊ የሚሆን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎችን ፈልገህ እግኝ። በነዚህ መርሆዎች የማያልፍ ማንኛውንም መፍትሔ አስወግድ።

ለ. መፍትሔዎችን በተገቢው ቦታዎች ውስጥ ፈልግ። ምንጮችህን ተጠቀም። (ትምህርት 2ን ተመልከት)

ሐ. የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማግኘት ፈልግ።

(12). በደረጃ 3 መሠረት ከጥያቄ 6-8 ያሉት የጥያቄ ዝርዝር ውስጥ መጨመር አለባቸው። እኔ የጻፍኳቸውን ከመመልከት በፊት የአንተን ጥያቄዎች መጻፍህን እርግጠኛ ሁን። ይህም የተማርከውን እንድታስ ታውስ ይረዳል።

ደረጃ 4 ሁሉም አማራጮች ሊያስከትሉ የሚችሉትን ውጤቶች አስተውል።

ፍቺን ለችግሮቻቸው መፍትሔ አድርገው ሰበሰቡት ሁለት የትዳር ጓደኞች ሊከሰቱባቸው የሚችሉትን ውጤቶች አስብ። የትዳር መፍረስ ባልና ሚስትን ብቻ አይደለም የሚጎዳው፣ ልጆችንም ጭምር ነው። የተሳተ መፍትሔ ከተነሳህባቸው ችግሮች በላይ የሆኑ ችግሮችን ሊፈጥር ይችላል። ከዚህ የተነሳ ነው በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት የማይደገፉ መፍትሔዎችን ማስወገድ እጅግ አስፈላጊ የሚሆነው። ከምትወስነው ውሳኔዎች የተነሳ ሊመጣ የሚችለውን ውጤት ለመወሰን ያሉህን ምንጮች ሁሉ ተጠቀም። (ትምህርት 2ን ተመልከት)።

(13). በደረጃ 4 መሠረት በማመሳከርያ ዝርዝር ውስጥ ጥያቄ 9ን ጨምር። የውሳኔህን ዘላለማዊ ዋጋና እንዲሁም አሁን በምድር ያለውን ዋጋ አስብ።

ደረጃ 5 አንድ መፍትሔ ምረጥና እርምጃ ውሰድ።

ችግርህን ለይተሃል ለእግዚአብሔርም አሳልፈህ ሰጥተሃል። ስለ ችግርህ ወይም ስለተዛማጅ ችግሮች የእግዚአብሔር ቃል የሚያስተምረውን ለማወቅ አጥንተሃል። አስፈላጊ ከሆነ ችግርህን ከክርስቲያን ጓደኛህ፣ ከመጋቢህ ወይም ከአማካሪ ጋር ተወያይተሃል። ባለሀብት ሁኔታ ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ ሰማወቅ በመንፈስ ቅዱስ በመመራት የተሻለው ውሳኔ ላይ ደርሰሃል። አሁን በመረጥከው ውሳኔ ላይ እርምጃ የምትወስድበት ጊዜ ነው። በዚህ ደረጃ ችግርህን ለመፍታት በምትጠቀምበት ጊዜ እግዚአብሔር እንደሚረዳህና ከአንተ ጋር እንደሚሆን እመን።

ደረጃ 6 ውጤቶችን ገምገምና አስፈላጊ ለውጦችን አድርግ።

ይህንን ደረጃ ያከልኩበት ምክንያት የመረጥናቸውን መፍትሔያዊ ውጤቶችን መገምገም ስለሚያስፈልገን ነው። አንዳንድ ጊዜ ችግርን ለመፍታት እርምጃ ከወሰድን በኋላ ጥሩ ምርጫ እንዳልወሰንና የበለጠ ማስተካከል የሚያስፈልገው ሆኖ እናገኘዋለን። ችግሮችህን ለእግዚአብሔር ሰጥተህ የእርሱን ምሪት ከጠየቅህ በኋላ ይሻላል ባልከው ውሳኔህ እርምጃን ስትወስድ፣ የአንተ መፍትሔ የተፈለገውን ውጤት ማምጣት ቢሳነውም ተስፋ አትቁረጥ። ችግርን መፍታት የምትማረው ከልምድ ብዛት ነው። ከተፈጥሮ የምንወርሰው ተስጥሎ አይደለም። ይልቁንም ራስህን ሙሉ

በሙሉ ለእግዚአብሔር ፈቃድ መስጠትህንና ወደሚመራህ ግናቸውን በታ ለመከተል መዘጋጀትህን ውስጥህን የምትመለከትበት ጊዜ ነው።

(14). የማመሳከርያ ዝርዝሮችህን ለመደምደም ጥያቄ 10ን በደረጃ 6 መሠረት ጨምር።

አስታውስ የማይመቹ ሁኔታዎች ሁሉ መፍትሔ የሚያስፈልጋቸው ችግሮች አይደሉም። የማይለወጥ ከሆነ ለየት ያለ ማስተካከያ ማድረግ ያስፈልጋል። ለእንደዚህ ዓይነት ችግሮች መፍትሔ ዘዴን 'ለ'ን እንመልከት።

ዘዴ ለ

ደረጃ 1 ችግሩን ለይተህ እወቅ።

በዘዴ ህ ውስጥ እንዳለው አንድ ዓይነት ቅደም ተከተልን ተጠቀም።

ደረጃ 2 ችግሩን ለእግዚአብሔር አሳልፈህ ሰጠው።

በዘዴ ህ ውስጥ እንዳለው አንድ ዓይነት ቀደም ተከተልን ተጠቀም።

ደረጃ 3 እግዚአብሔር ለአንተ መልካም እንደሚሠራ ጠብቅ።

ሐዋርያው ጳውሎስ ራሱን ከእስር ቤት የብረት በር በስተኋላ ሲያገኘው ሁኔታውን መለወጥ እንደማይችለው ያውቀዋል። ቀደም ባለው በጳውሎስ አገልግሎት እንዳከናወነው በዚህ ጊዜ ከእስር ቤት ውስጥ እንዲወጣ አላደረገውም (የሐዋ 9፡16)። ነገር ግን እግዚአብሔር በማናቸውም ሁኔታ ለእርሱ መልካም እንደሚያደርግለት ጳውሎስ ይጠብቃል። በውጤቱም እግዚአብሔር በእስር ቤት ወንጌልን ያሰራጭ ዘንድ ልዩ በሆነ መንገድ ተጠትሞበታል።

ለእንደዚህ ዓይነት ችግሮች ተገቢ የሆነው መፍትሔ ሲለወጥ የማይቻለውን በደስታ መቀበልና ያለሀብት ሁኔታ አንተን በመለወጥ ክርስቶስን ወደመምለል፣ ለሌሎች የምታሰብና የምትራራ እንዲያደርግህ መቆድ ነው። 'እግዚአብሔርንም ለሚወዱት እንደ ሃሳቡም ለተጠፋት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን' (ሮሜ 8፡28)። ይህንን ሁልጊዜ ለራስህ አስታውሰው። 'ንገሮች እንዲህ ቢሆኑ ኖሮ ...' በሚል አስተሳሰብ ውስጥ መዋቅት ጤናማ አይደለም። እንደዚህ ዓይነት ሐሳቦች ጊዜንና ጋደልን አባካኝ ናቸው። በማናቸውም ሁኔታ ውስጥ ብትሆን እግዚአብሔር መልካምን ያደርግ ዘንድ መጠበቅ ትችላለህ።

(15). ከሚከተሉት ችግሮች ውስጥ ለየትኞቹ ዘዴ 'ለ'ን ተግባራዊ ታደርጋለህ?

የሙከራ ፈተና

በዚህ የሙከራ ፈተና ውስጥ አንዳንድ ችግሮችንና ውጤቶቻቸውን እንገልጻለን። በመቀጠልም የዚህን ክፍል ትምህርቶች ተግባራዊ ለማድረግ በተሻለ መንገድ እንዴት ችግሮችን መፍታት እንደምትችል ለመመልከት እድል እንሰጥላለን። የሙከራ ፈተናውን ካጠናቀቅህ በኋላ መልሶችህን ከመጽሐፉ በስተመሠረዥ እኛ ከሰጠናቸው መልሶች ጋር አወዳድር።

1. አበራና ኤልሳ በጣም አነስተኛ ገቢ ያለውና የአንዲት ትንሽ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ልጆች ነበሩ። አበራ ከልጅነቱ ጀምሮ ሐኪም መሆን ይፈልጋል። እድሜው ለኩሌጅ ትምህርት ሊደርስ ቤተሰቦቹ አጠራቅመውት የነበረውን ገንዘብ አበራን ወደ ሕክምና ትምህርት ቤት ለመላክ ሊጠቀሙበት ወሰኑ። ይህ ደግሞ ኤልሳ በኩሌጅ ትምህርቷን ትከታተል ዘንድ ቀሪ ገንዘብ አይኖርም ማለት ነው። ቤተሰቦቿ ልታገባ ስለምትችል ከፍተኛ ትምህርት ለእርሷ አስፈላጊ አይደለም ብለው አሰበው ነው። ይሁንና ኤልሳ ወደ ኩሌጅ መግባትና ትምህርቷን የመቀጠል ሀሳብ ነበራትና የቤተሰቦቿ ውሳኔ በከፍተኛ ሁኔታ ተስፋ አስቆረጣት። ቤተሰቦቿም ሁኔታዋን ተመልክተው ሊረዷት ስለማይችሉ ኤልሳ በሐዘን ውስጥ ተዘፈቀች። ጊዜዋን ሁሉ በወላጆቿ ውሳኔ በማዘን ስለምታጠፋ ይህ ስርጉ የገባው ሐዘኗ ጤንነቷን እጅጉን ጉዳው። ለብዙ ሳምንታት ወንድሟ አበራ የሕክምና ሰልጠና በሚወሰድበት ሆስፒታል ከትትል ተደረገላት። አበራ ሕይወቱን ለጌታ የሰጠ ክርስቲያን ነበር። ኤልሳም እንዲሁ ክርስቲያን ነበረች። ይሁንና በችግሯ ተሸነፈች።

ሀ. የኤልሳ ችግር ምን ነበር?

ለ. የችግሯ ምንጭ ምን ነበር?

ሐ. ኤልሳ ለገጠማት ችግር ምላሽ የሰጠችው እንዴት ነበር?

መ. በዚህ ክፍል ትምህርት ውስጥ ችግርን ለመፍታት የሰጠውን መመሪያዎች ኤልሳ ብትከታተል ኖሮ ምን ዓይነት መፍትሔ ላይ ነበር የምትደርሰው? ከአንድ በላይ መፍትሔን ማሳብ ትችላለህ?

ሠ. ከተመለከትነው የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ክፍል፣ ኤልሳ ለችግሯ መፍትሔን ለመፈለግ መከተል የሚገባትን መንገድ የሚገልጸው የትኛው ነው?

2. ጀማኒህ ሉክስ 12 ቤት ያለው ክርስቲያን ነጋዴ ነው። አንድ ቀን ክርስቲያን ከሆነ ዓደኛው ከዳዊት የተወሰኑ በጉችን ገዛ። የገዛውንም በጉች አሳረዳቸው። ይሁንና የጤና ተቆጣጣሪው ለጋው በበሽታ የተበከለ በመሆኑ መጣል አለበት በማለት ገበያ ላይ እንዳይውል ፈቃድ ከለከለ። በዚህን ጊዜ ጀማኒህ በጣም በመናደድና ወደ ዳዊት በመሄድ ገንዘቡን ይመልስለት ዘንድ ጠየቀው። ዳዊትም በጉሹ በተሸጠበት ወቅት መታመማቸውን በመነድ ገንዘቡን አልመልሰም አለ። ጀማኒህ በድርጊቱ በመናደድ በዳዊት ላይ ከሰ መሰረተበት። መጋቢያቸው ስለተፈጠረው ችግር በሰማ ጊዜ ዳዊትንና ጀማኒህ ለማግኘትና

ተቀራርበው ከእርሱ ጋር በመወያየት ክርስቲያናዊ ዘወትር መንገድ ችግራቸውን እንዲረቱ ምክረ። ክርስቲያናት ችግሮቻቸውን እግዚአብሔርን በማደግ በምንጠቀሙ ሰዎች ፈት እንዳይገልጡ መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስጠነቅቅ አስታውሳቸው (1ቆሮ. 6:1-8)። ያሁንና የመጋቢውን ምክር መስማትን እምቢ በማሳት ጀማኒህ በዘሰው ገፋብት። ቡሳቱ ሰዎች ይህ ችግር ከተከሰተ በኋላ ስለተታታሩ ባደረጉት ተቋረጠ። የመሸነፍ ስሜትም በዜታክርስቲያን ውስጥ ተከሰተ።

ሀ. ጀማኒህ ችግሩን ክርስቲያናዊ ዘወትር መንገድ ለመፍታት ምን ዓይነት የችግር መፍትሔ መስጫ መርሆችን መከተል ነበረበት?

ለ. የባህሪው ወይም የድርጊቱ የመጨረሻ ውጤት ምን ነበር?

ሐ. የፍጹሜው ውጤት እንዴት መሆኑ ነበረበት?

መ. ይህ ችግር ውጤታማና ለእግዚአብሔር ክብር ዘወትር ዘወትር መንገድ እንዴት ሊፈታ እንደሚችል ለማሳየት የችግር መፍትሔ መስጫ ደረጃዎችን ተግባራዊ አድርጎ መልሱን በማስታወሻ ደብተር ላይ ጻፍ።

3. ያዕቆብና አስቴር ከተጋዙ አስር ዓመታቸው ነው። በዚህ የትዳር ዘመናቸው ልጆች የሏቸውም። ቡሳቱም ሰልጆች ከፍተኛ ፍላጎት ስላላቸው እግዚአብሔር ያህንን ፍላጎታቸውን ያማላ ዘንድ ብዙ ጊዜ ጸልዩዋል። የሕክምና ዕርዳታን በሞክሩም ሐኪሞች ሊፈደዱ የቻሉት አንዳችም ነገር አልነበረም። በተመሳሳይ ወቅት በዜታክርስቲያን ውስጥ ያሉ ልጆችን ለማገልገል የአገልግሎት ሽክማቸውን ለመጋቢያቸው አቅርበዋል። እግዚአብሔርም የማስተማር አገልግሎታቸውን ስለባረከ ብዙ ልጆችን ወደ ጌታ ያመጡ ነበር። ሕይወታቸውም ጌታን በማመስገን የተሞላ ነው።

ሀ. በዚህ ቦታ ተግባራዊ የሆነው የትኛው የችግር መፍትሔ መስጫ ዘዴ ነው?

ለ. ያዕቆብና አስቴር ችግራቸውን እንዴት እንዳቃለሱ ለማሳየት የማመሳከር ዝርዝርህን ተጠቀም መልሱን በማስታወሻ ደብተር ላይ ጻፍ።

4. በሕይወትህ ውስጥ እየተከሰተ ላለ ችግር ወይም በምታውቀው አንድ ሰው ላይ ላለ ችግር የማመሳከሪያ ዝርዝርህን ተጠቀም። የተሰጡትንም ደረጃዎች ተግባራዊ በማድረግ ተገቢውን መፍትሔ እንድታገኝ እግዚአብሔር እንደሚረዳህ እመን።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

10. ጥያቄዎችህ ከእነዚህ ጋር ተመሳሳይ መሆን አለባቸው።

1. የኔ ችግር ምንድነው?
2. የችግሩ ምንጩ ምንድነው?
3. ማስተዋል የሚገባኝ ጥልቅ የሆነ ምክንያት አለን?
4. ግልፅ የሆነ መፍትሄ ማግኘት ይቻላል?

1. መልስህ እንዲህ ሊሆን ይችላል።

ሀ. ዋነኛው ችግር እግዚአብሔርን አስመታዘዝ ነው። ይህም ቃሉን ከማንበብና ከመጸለይ መጓደልን፣ በቤተክርስቲያን እርሱን ማምለክ መጓደልን ያካትታል።

ለ. ምንጩ ኃጢአታዊ ተፈጥሮ ነው።

ሐ. የተሰመደው መፍትሔ ኃጢአትን መናዘዝና እግዚአብሔርን መታዘዝ ይሆናል። ይህ መፍትሔ የትዳር ጓደኛዎቼን የሚመጡትን ሌሎች ችግሮች መፍታት ይችሉ ዘንድ በመንፈሳዊነት ያዘጋጃቸዋል።

11. 5. ስለዚህ ችግር ወደ እግዚአብሔር ጸልፎአለሁን?

2. ለእነዚህ ማናቸውም ጥያቄዎች መልስህ “አይደለም” ከሆነ፣ ሁኔታውን ለማስተካከል አስፈላጊ ደረጃዎችን ትወስድ ዘንድ አበረታታሃለሁ።

12. 6. ለዚህ ችግር ተግባራዊ የሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎች አሉን? ምንድናቸው?

7. መፍትሔን ለማግኘት ከክርስቲያን ጓደኛ ወይም አማካሪ ርዳታ ማግኘት ያስፈልገኛል?

8. መፍትሔው ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጋር ይስማማል?

3. ሀ. 2   ለ. 4 እና 1   ሐ. 3   መ. 1

13. 9. በእኔ ግምት፣ መፍትሔን ለማግኘት ሁሉንም ደረጃዎች ከተከተልኩ በኋላ፣ እንደ ክርስቲያን የትኛው መፍትሔ ለእኔ የተሻለ ነው?

4. ስ. ራስ ወዳድነት   መ. ምሬት
ሐ. በራስ ማዘን   ሠ. ቁጣ

14. 10. በመፍትሔው ረክፎአለሁኝ? ወደስ የበለጠ ማስተካከያን ማድረግ ያስፈልገኛል?

ማስታወሻ: የበለጠ ማስተካከያ ካስፈለገ ከደረጃ 1 መጀመርና ችግሩን እንደገና መስራት (መመልከት) ያስፈልገሃል።

5. ከነዚህ ጥያቄዎች ለማናቸውም “አዎ” ብለህ ከመለስክ ችግሮችህን እምንታዊ በሆነ መንገድ ስመፍታት ብዙ ማስብና ጸሎት ማድረግ ይኖርብሃል። ወደፊት ለችግሮችህ እነዚህን የተሳሳቱ አጸፋዎች ከመመለስ እንድትቆጠብ ይረዳህ ዘንድ ጌታን ጠይቀው።

15. ምናልባት ዘዴ “ለ”ን ለችግር ለ፣ ሐ፣ መ እና ሠ ተግባራዊ ታደርገው ይሆናል። ዘዴ “ሀ”ን ለ ችግር ሀ እና ረ ተግባራዊ ማድረግ ትችላለህ።

6. ለ

16.

ጥያቄ	መልስ
1. የዳንኤል ችግር ምን ነበር?	እንደ እግዚአብሔር ትእዛዝ መሠረት ፅብራውንን የሚያረክስ ምግብ ይበላ ዘንድ ተጠይቆ ነበር (ዳን. 1:5-8)
2. ምንጩ ምን ነበር?	ንጉሱ
3. የጠለቀ ምክንያት ነበርን?	የለም
4. ግልጽ የሆነ መፍትሔ ይቻላል ነበር?	አዎን
5. ዳንኤል ይህንን ችግር ለእግዚአብሔር ነግሮታል?	አዎን። በቁ. 8፣ 9 እና 17 ውስጥ ተከቷል። እግዚአብሔር በጃንደረቦቹ አስቃ ፊት ለዳንኤልና ለጓደኞቹ ሞገስን ሰጣቸው።
6. ለዚህ ችግር ተግባራዊ የሚሆን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎች ነበሩ?	አዎን። ዳንኤል እግዚአብሔር አንዳንድ ምግቦች የረከሱ እንደሆኑ እንዳወጀ ያውቅ ነበር። (ለምሳሌ፡ ዘሌ. 10:9ን እና 11ን ተመልከት)
7. ዳንኤል ለችግሩ መፍትሔ ያገኝ ዘንድ እርዳታ ይፈልግ ነበር?	እይፈልግም። ምግቡ ሊያረክሰው እንደሚችል ያውቅ ነበር (በእግዚአብሔር ፊት ንጹህ ያልሆነ እንደሚያደርገው) ቁ. 8
8. ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ ጋር የሚስማማው ምን ዓይነት መፍትሔ ነው?	ምግቡን አትበላ።
9. ለእግዚአብሔር እንደተመረጠ ሕዝቦች እንደ አንዱ ዳንኤል ለእርሱ የተሻለ እንዲሆን የመረጠው መፍትሔ ምንድነው?	እርሱ ምግቡን አስመጥላት መረጠ። በጥራጥ ሬና በውሃ የ10 ቀናትን ፈተናን መረጠ። (ቁ. 11-13) የጃንደረባዎቹን አስቃ እንዲረዳው በመጠየቅ የንጉሱን ምግብ አልተመገምም።
10. ተጨማሪ ማስተካከያዎች አስፈልገው ነበር?	አልነበረም። እግዚአብሔር የዳንኤልን ውሳኔ በባርኮት አከበረው (ቁ. 17፣ 20)።

7. ለ

17. በዚህ አጋጣሚ ውስጥ ዳንኤል የተጠቀመው ዘዴ “ለ”ን ነው እሳለሁ። ችግሩን ግልጽ አደረገ፣ ለእግዚአብሔር አሳልፎ ሰጠ፣ እግዚአብሔርም ለእርሱ መልካም አድርጎ ያከናውነው ዘንድ ጠበቀ። እግዚአብሔርን ሳይታዘዝ ንጉሱን የሚታዘዝበት ምንም ዓይነት መንገድ አልነበረም። እሱ የዘላለምን ዋጋ መረጠ - እግዚአብሔርም ምርጫውን አከበረለት።

9. ሀ.

18. በማናቸውም ሁኔታ ውስጥ ለእርሱ መልካም እንዲሆን የሚሰራ እግዚአብሔርን የመታመን መርህ።

9. ምክንያቱም የአንተ መረዳት ውስን በለሆነ የተሻለውን መፍትሔ ላታውቅ ትችላለህ። ከዚህም በተጨማሪ የማይቻለውን ሊያከናውን በሚችል እግዚአብሔር ላይ እምነትህን በማናር ብቻ የሚፈቱ አንዳንድ ችግሮች ስላሉ ነው።

19. ለ

4

በማኅበራዊ ግንኙነት ውስጥ ያሉ ችግሮች

ትምህርት

አልፎ አልፎ በሁለት ሀገሮች መካከል በሚፈጠሩ አለመግባባቶች አምባሳደሮች ወደ ሀገሮቻቸው እንዲመለሱ ሲደረግ እንሰማለን። በዚህ አለመስማማት ምክንያት አምባሳደሮች የሚገደሉበትም አጋጣሚ አለ። ይሁንና እንደዚህ ዓይነት ገጠመኞች ሁሉ የሚከሰቱ ሳይሆኑ አልፎ አልፎ የሚሆኑ ናቸው። ብዙውን ጊዜ በወዳጅ ሐገሮች መካከል አምባሳደሮች በጣም የተከበሩና ባለሙሉ በልጣን ተደርገው ይቆጠራሉ። የእነርሱም መልካም ባህርይ ለሐገራቸው ክብርን ያመጣል።

እንደዚህ ዓይነት አምባሳደር እንደሆንክ ታውቃለህን? አንተ የመንግሥት ሰማያት ዜጋ ነህ፤ ከዚህም የተነሳ የዚህን መንግሥት ንጉሥ ጌታ ኢየሱስን በምድር ላይ ትወክላለህ። የእግዚአብሔር ዓላማ የሰው ልጆችን ክራሱ ጋር ወደጠበቀ ኅብረት ማምጣት ነው። ይሁንና የሚያስደንቀው እውነታ አሁን፣ 'እግዚአብሔር በክርስቶስ ሆኖ ዓለሙን ክራሱ ጋር ያስታርቅ ነበርና፤ በደላቸውን አይቆጥርባቸውም ነበር፤ በእኛም የማስታረቅ ቃል አኖረ። እንግዲህ እግዚአብሔር በእኛ እንደሚማልድ ስለ ክርስቶስ መልእክተኞች ነን' (2ቆሮ. 5:19-20) የሚለው ነው።

በማኅበራዊ ግንኙነት ውስጥ በሰራ ገቢታችን፣ በትምህርት ቤት፣ በቤተ ክርስቲያናችን፣ በጉረቤቶቻችን ባሉ ችግሮች እኛ ማን እንደሆንና የማን እንደሆንን ካስተዋልን፣ እርምጃ መውሰድ የቀለለ ይሆንልናል። በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ ከክርስቶስ ጋር ባለን ግንኙነትና በሱ በኩል እርሱን ከማያውቁትና በራስ ወዳድነት ብቻ ከሚገፋፉ ሌሎች ሰዎች ጋር የሚኖረንን አንዳንድ ወሳኝ የችግር ክፍሎችን እንመለከታለን። ክርስቲያኖች የየቀኑ የሕይወት ገጠመኞቻቸው የሆኑት እነዚህ ችግሮች ላይ እንዴት ነው እርምጃ መውሰድ የሚገባቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ምን ማድረግና እንዴት ምላሽ መስጠት እንደሚገባን አዎንታዊ መመሪያዎችን ይሰጠናል።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የሰው የሆነውን መመኘት
- ለሥልጣን መጓጓዣ
- በክርስቲና አለመብሰል
- ብልጽግናና ድህነት
- ኢፍትሐዊነት

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ደህንን ክፍለ ትምህርት ስታጠናት

- የሰው የሆነውን መመኘት፣ ለሥልጣን መጓጓዣ፣ ክርስቲያናዊ አለመብሰልና ለኢ-ፍትሐዊነት ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎችን ማስቀመጥ መቻል።
- ገንዘብንና ንብረትን በተመለከተ ክርስቲያናዊ አመለካከትን ወይም ግምትን መለየት መቻል።
- በማኅበራዊ ግንኙነቶች ውስጥ ለሚገኙት ችግሮች መፍትሔዎችን ለማግኘት ችግርን የማቃለል ዘዴን በሕይወትህ ተግባራዊ ማድረግ መቻል ይኖርብሃል።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በክፍለ ትምህርት 1 በተሰጠው መመሪያ መሠረት ክፍለ ትምህርቱን አጥና። እያንዳንዱን የጥናት ጥያቄዎች መልስ። በክፍለ ትምህርቱ መጨረሻ የተሰጠውን መልስ ሳትመለከት ለመስራት ምክር።
2. በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ በጣም አስፈላጊ የሆኑ ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አሉ። ስለዚህ ሁሉንም ማንበብህን እርግጠኛ ሁን።

የትምህርቱ ዝርዝር

የሰው የሆነውን መመኘት

ገላጭ 1 የሰው የሆነውን የመመኘት ችግር እንዳለብህና እንደሌለብህ ለማየት እንዲረዳህ የራስህን አመለካከት ለመመዘን።

ማኅበራዊ በሆነ ዓለም ውስጥ ነው የምንኖረው። ይህም ማለት ዓለም በኑሮ፣ በሥራ ወይም በጫወታ የእርስ በእርስ ግንኙነት ያላቸው ሰዎች የፈጠሩዋቸው ማኅበረሰቦች የተሞላች ነች። በዚህ ዓለም ውስጥ የሚገኝ እያንዳንዱ ግለሰብ የራሱ ፈቃድ ተስጥቶታል። እያንዳንዱም ሰው የራሱ ወዳድነት፣ የራሱ ምኞት፣ የግል ፍላጎትን የማርካትና በሌሎች ሰዎች ዘንድ ትልቅ ሆኖ የመታየት ዝንባሌዎችን በውርስ ይሟላል። ከመጥፎ ባህሪያችን የተነሳ እርስ በእርሳችን ብዙ ችግሮችን መፍጠራችን የሚያስደንቅ አይደለም።

በግንኙነታችን ውስጥ ካሉት ከፍተኛ ችግሮች ውስጥ አንዱ የሰውን ነገር መመኘትና መፈለግ ወይም ስስታምነት ነው። የአንድን ሰው ጋደል፣ ወይም ሀብት፣ ወይም ሥልጣን፣ ወይም ጓደኞች፣ ወይም ማራኪነት፣ ወይም ተስጥኦ እንፈልጋለን። በሌላው ሰው ላይ በመረማመድ ወይም ስለመገዳቱ ሳይገደን ምርጥ የሆነውን ነገር ለራሳችን እንፈልጋለን። የዐሥርቱ ትዕዛዛት የመጨረሻው ክፍል በዚህ ሁኔታ ላይ ከበድ ያለ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል።

“የባልንጀራህን ቤት አትመኝ፤ የባልንጀራህን ሚስት፣ ሉሴውንም፣ ገረዱንም፣ በሬውንም፣ አህያውንም፣ ከባልንጀራህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ” (ዘጸ. 20፡17)።

ሁልጊዜ ራስህን ከሌሎች ሰዎችና ከስኬታቸው ጋር ታወዳድራለህ? ይህ በተወሰነ ደረጃ የሚረዳ ሊሆን ይችላል፤ ይሁንና ተከታታይ በሆነ ሁከትና አለመርካት ውስጥ የሚያስጉዝህ ከሆነ የሚጉዳህ ሊሆን ይችላል። ከምታደንቃቸው ሁሉ ጋር ለመስተካከል ትሞክራለህ? የግድ አስፈላጊ መሆን የለበትም። በርግጥ ከሌሎች መማር ትችላለህ። ይህን ሁላችንም እናደርገዋለን። በተመሳሳይ ሁኔታ የራስህን ድካም ማወቅና ማንነትህን መቀበል ይጠበቃል። ጠንካራ ጉንህን በመረዳት ልታዳብራቸው ያስፈልግሃል። የማይቻለውን ነገር ግን ለማድረግ አትሻ።

እኔ የቫየሊን ተጨዋች ሳልሆን፣ በሚጫወተውም ሰው ሳልቀናና ሳልመቀኝ፣ በኮንስርት ላይ በሚደረግ የቫየሊን ጨዋታ ደስ መስኘት እችላለሁ። የጉረቤቴን አዲስ ቤት፣ መኪና ወይም ብስክሌት አደንቃለሁ። ከእርሱ ጋርም፣ ተመሳሳይ ነገር ይኖረኝ ዘንድ ሳልጓጓ፣ አብራ እደስታለሁ። መጽሐፍ ቅዱስ “ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ፤ ከሚያለቅሱም ጋር አልቅሱ” (ሮሜ 12፡15) በማለት ማድረግ የሚጠበቅ ይነገረናል። ለአንድ

ሰው ማዘን ከባድ አይደለም፤ ይሁንና በተለይ ቅናት የሚለማህ ከሆነ ግን መደሰት አስቸጋሪ ነው።

የሰውን ነገር መመኘት ወደ ሌላ ችግር ፈጣሪ ወደሆኑ ጋጢአቶች ሊመራን ይችላል የምትፈልገውን ለማግኘት መዋሸት ወይም መሰረት፣ ቁጣ፣ የክርስትና ምስክርነትህን መጣል፣ ቅናት፣ ተቃውሞ፣ ጥላቻ፣ በቀል፣ ማታለል . . . ስለዚህም እግዚአብሔር የሰውን ነገር መመኘትን በዐሥርቱ ትፅዛት መጨመሩ የሚያስገርም አይደለም።

(1). በክፍለ ትምህርት 2 ውስጥ የሰው የሆነውን ከመመኘት ጋር የተያያዙ ችግሮችን መፍትሔ ሊሰጥ የሚችልበትን እንደ መንገድ ተወያይተናል። የችግሩን ምንነትና መፍትሔውን የሚደግፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስን መጥቀስ ትችላለህን?

(2). ራስህን ፈትን። ከነዚህ ጥያቄዎች መካከል ለማንኛውም መልስህ 'አዎ' ከሆነ፣ ያለብህን የሰው የሆነውን የመመኘት ችግር ለማስወገድ የመፍትሔ ደረጃዎችን ተግባራዊ ማድረግና ጌታ ወደ ፍቅር እመለካከት ይለውጥህ ዘንድ መጠየቅ ይኖርብሃል። ከተጻፈው ሁኔታ ጋር ተመሳሳይ ገጠመኝ ካለህ ይህን ምልክት "X" ባደረግንበት ቦታ ሌሎች ስሞችን በመተካት ልታነብ ትችላለህ።

አዎ አይደለም

- ሀ. በሁሉ ነገር ስኬታማ የሆነ ዓደኛ አለኝ፤ ከርሱ ጋር ስሆን የበታችነት ይለማኛል።
- ለ. ባለኝ ተስጥሎ ደስተኛ አይደለሁም፤ ሁልጊዜ እንደ "X" ተስጥሎ ያለኝ እንደሆን እመኛለሁ።
- ሐ. ድህ መሆን ለልጆቼኛል። እንደ "X" ብዙ መልካም ነገሮች ይኖሩኝ ዘንድ እመኛለሁ።
- መ. ቀጣሪዬ እኔ ከማገኘው በላይ እንከብካቤን ስለሚለጠው በ "X" ላይ መቅናት እችላለሁ።
- ሠ. ዓደኞቼ የሚመኙትንና የፈለጉትን ሁሉ ሲያገኙ እኔ የረባ ነገር ባለማግኘቴ በእግዚአብሔር ላይ ተናድጄአለሁ።
- ረ. ከሥራ ባልደረቦቼ አንዱ ዘሰራው ለዘተት ሲነቀፍ ዘወትር ርካታገ ይሰጠኛል።
- ሰ. ሌላ ነገር ማለብ እስኪያቅተኝ ድረስ እጅግ የምፈልገው ነገር "X" አለው።

ለሥልጣን መጓጓዣ

ዓላማ 2 የሥልጣን መሻትን እንደት መቋቋም እንደሚቻል ክርስቶስ ያስተማረውን ለማስተዋል።

አንድ ሰው እንዲህ ብሏል፡ 'ለራሱ ክብርን ለማግኘት በማይጓጓ ሰው እማካኝነት የእግዚአብሔር መንግሥት ምን ልትሰራ እንደምትችል ዓለም ልታይ ያስፈልጋታል'

ስዎች በባህሪያችን በሌሎች ዘንድ ቦታ ማግኘትን፣ ምስጋናን፣ ሥልጣንን፣ ከበራታን፣ እውቅናንና ጋይልን ማግኘት እንፈልጋለን። ለበራሽው ሥራ ተዝቢውን እውቅናን ባለማግኘት ስሜቶችህ ተጉድተው ያውቃሉን? እኔ አውቃለሁ። ምናልባት በአንድ ወትት ይሁን በሌላ ሁሉም እንደዚህ ዓይነት የስሜት መጉዳት ያጋጥመዋል። ሁልጊዜ ራስ መሆን የሚፈልግና ለተሰራው ማንኛውም ሥራ ባለቤት ሆኖ ዋጋውን መቀበል የሚፈልግ ሰው ችግሮች ያጋጥሙታል። ሌላ ሰው ክብርንና እውቅናን ሲያገኝ ቅናት የሚለማው ወይም እሱ በሰራው ወይም በድርጊቱ ያበረከተው ተሳትፎ ሳይሰተዋል ሲቀር ብስጭት የሚለማው ሰው ችግሮች ያጋጥሙታል።

ይሁንና ኢየሱስ ለእንደዚህ ዓይነት ጉዳቶች እንዲሁም ሥልጣንን በመፈለግ ለሚመጡ ሌሎች ጉዳቶች ሁሉ ፈውስ አለው። መድኃኒቱ በእኛ ውስጥ የሚገኝና ለምናገለግለው አምላክ ያለን አመለካከት ነው።

ኢየሱስ በሰው ውስጥ ያለውን ያውቃል (ዮሐ. 2:24-25)። በሰው ውስጥ ያለውን የቅናትና ሥልጣን የመሻት ስሜትና ዝንባሌን ያውቃል። ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በነበረ ጊዜ ማን ታላቅ እንደሚሆን እርስ በእርሳቸው ተከራከሩ (ሉቃ. 22:24)። ሥልጣንን በሰራቸው ባሉት ላይ በማሳየት ጌታ ለመሆን እንደሚፈልጉት የአህዛብ ነገሥታት እንዳይመስሉ ነገራቸው። 'ነገር ግን ከእናንተ ታላቅ የሆነ በመካከላችሁ እንደ ታናሽ፣ የሚገዛም እንደሚያገለግል ይሁን' (ሉቃ. 22:25-26)።

ኢየሱስ አገልጋይ ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ በራሱ ምሳሌ አሳይቶአቸዋል። ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በነበረው የመጨረሻ እራት ኢየሱስ አንድ አገልጋይ እንደሚያደርገው እግራቸውን አጠበቀ። ይህንንም ድርጊት በማገባደጃው ላይ እንዲህ አለ።

እግራቸውንም አጥቦ ልብሱንም አንስቶ ዳግመኛ ተቀመጠ፤ እንዲሁም አላቸው። ያደረግሁላችሁን ታስተውላላችሁን? እናንተ መምህርና ጌታ ትሉኛላችሁ፤ እንዲሁ ነኝና መልካም ትላላችሁ። እንግዲህ እኔ ጌታና መምህር ሲሆን እግራችሁን ካጠብሁ እናንተ ደግሞ እርስ በእርሳችሁ እግራችሁን ትተጣጠቡ ዘንድ ይገባችኋል። እኔ ለእናንተ እንዳደረግሁ እናንተ ደግሞ ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁና። እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ባሪያ ከጌታው አይበልጥም፤ መልእክተኛም ከላከው አይበልጥም። ይህን ብታውቁ ብታደርጉትም ብፁዓን ናችሁ (ዮሐ. 13:12-17)።

(3). ከእነዚህ ዐረፍተ ነገሮች መካከል ሥልጣንን በተመለከተ ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ያስተምር የነበረውን የሚወክለው የትኛው ነው? እውነተኛውን ዐረፍተ ነገር የያዘውን ፊደል እክብብ።

ሀ. ኢየሱስ ጌታና ሁሉን የሚገዛ ነው።

ለ. እርሱ ምን ያህል ትሁት መሆኑን ለማሳየት የደቀ መዛሙርቱን እግር አጠቡ።

ሐ. ኢየሱስ ከሁሉ በላይ ሆኖ ሳለ እግራቸውን በማጠብ ዝቅ ያለን ሥራ ሰራ።

መ. ምንም እንኳን እግዚአብሔር ደቀ መዛሙርቱን በታላቅ ሁኔታ የሚጠቀምባቸው ቢሆንም ራሳቸውን እንደ አገልጋይና መልእክተኛ መመልከት ይገባቸዋል እንጂ እንደ ታላላቅ ሰዎች መመልከት የለባቸውም።

ሠ. ከእነርሱ በታች ባሉት የእግርን ማጠብ ሥርዓትን መመስረት ነበረባቸው።

ረ. ራሳቸው አገልጋይና መልእክተኛ መሆናቸውን አውቀው የአገልጋይን ሥራ እንዲላኩ ማድረግ አለባቸው።

ሰ. እርስ በርሳቸው እግር ከተጣጠቡ ኢየሱስ የበረከትን ተስፋ ሰጥቶአቸዋል።

ሸ. እርስ በርሳቸው አገልጋይ ከሆኑ ኢየሱስ የበረከትን ተስፋ ሰጥቶአቸዋል።

መራርነትን፣ ትዕቢትን የበላይነት ወይም የበታችነት ስሜቶችን ለማሸነፍ ይረዳን ዘንድ ከዚህ ልንማር የምንችለው ሁለት ትምህርቶች አሉ።

1. የመሪነት ኅላፊነት ያለው ሰው እንደሚያገለግል ሰው መሆን አለበት። አገልግሎቱ ክርስቶስን ከፍ የሚያደርግበት እንጂ ራሱን ከፍ የሚያደርግበት አይደለም።

2. ዝቅ ያለ ቦታ ያለው ሰው 'ለክርስቶስ መሆኑን ተረድቶ' አስቸጋሪ በሚመስሉ ሁኔታዎች ውስጥም እንኳን ቢሆን የአገልጋይ አመለካከትን ጠብቆ፣ ሥራውን መፈጸም ይኖርበታል። የእግዚአብሔርን ታላቅነት በሕይወቱ ሁሉ እያየና በእርሱ ቁጥጥር ስር መሆኑን እያስታወሰ ካገለገለ እግዚአብሔር እርሱን ይባርክዋል።

ሥልጣን ላይ ትኩረትን ሳያደርጉ የማገልገል ሕይወት ያለኝ ይበቃኛል ብሎ ሰመኖርና በእርካታ ጌታን ለማስደሰት በትክክል ቁልፍ ነው። ታላቅ የመሆን መሻት አጥፊ ኃይል ነው፤ ሰላምን ያጠፋል፤ ግንኙነቶችን ያጠፋል፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ኅብረት ያጠፋል። ክርስቶስን ለመግለጽ እውነተኛ ነፃነት በመላት የሚመጣው በዚህ ዓለም ውስጥ ለሥልጣን ያለንን ትልቅ ፍላጎት ስናቆም ነው። እውነተኛ ሽልማታችን በዚህ ሕይወት ውስጥ የምናገኘው አይደለም። 'በበነ ሥራ በመጽናት ምስጋናና ክብርን የማይጠፋንም ሕይወት ለሚፈልጉ የዘላለምን ሕይወት ይሰጣቸዋል' (ሮሜ 2:7)። የላቀ ፍላጎታቸው መልካምን ነገር ለመስራት ለሆነ እግዚአብሔር ክብርን ይሰጣቸዋል።

(4). ሱቃ. 17:5-10ን አንብብ። በዚህ ታሪክ ውስጥ ክርስቶስ በግልጽ የሚያስተምረውን የሚያብራሩ ዐረፍተ ነገሮች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ለሰራፍቸው ስራዎች መመስገንን መፈለግ የተለመደ ሲሆን፣ የራሳችንን ድርሻ ከተወጣን እውቅና ሊሰጠን ይገባል። ከዚህ የተነሳ ነው ሰኬታማ መሆን የምንፈልገው።

ለ. እግዚአብሔር እናደርግ ዘንድ የተናገረንን ስናደርግ ውዳሴንና ክብርን ለራሳችን መፈለግ የለብንም፤ ይልቁንም 'ልናደርገው የሚገባንን ነው ያደረግነው' የሚል አመለካከት ይኖረን ዘንድ ያስፈልጋል።

ሐ. የራሳቸውን ድርሻ ለፈጸሙ ሰዎች እውቅናና ምስጋናን መስጠት አይገባንም። ምክንያቱም ይህ በጣም አስፈላጊና የበላይ የሆኑ ያህል እንዲሰማቸው ስለሚያደርግ ነው።

መልካምን ሥራ ስንሰራ ማረጋገጫን ለመቀበል መፈለግ በርግጥ የተለመደ ነው። ይሁንና መልካምን ለመስራት የሚያነሳን ክብርና እውቅናን ለማግኘት መፈለጋችን መሆን የለበትም። በሌላ መልኩ በመሪነት ሥልጣን ላይ ያለ ሰው ተገቢ በሆነ ቦታ ለተሰሩ ሰራዎች ተገቢውን ዋጋ በመስጠት የሚከፈሉ ችግሮችን መቀነስ ይችላል። የሚያበረታታ ቃል ሰዎችን የበለጠ በትጋትና በቀና አመለካከት ይሰሩ ዘንድ ያነሳላቸዋል።

ሁሉም ሰው መሪ ይሆን ዘንድ አልተጠራም። እግዚአብሔር የሚፈርደው ያለህበትን የሥልጣን ደረጃ ተመርኩዞ ሳይሆን፣ እንድትሠራው የተሰጠህን ሥራ ምን ያህል ጥሩ እድርገህ እንደሠራህ በማየት ነው (ማቴ. 25:14-30)። እንደ የታወቀ መዝሙር እንዲህ ይላል 'ስለ ሰራው ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር ይሁን' አንተም አብረህ 'ስለ ሥራው ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር ይሁን' ትላለህ?

በክርስትና አለመብሰብ

የአለመብሰል ምልክቶች

ዓላማ 3 በኤፌሶን 4 እና 5 የሚገኙትን የክርስቲያናዊ አለመብሰል መፍትሔዎችን ለመፈለግና በሠንጠረዥ ውስጥ ለመጻፍ።

ክርስቲያን በሆንክ ጊዜ ሰው መሆንህ አላበቃምና መሻቶችህ፣ ስሜቶችህ፣ ፍላጎቶችህ፣ ወይም ልትጉዳ የምትችል መሆንህ አብሮህ አለ። እነዚህ ከሌሎች ጋር ባለን ዕለታዊ ግንኙነት እያንዳንዳችን ልንታገለገለው የሚገቡን ስሜቶቻችን ናቸው። እነዚህን ድል መንሣት ጊዜን የሚጠይቅ የክርስቲያናዊ መብሰል ሂደት ነው። በረድፍ መጀመሪያ መሆን የሚፈልጉ የተሻለው መቀመጫ ይሰጣቸው ዘንድ የሚፈልጉ ዘወትር እንደተናቁ የሚሰማቸውና ምንም ይሁን ከቀረበው ሁሉ የተሻለውን ነገር እስኪያገኙ ድረስ የሚያገረመርሙ ሰዎችን ምናልባትም ክርስቲያኖችን ታውቃለህ።

ነገሮች ሁሉ በእነርሱ መንገድ ሲጓዙ ደስተኞች ናቸው። ችግሮች ሲነሱ የተከፉ ሰዎች ይሆናሉ።

ምናልባት ብዙውን ጊዜያቸውን ስለ ልጆቻቸው፣ ስላለባቸው የገንዘብ አጥረት፣ ሲያረጁ የሚሆነውን በማሰብ የሚጨነቁ፣ ክርስቲያኖችን ታውቅ ይሆናል። ይህ በክርስቲያን ያለመብስል ሌላኛው ምልክት ነው።

በስራ የተጠመደችና ውጤታማ የሆነች እንዲት ጥሩ ክርስቲያን መበለትን አውቃለሁ። ይሁንና አንዳንድ ጊዜ ከብቸኝነት ስሜት ጋር ትታገለለች። የበላለ ክርስቲያን ውጊያ ይገጥመዋል? ተመሳሳይ ጥያቄ ያለው ስለፍርሃት፣ ስለሥጋት፣ ስለጭንቀት፣ ስለጥርጣሬ፣ ስለራስ ወዳድነት፣ ስለቁጣና ስለ ሌሎችም የሰው ስሜቶች ሊጠየቅ ሊሆን ይችላል። በርግጥም እያንዳንዱ የበላለ ክርስቲያን በእያንዳንዱ ቀን በውጊያ ላይ ነው። ይሁንና እንዴት ማሸነፍ እንደሚገባው ተምሯል!

በኤፌሶን ምዕራፍ 4 እና 5 ውስጥ ሐዋርያው እውሉስ በክርስቲያና ስለ አለመብስል ማስረጃዎች ላይ ትኩረት አድርጓል። ብዙዎቹ ማስረጃዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር ባለን ግንኙነቶች ውስጥ የሚታዩ መሆኑን ታስተውላለሁ። እውሉስ በዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ለክርስቲያኖች እየተናገረ ነው። እንደ አህዛብ መኖርን መቀጠል እንደሌለባቸው በመናገር ያስጠነቅቃቸዋል። ምናልባትም የሚናገረውን መላ ትርጉም መረዳት ባይችሉ ብሎ በማሰብ ወደ መብስል ደረጃ የሚደርሱባቸውን መንገዶች ለማሳየት አንዳንድ የተለዩ ትዕዛዞችን ሰጥቶአቸዋል።

(5). ኤፌሶን 4 እና 5ን እንብብና በሚከተለው ሠንጠረዥ ውስጥ፣ የቀረበው አንተን የሚመለከት መሆኑን በማየት ስንጠረገፍን መላ። በመቀጠልም በቀኝ በኩል ባለው የሠንጠረዥ ክፍል ለእያንዳንዱ ችግር ሐዋርያው እውሉስ የሰጠውን መፍትሔ ጽፍ። መፍትሔዎቹን ከሠንጠረዥ በታች ዘርዝረናል። እያንዳንዱ መግባት የሚገባበትን ትክክለኛ ቦታ ፈልግና በትክክለኛ ቦታ ጽፍ።

ማጣቀሻ	ይህ ችግር ካለብኝ	ይህንን አድርጋለሁ
ኤፌ.	መዋሸት	
ሀ. 4:25		
ለ. 4:26	ቁጣ	
ሐ. 4:28	መስረት	
መ. 4:29	ክፉ ቃል	
ሠ. 4:30	የእግዚአብሔርን መንፈስ የሚያሳዝኑ ነገሮችን መስራት።	
ረ. 4:31-32	መራርነት፣ ንዴት፣ ቁጣ፣ ጨካኝነት፣ መላደብ	
5:1-2	ወይም ማናቸውም የጥላቻ ስሜቶች	

- ሰ. 5:3-5 ዝመትና ርኩሰት፣ መመኘት የሚያሳፍር ነገርም የሰንፍና ንግግርም ወይም ሞዝ
- ሸ. 5:6-11 እግዚአብሔርን በማይታዘዙ ወደ ኃጢአት መመራትና በእነርሱ መታለል
- ቀ. 5:15-16 በኑርዬ ግድየለሽና ጥበብ የሌለው መሆን
- በ. 5:17 ሞኝ መሆን
- ተ. 5:18 ሰካራምነት

መፍትሔዎች፡ (ቅደም ተከተሉ አልተጠበቀም። እያንዳንዱ መፍትሔ ሠንጠረዥ ውስጥ የሚገባበትን ትክክለኛ ቦታ ፈልግና በትክክለኛው ቦታ ጻፈው። እያንዳንዱ መፍትሔ ከኤፌሶን 4 እና 5 ነው የተወሰደው)

1. የእግዚአብሔርን መንፈስ አታሳዝኑት።
2. ከእንደነዚህ ዓይነት ሰዎች ጋር ተካፋዮች አትሁኑ። ግለጧቸው።
3. እግዚአብሔር ምን ታደርግ ዘንድ እንደሚገኝ ለማግኘት ሞክር።
4. እእምሮህን በምስጋና መላው። ምስጋናን ሰጥ።
5. ኃጢአትን አታድርጉ በቁጣችሁ ላይ ፀሐይ አይግባ።
6. እርስ በርሳችሁ ቸሮችና ርኩሳትን፣ ይቅር ባዮች ሁኑ። በፍትር ተመላሰሱ።
7. መንፈስ ይመላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አትሰከሩ።
8. እውነትን ተነጋግሩ።
9. ለማንኛውም የሚጠቅም ማናቸውም በጎ ቃል ተጠቀሙ።
10. እንደ ብርሃን ልጅ ኑሩ። እያንዳንዱን አጋጣሚ ጥሩ መጠቀሚያ አድርገው
11. መስረቅን አቁምና መስራትን ጀምር። ራስህን በመርዳት ድሆችንም እርዳ።

ክርስቲያናዊ መብስልን የማግኛ ብቸኛው መንገድ እንድትበስል የሚረዱህን ነገሮች ማድረግ ነው። በሕይወትህ ላይ ተግባራዊ ማድረግ የሚገቡህን መፍትሔዎች ተግባራዊ አድርጋቸው።

ብስለትን የማግኛ ምንጮች

ዓላማ 4 በክርስቶስ ብስለትን የማግኛ ምንጮችን በትክክል የሚገልጠውን መግለጫ ለመምረጥ።

እድገት በድንገት ወይም በአጋጣሚ የሚከሰት አይደለም። እንተ ተቀምጦህ ሳለህ እግዚአብሔር ሰለንተ የሚያደርገውም አይደለም። ስክርስቲያናዊ ብስለት ሁለት የኃይል ምንጮች አሉ። የእግዚአብሔር ኃይልና የእንተ የራስህ ፈቃድ ናቸው።

የእግዚአብሔር ኃይል፡ በርግጥ የእግዚአብሔር ኃይል የእንተ የራስህ የፈቃድህ ኃይል እንዲያርፍበት የሚገባው መሠረት ነው። በመጀመሪያ በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት ሳይሆኑ መልካም ለመሆን መምከር ሐዋርያው እውሉስ በኤፌሶን 4 እና 5 ያዘዘውን ዓይነት ባህሪ ለማግኘት እያለችልም

(ኤፌ. 4:15-16 አንብብ)። ክርስቶስ ራስ እንደሆነ አስተውል። በእርሱ ቁጥጥር ስር ሁሉም የሰውነት ክፍሎች ይጋጠማሉ እንዲሁም በኅብረት ይሰራሉ። በኤፌ. 4:23 "በእእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ" ይልና በመጨረሻ በኤፌ. 6:10 ሐዋርያው ጳውሎስ "በቀረውስ በጌታና በጋይሉ ችሉት የበረታችሁ ሁኑ" ይላል።

ከሁሉም በላይ በእርሱ እንድንኖርና በኤፌሶን 4 እና 5 የተነገረንን እንድናደርግ ችሉታን የሚሰጠን የእግዚአብሔር ጋይል ነው።

(6). ይህ ለችግሮቻችን መፍትሔ የምንፈልግበትን አስፈላጊ ደረጃ የምናስቀምጥበት ሌላኛው መንገድ ነው (ክፍለ ትምህርት 2ን ተመልከት) የእግዚአብሔር ፈቃድ ሙሉ በሙሉ አዲስ ፍጥረት የሚያደርገን

ሀ. ከክርስቲያን ወዳጆቻችን ምክርን በማግኘት ነው።
ለ. በመናዘዝና በማመን አስቀድመን የጋጠአትን ችግር ለናስወግድ ነው።
ሐ. መልካም ጉረቤቶች ለመሆን ስንሞክር ነው።

የፈቃድ ጋይል ኤፌሶን 4:27 እንዲህ ይላል "ለዲያብሎስም ፈንታ አትሰጡት" ይህ በርግጠኝነት ዲያብሎስ እድል ሊሰጠው እንደሚችል ያሳውቀናል። በኤፌሶን 4 እና 5 ውስጥ ማድረግ የሚገቡህን ነገሮች የሚገልጹ ብዙ ትዕዛዞች እንዳሉ አስተውል። እግዚአብሔር የራሱ ድርሻ አለው - የራሱንም ድርሻ በታማኝነት ያከናውነዋል። ይሁንና እኔና አንተ የራሳችንን ድርሻ ካላከናወንን ወደ ብስለት አናድግም፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ሕብረትም ልናጣ እንችላለን። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ለተሰጠው ትዕዛዞች ታዛዦች በመሆን የፈቃዳችን ጋይል፤ ውጤታማ እንዲሆን እናደርጋለን። ወደ ክርስቲያናዊ መብሰል የምንደርሰውና የብስለት ችግርን ማሸነፍ የምንችለው በመታዘዝ ውስጥ ብቻ ነው።

(7). የክርስቲያናዊ ብስለትን ለማግኘት ምንጮቹን ከሚገልጹ እውነተኛ 0 ረፍተ ነገሮች ፊት ለፊት ያሉትን ፊደሎች አክብብ።

- ሀ. እኛን ሙሉ በሙሉ አዲስ ፍጥረት ለማድረግ የእግዚአብሔር ጋይል በማናቸውም መንገድ በራሳችን ባህሪ የተደገፈ አይደለም።
- ለ. የራሳችንን ፈቃድ ጋይል፤ በክርስቶስ ለማመንና እርሱ የትንሣኤ ጌታችን መሆኑን ለመመስከር ትዕዛዞቹን ለመታዘዝ እንጠቀምበታለን።
- ሐ. እርሱ ሙሉ በሙሉ አዲስ ፍጥረት ካደረገን በኋላ በክርስቶስ ጋይል አማካኝነት ብቻ መታዘዝ ይቻላል።
- መ. የራሳችንን ድርሻ ማድረግ አለመቻል ወደ ክርስቲያናዊ ብስለት እንዳናድግ ያቆመናል።
- ሠ. ለክርስቲያናዊ ብስለት መታዘዝ ቁልፍ መሠረት ነው።
- ረ. በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ የሚታዩ ችግሮች ላለመብሰል እርግጠኛ ምልክቶች ናቸው።

በኤፌሶን 6 ውስጥ ያለመብሰልን ለመዋጋት ስለሚያስፈልገን መሳሪያዎች ጳውሎስ መናገሩን ቀጥሏል። እነርሱም እውነት፤ ጽድቅ (በትክክለኛው መንገድ መኖር) ቅድስና፤ ወንጌልን ለማወጅ ዝግጁ መሆን፤ እምነትና የእግዚአብሔር ቃል ናቸው። የመጨረሻው ትዕዛዙ መጸለይ ነው (ኤፌ. 6:18)።

ክርስቲያናዊ ብስለት ቀጣይ የሆነን መንፈሳዊ እድገትን ያካትታል። እግዚአብሔርን ለመታዘዝ ውሳኔ ባደረግክ በእያንዳንዱ ጊዜ በመንፈሳዊ ሕይወትህ እድገትን ትለማመዳለህ።

ብልጽግናና ድህነት

ገላማ 5 ከብልጽግናና ከድህነት ጋር ለሚያያዙ ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎችን ለመለየት።

ገንዘብ ምንም ዓይነት ክፋትን የማያመጣ ነገር ይመስላል። አካላዊ ምችትን፤ ለኑሮ አስፈላጊ የሆኑ ነገሮችን ይገዛል፤ ከፈቀድንለት ጥፋን ነገር ያደርግልናል። ይሁንና በ1ጢሞ. 6:10 "ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና።" በማለት ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶናል። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሰማይ ክሚናገረው ይልቅ በገንዘብ ምክንያት ስለሚመጣው መሳትና ክፋት ፈተና አብዝቶ ይናገራል።

ለዎች ንብረትን ለራሳቸው ለማግኘት ሲሉ በሌላ ሰው ላይ ሁሉን ዓይነት ክፋትን ስለሚፈጽሙና በዚሁም የበደለኝነት ስሜት ስለሚሰማቸው ብልጽግናና ድህነትን ከማግበራዊ እግሮች ውስጥ አካተናቸዋል። ይህ ርዕስ ጉዳይ የሰው የሆነውን ነገር ከመመኘት (ስስታምነት) ጋር የተያያዘ ነው። ከብልጽግና ፍላጎትና ከድህነት ፍርሃት ጋር የተያያዙ በመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የሚገኙትን ማስጠንቀቂያዎች ሁሉ እዚህ ማካተት አስቸጋሪ ይሆናል። ይሁንና ይህ ትምህርት ከገንዘብ ጋር የተያያዙ ችግሮችንና ከሌሎች ጋር ባለህ ግንኙነት የሚያመጣውን ተጽእኖ ለማስወገድ የሚረዱህን አንዳንድ መሠረታዊ መመሪያዎችን ይሰጥሃል ብለን ተስፋ እናደርጋለን። በመጀመሪያ ከብልጽግናና ከድህነት ጋር የተያያዙ ችግሮችን ከተመለከትን በኋላ በገንዘብ ላይ ባለን እመለካከትና ገንዘብ በእኛ በሚያደርግልን ላይ የተመሰረቱ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎችን እንሰጣለን።

ከብልጽግና ጋር የተያያዙ ችግሮች

● **ብልጽግና ባሪያ ያደርገናል።** ኢየሱስን ዘላለማዊ ሕይወት እንዴት እንደሚገኝ የጠየቀው ወጣት ሀብታም ሰው በብልጽግና ባርነት ውስጥ የነበረ በመሆኑ እያዘነ ሄደ (ማቴ. 19:16-22)። አንዳንድ ጊዜ ንብረቱን ከመቆጣጠር ይልቅ ንብረቱ እኛን ይቆጣጠረናል። ጊዜያችን በሙሉ፤

ንብረታችንን በመጠበቅና የበለጠ ለማግኘት በምናደርገው ሩጫ የተያዘ ይሆናል።

●. ብልጽግና የበላይነት ስሜትን ይፈጥራል። የዓለም መንገድ ሀብታም ለሆኑ ሰዎች ከበረታን መስጠት ነው። ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖችም ይህንን ስለ ሚፈጽሙ በደለኞች ናቸው። ሰዎች በከፍተኛ ከበረታ ስለሚመለከቱ ተዋቅረው ሀብታም የሆኑ ሰዎች እንደነሱ ሀብታም ባልሆኑት ላይ የበላይነት ስሜት ሊሰማቸውና ራሳቸውን ከፍ እድርገው ሊመለከቱ ይችላሉ።

●. ብልጽግና ዋጋዎቻችንን ያዛባል ወይም ይለውጣል። ሀብትን ከመንፈሳዊ ሕይወት የበለጠ ዋጋ ያለው እድርጉ በመመልከት ወጥመድ ውስጥ መውደቅ ቀላል ነው። የሀብት አደገኝነቱ እግዚአብሔር ሊያደርገው በሚችለው ነገር ላይ ከመደገፍ ይልቅ ገንዘብ ካለ በሰማይ መንገድ እለ ወደሚል ዝንባሌ በለሚገፋፋ ነው። ገንዘብ እካላዊ ምችህን የበለጠ እንዲጠበቅ ሲያደርግ ቢችልም ሲያድገው ግን እይታልም። ገንዘብ እታላይ ነው (ማቴ. 13:22)። ባለጠግነት ለዘለዓለም እይቅም (ምላ. 27:24)። መዝ. 49:16-20፤ ማር. 4:19፤ ሉቃ. 8:14 እና ሉቃ. 12:18-21ን ተመልከት።

(8). ዐረፍተ ነገሩን በትክክል የሚያሟላውን ምረጥ። ቀደም ያሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ሀብት እታላይ እንደሆነ የሚገልጹበት ምክንያት

ሀ. ዘለዓለማዊ የሚመስል እንጂ ዘለዓለማዊ ባለመሆኑ ነው።

ለ. ሲያደርግልን ከሚችለው የተነሳ ልንታመንበት የምንችል በመሆኑ ነው።

ሐ. ኑሮእችንን የተመቻቸ ማድረግ በላሚችል ነው።

●. ወደ ኃጢአት የሚመራና የሚፈትን ነው። ለው ሥነ ምግባር ያለው ሲመስል ይችላል፤ ነገር ግን ኃጢአት መሆኑን ሳይረዳ የሰባት ባርያ ሲሆን ይችላል። ኤፌ. 5:1-6 ስስትን ወይም መመኘትን ጣእትን ከማምለክ ጋር ያያይዘዋል። መመኘት ለእግዚአብሔር ሊሰጠው የሚገባውን ቦታ ለገንዘብ ይሰጣል። ሰዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር ባላቸው ግንኙነቶች ታማኞች እንዳይሆኑና ሌሎችን በመጥዳት፣ በምችት ውስጥና የማይፈለግ ተግባርን በመፈጸም ውስጥ እንዲያልፉና ሌሎችን ሰዎች እንዲኩንኑና እንዲገድሉ ገንዘብ ምክንያት ይሆናል።

ወደ ዓለም ያመጣነው ምንም ነገር የለም፤
ምንም ነገር ይዘን መሔድም እንችልም 1ጢሞ. 6:7

ከድህነት ጋር የተያያዙ ችግሮች

ብዙውን ጊዜ ድህነት ይህ የሚመጣቸው ብዙ ችግሮች አሉ። የገንዘብ ችግር ያለበት ሰው ችግሩን ከመንፈሣዊ ይልቅ እካላዊ እድርገት ሊቆጥረው

ይችላል። እብዛኛው የዓለማችን ክፍል በድህነትና እብር በሚመጣው የረሀብ እለገጋ ይገረፋል።

●. ጭንቀትና ፍሬጅ የራሳችንን ወይም የቤተሰቦቻችን ፍላጎት እንዴት እድርገን ማሟላት እንዳለብን በማለብ የሚመጣ ጭንቀትና ፍሬጅ ክርስቲያኖችን ጨምሮ ብዙ ሰዎች የሚጋሩት ነው። ከሌሎችን እንፈናቀላለን በሽተኛ እንሆንና መስራት ያቅተናል፤ ያለብንን እጻዎች ለመክፈል በቂ ገንዘብ እይናረንም በማለት እንጨነቃለን።

●. ታማኝነትን የሚፈታታን ፈተና። ሀብታምም ሆነ ድሃ፣ ትክክለኛ ባልሆነ መንገድ ሀብት ለማግኘት በመፈተን የሚችሉ ሲሆን፣ ምክንያቶቻቸው ግን የተለያዩ ነው። ድሃው ሰው የተጣራው ወይም የጉረቤቱን ወይም የእንደ ሀብታም ሰውን ገብረት ሊወሰድ ይችላል። ምክንያቱ ምን ይሁን ምን የእግዚአብሔር ትዕዛዝ እንዲህ ዓይነቱን ድርጊት ታማኝ እለመሆን እንደሆነ በግልጽ ያስቀምጠዋል፤ 'እትሰረቅ' (ዘጸ. 20:15)። ከሁሉም በላይ ትልቁ ታማኝነትን ማጥፋት በሀብታምችና በድሃዎች መካከል የሚገኘው የእግዚአብሔር የሆነውን መሰረት ነው። 'ሰው እግዚአብሔርን ይሰርቃልን? እናንተ ግን እኔን ሰርቃችኋል። እናንተም የሰረቅንህ በምንድር ነው? ብላችኋል በአሥራትና በበኩራት ነው' (ሚል. 3:8)።

●. የቦታችንን ስሜቶች. ባለጠጋ ሰው ራሱን በሌሎች ሰዎች ላይ ባለጠጋ እድርጉ እንደሚመለከት፣ ድሀ ሰው ራሱን የቦታች፣ ብዙ ገንዘብ ካላቸው ይልቅ ያነሰ እድርጉ የመመልከት ዝንባሌ አለው። ምንም እንኳን ይህ የብዙ ሰዎች እውን የሆነ ችግር ቢሆንም እንደምንመለከተው በተሳሳተ ግምት ላይ የተመሰረተ ነው።

●. ስለ እግዚአብሔር ሥጦታ የተሳሳተ ሀሳብ። መጽሐፍ ቅዱስ ባለጠግነት የሚያስከትለውን ችግሮች ብዙ ቢናገርም በእንዳንድ ምክንያቶች ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔር ሰው መሆንን ገንዘብ የማግኛ መንገድ እድርገው በተሳሳተ መንገድ ይወስዱታል (1ጢሞ. 6:5)። ትልቅ እምነት ካለህ ባለጠጋ መሆን ትችላለህ ብለው ይሰብካሉ። ባለጠጋ ካልሆነክ ከእግዚአብሔር ጋር ያልተስማማህበት መንገድ አለ ማለት ነው ይላሉ። እግዚአብሔርን በተሳሳተ መንገድ መንፈሳዊ ነገር ከማግኘት ይልቅ ቁሳቁሳዊ ትርፍ ለማግኘት ይቀርቡታል።

ላጠፍናቸው ችግሮች ሁሉ መጽሐፍ ቅዱስ መፍትሔዎች አለው። በሚቀጥለው መልመኛ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እያንዳንዱ ምን እንደሚል እንድታጠና እድል እንሰጥላለን።

(9). በግራ በኩል ለተጠቀሱት ለእያንዳንዱ ችግሮች መፍትሔዎችን የሚሰጡ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በቀኝ በኩል ተዘርዝረዋል። በመጽሐፍ ቅዱስ ምንባባቸውን የሚገኘውን መፍትሔ እሳጥረን

አቅርበናል። እያንዳንዱን መፍትሔ ከሚዛመደው የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ጋር አዛምድ። የምርጫህን ቁጥር በእያንዳንዱ ክፍት ቦታ ላይ ጻፍ።

ሀ. ለባለጠግነት ባርያ መሆን ማቴ. 19:21-22+ 29	1. እግዚአብሔርን እመን። በመጀመሪያ የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቅ ፈልግ የሚያስፈልግህን ይጨምርልሃል።
ለ. የበላይነት ሰሜቶች ያዕ. 1:10	2. የእግዚአብሔር ሰው ከዚህ መሸሽና የእግዚአብሔርን ነገር መሻት ይኖርበታል።
ሐ. የተሰወጡ ወይም የተዛቡ እሴቶች ሉቃ. 12:32-34	3. እንደ እግዚአብሔር ልጅና የእግዚአብሔር እገልጋይነት ላለህ ከፍተኛ ስልጣን እመስጋኝ ሁን።
መ. ኃጢአትን ለመስራት፡ መፈተን 1ጢሞ. 6:9-11	4. ከምድራዊ ብልጽግና ይልቅ ዘላለማዊ ዋጋ ያላቸው ነገሮች ላይ ትኩረት ይኑር ህ፤ መገንጠህ ባለበት በዚያ ልብህ ይኑር
ሠ. ፍርሀትና ጭንቀት ማቴ. 6:25-34	5. እግዚአብሔርን መምሰል ባለህ ምድራዊ ብልጽግና የሚወስን አይደለም።
ረ. ታማኝ ያለመሆን ፈተና ኢሳ. 33:15-16	8. ክርስቶስንና የእርሱን መንግሥት በሕይወትህ መጀመሪያ እድርግ።
ሰ. የበታችነት ሰሜቶች ያዕ. 1:9-10	7. እግዚአብሔር ምግብና መጠጥ ይሰጥሃል (እርሱ የሚያስፈልግህን ሁሉ ይሰጥሃል)።
ሸ. ስለ እግዚአብሔር ሥጦታ የተሳሳቱ ሃሳቦች 1ጢሞ. 6:5-8	8. ራስህን እንደ እገልጋይ ተመልክት፤ በገንዘብህ አትመክ፤ በዝቅተኝነትህ ደስ ይበልህ።

ክርስቲያን ለገንዘብ ያለው ዋጋ

ዓላማ 6 ክርስቲያን ገንዘብን በተመለከተ ሊኖረው ስለሚገባ ዋጋ መግለጫዎች ለመስጠትና ለህተቶችን ለማረም።

ቁሳቁሳዊ ንብረቶችን በተመለከተ ሊኖረን ስለሚገባ ዋጋ ከዚህ በታች እንዳንድ አጠቃላይ መመርያዎች ቀርበዋል። እነዚህን አመለካከቶች በሕይወት ውስጥ ማዳበር እጅግ ብዙ ገንዘብ ወይም እጅግ አነስተኛ ገንዘብ ሊያመጣ የሚችለውን አደጋ ለማስወገድ ይረዳሃል። የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ክፍሎችን ማንበብህን እርግጠኛ ሁን።

1. የእግዚአብሔር ገንዘብ መጋቢ ወይም ባላደራ ነህ (ሉቃ. 16:1-13)። ገንዘብን በተመለከተ በሚያከናውናቸው ነገሮች ታማኝ የሆነና የገቢውን የመጀመሪያ አንድ አስረኛ ለእግዚአብሔር መልሶ የሚሰጥ ክርስቲያን እንደሚባረክ ጽኑ እምነት አስኝ (ሚል. 3:8-11 ተመልከት)። እኛ ሕይወታችንን ለሱ አሳልፈን ስንሰጥ እግዚአብሔር ለየዕለቱ የሚያስፈልገንን ነገሮች ሊሰጠን ራሱን ግዴታ ውስጥ ከታል። ግዴታዎችህን ለማሟላት ሁልጊዜ ገንዘብ የሚያስፈልግህ ሆኖ የሚሰግህ ከሆነ ወይም ያለማቋረጥ ያልተጠበቁ የወጭ ችግሮች እንደ በሽታ፣ ከስራ መፈናቀል ካስብህ

እንዲህ ብለህ ራስህን ጠይቅ። 'እእግዚአብሔር ገንዘብ ታማኝ መጋቢ ነኝ? ክእርሱ ካገኘሁ እንድ አስረኛውን መልጼ እለግለሁ? ፍላጎቶቼን ሁሉ እንደሚያግኝ እርሱን አምነዋለሁ?'።

2. ለአንተ የሚያስፈልገህን ነገር የማሟላት የእግዚአብሔር ግዴታ አንተ ለእርሱ መንግሥት ባለህ ሙሉ መሰጠት ላይ የተመሰረተ ነው። በማቴ. 6:25-34 ኢየሱስ በመደጋገም 'አትጨነቁ . . . ' ይለናል። በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ ለችግር መፍትሔ ይሆን ዘንድ 'አትጨነቁ' ብዬ መጻፍ ለእኔ የሚዋጥ አይደለም፤ ምክንያቱም የሚያስፈልገህን ለማሟላት እኔ ኃይል የለኝምና። እርሱ ግን 'እባርካለሁ' ብሎ ሲል ያንን ተስፋ ለመፈጸም ኃይል አለው፤ ያደርገዋል።

(10). የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አንብብና በእያንዳንዱ እግዚአብሔር የገባውን የተስፋ ግዴታ ጻፍ።

ሀ. ፊልጵስዮስ 4:19   ለ. ማቴዎስ 6:25-34   ሐ. ዕብራ. 13:5-6

3. ሀብት አያድንህም። በፍርድ ቀን ብልጽግና ዋጋ የሌለው ይሆናል (ምሳ. 11:4፤ ማቴ. 6:19-20)

4. ክርስቲያንን ሊያስደስተው የሚገባ ጥቅም እግዚአብሔርን መምሰልና ኑርዬ ይበቃኛል ማለት ነው (ሉቃ. 12:15፤ 1ጢሞ. 6:6-7)።

5. እውነተኛ ዋጋ ያላቸው ነገሮች፤ መንፈሳዊና ዘላለማዊ ዋጋዎች ናቸው (ቆላ. 3:1-4)።

6. ለእግዚአብሔር በልግሰና መስጠት ከሀብታምም ሆነ ከድሀ የሚጠበቅ ተገቢ መንፈስ ነው። እግዚአብሔር የምትሰጠውን ብቻ ሳይሆን በእጅህ የቀረውን የሚቆጥር ነው። ኢየሱስ ድሀዋን መበለት በቤተ መቅደስ ውስጥ ባለጠጉች ከሚሰጡት በላይ ሰጠች አለ (ሉቃ. 21:1-4)። ሐዋርያው ጳውሎስ በመቄዶንያ ያሉ ድሀ ሰዎች 'ከደስታቸው ብዛትና ከልግስናቸው ባለጠግነት' ራሳቸውን መሥዋዕት እድርገው ስለሰጡ ያመሰግናቸዋል (2ቆሮ. 8:1-5)።

ጳውሎስ ሕይወቱን ሙሉ በሙሉ ለኢየሱስ ሲያስረክብ ለነገሮች የሚሰጠው ዋጋ ተላውጦ ሁሉም እዲስ እንደሆነ ተረድቷል። መጀመሪያ በጣም አስፈላጊ የነበረውን ነገር እንደ ከንቱ ቆጥሮታል። ከክርስቶስና ከትንሣኤው ኃይል ጋር ግንኙነት ያላቸው ነገሮች ብቻ አስፈላጊና ትልቅ ቦታ ያላቸው ይሆናሉ (ፊልጵ. 3:7-10)። እያንዳንዱ እማኝ ይህ እውነት እንደሆነ ይረዳል። የዚህ ዓለም ነገሮችን እንጠቀማለን፤ ይሁንና በእነርሱ እንዋጥም (1ቆሮ. 7:31)። በልባችን ውስጥ ቀዳሚውን ስፍራ ለእግዚአብሔር መስጠት ደስታና የተለየ ጥቅም ነው፤ ምክንያቱም ለእርሱ የሚገባው ነው።

(11). የሚከተሉትን ዐረፍተ ነገሮች በጥንቃቄ እንብባቸው። በእያንዳንዱ ውስጥ ትክክል ያልሆነ ነገር አለ። ገንዘብን በተመለከተ ክርስቲያን ሲኖረው የሚገባውን እመለካከት እንዲያንጸባርቁ እስተካከለህ እንደገና ጻፋቸው።

- ሀ. አሁን ያለኝ የህብት መጠን በእግዚአብሔር ፍርድ ፊት በምሆንበት ጊዜ ትልቅ ጥቅምና ቦታ ይኖረዋል።
- ለ. እግዚአብሔር ባለጠጋ ሰው በገንዘብ ላይ ጥሩ መጋቢ ወይም ባላደራ ይሆን ዘንድ ይጠይቃል።
- ሐ. እግዚአብሔር የእያንዳንዱን ሰው ማንኛውንም ፍላጎት ያሟላ ዘንድ ራሱን ግዴታ ውስጥ ከቷል።
- መ. እግዚአብሔር እንዲጠብቀንና እንዲንከባከበን በሕይወታችን ውስጥ ቀዳሚውን ስፍራ መስጠት አለብን።
- ሠ. ልግስና ከባለጠጋ ሰው ብቻ የሚጠበቅ ነው።

ኢ-ፍትሐዊነት

ግላግ 7 የኢ-ፍትሐዊነት ሰለባ የሆነ ክርስቲያን ምን ዓይነት ምላሽ ሲኖረው እንደሚገባ መመሪያ ለማስቀመጥ።

እስካሁን የተነጋገርንባቸው በማኅበራዊ ግንኙነቶች ውስጥ ያሉ ችግሮች ከራሳችን እመለካከትና ባህሪ ጋር የተያያዙ ናቸው። አሁን ደግሞ ሁላችንም እየገጠመን ያለውንና ከቁጥጥራችን ውጪ ስለሆነው ችግር መነጋገር እንፈልጋለን። እንደ ሰው በማይገባ፣ በመጥፎ ወይም በተሳሳተ ሁኔታ ሲመለከትህ የኢ-ፍትሐዊነት ችግር ገጥሞሃል ማለት ነው።

ለምሳሌ፡- ከአንድ ክርስቲያን ወንድም ጋር በንግድ ጉዳይ ትገናኙና አንተን መጠቀምያ በማድረግ በተዘጋው ሁኔታ ነገሩን ለማስተካከል እሻፈረኝ ይላል። በሰራ ቦታ ቀጣሪህ ከአንተ ከሚፈልገው በላይ ጠንክረህ ጥሩ ሥራ ስትሰራ፣ የትርብ ጋላፊህ ለተሠራው ሥራ ምሥጋናውን ወይም ዋጋውን ሊወስድ ይችላል። ወይም ምናልባት አንተ ጥሩ ሰራ እየሠራህ በአንተ የሚቀና አንድ የሥራ ባልደረባህ በሥራህ ላይ ስንፍናና ችልተኝነት እንደምታሳይ እድርን ሲያሳበቅ ይችላል። በትምህርት ቤት ውስጥ በማታለል የተያዘ ጓደኛህ ምንም እንኳን አንተ ባታደርገውም እንዳታለልክ እድርን ይናገራል። ምናልባትም ከአንተ በጣም የሚያንስ የሥራ ብቃት ያለው አንድ ሰው ከፍተኛ እድገት በማግኘቱ፣ እድገቱ የሚገባው ለእኔ ነበር የሚል ስሜት ሊሰማህ ይችላል።

በአንተ ላይ ኢ-ፍትሐዊ የሆነ ነገር የተሠራበትን ብዙ ጊዜያትን ልታስብ እንደምትችል እርግጠኛ ነኝ። እስፈላጊው ጥያቄ እንዴት ነው ምላሽ የምትሰጠው? ትቆጣለህ? ለህተት ለፈለመብህ ሰው በጥላቻ ትናገረዋለህ? ራስህን ታገለልህ? ለራስህ ታዝናለህ? ወይም ለሚያዳምጥህ ሁሉ

እቤቱታህን ታቀርባለህ? ለራስህ 'መብቶች' መቆምና መብቶችህን ለማስከበር መሞከር የተለመደ ነው። በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታዎች ክርስቲያን ምላሽን መስጠት የሚገባው እንዴት ነው? ለኢ-ፍትሐዊነት የክርስቲያን መፍትሔ ምንድነው?

ፖሊስ በነበረበት ጊዜ ወደ ጌታ የመጣ ጳውሎስ የሚባል ጓደኛ ነበረኝ። ወዲያውኑ ሕይወቱ በደስታ ተሞላ፣ ለሚያገኘው ሰው ሁሉ በክርስቶስ ያገኘውን ልምምድ መመስከር ፈለገ። እለቃው ከነበረው የሃምሳ እለቃ በቀር ደስታውን የሚጋፋ እንዳትም ነገር አልነበረም። ጓደኛዬ በጠዋት ልቡ በዝማሬ ተሞልቶ ወደ ሥራ ሲገባ እለቃው ተከላካይነት ትችት የምላበት የንቀት ሠላምታ ይሰጠዋል። ሃምሣ እለቃው የጳውሎስን ሕይወት ከንቱ ለማድረግ የወሰነ ይመስላል። የጳውሎስ ምላሽ ጸጥ በማለት፣ በውስጡ በንዴት በመቃጠልና እንዳትም ባለመተንፈስ እለቃውን ሊበቀል የሚችልባቸውን መንገዶች ብቻ ማስብ ነበር። አንድ ማለዳ ለጳውሎስ ድንገት ሃሳብ በእምሮው ፈለቀለት፡- 'ለምንድነው ደስታዬንና ድሴን እንዲወሰድ የምፈቅድለት? የእርሱ መጥፎ እመለካከት የራሱ ችግር ነው፣ የኔ እይደለም! የሃምሳ እለቃው ምንም ያድርገኝ በጌታ መደሰት አለብኝ' አለ። በውጤቱም ጳውሎስ ለሃምሣ እለቃው ፍቅርንና ርኅራኄን ያሳየው ጀመር፣ ወዲያውኑ መልካም ወዳጅ ሊያደርገው ቻለ። ጓደኛዬ ጳውሎስ በዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ያለውን እውነት ተምሯል።

ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው፣ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና። ሲነቅሩትሁና ሲያሳድዱትሁ በእኔም ምክንያት ክፉውን ሁሉ በውሸት ሲናገሩባችሁ ብፁዓን ናችሁ። ዋጋችሁ በሰማያት ታላቅ ነውና ደስ ይበላችሁ፣ ሐሴትም እድርጉ፣ ከእናንተ በፊት የነበሩትን ነቢያትን እንዲሁ እሳድደዋቸዋልና። (ማቴ. 5:10-12)።

ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በክፍለ ትምህርታችን መጀመሪያ ላይ የተናገርነውን ያተኩርበታል። እኛ የክርስቶስ እምባሳደሮችና ለዓለም የእርሱ ተወካዮች ነን። የኛ መልካም ባህሪ ለሰማያዊ አባታችንና ለእርሱ መንግሥት ከብርን ያመጣል።

በርግጥ ባለመግባባት የሚፈጠርን ኢ-ፍትሐዊነት ማስተካከል የሚቻልበት ጊዜዎች ይኖራሉ። ይሁንና ኢ-ፍትሐዊነት በሚከሰትበት ጊዜ ክርስቶስን በመምሰል ችግሩ ያንተ እንዳልሆነ ነገር ግን የሌላ እንደሆነ በማስተዋልና ለአንተ የሚጠነቀቅልህና በልብህም ድልን የሚሰጥህ ሰማያዊ አባት እንዳለህ በማስተዋል ምላሽን መስጠት ትችላለህ። እንዳንድ ጊዜ ጌታ የፍትህ መንደልን እንድትሸከም ይፈቅዳል፣ ይሁንና ለአንተ ዘላለማዊ በጎነት ይጠቀምበታል።

(12). የፍትሕ መንደል ሰለባ የሆነ ክርስቲያን ምላሽ ለመስጠት ሲመራበት የሚገባውን መርህ ግለጽ።

ሮሜ 12ን በጸሎትና በጥንቃቄ እንድታነብ ከማድፋፈር በቀር ለዚህ ክፍል ትምህርት የተሻለ መደምደሚያ የለኝም። ይህ ምዕራፍ ከእግዚአብሔርና ከሰዎች ጋር ጥሩ ግንኙነት ለሚፈልጉ በጥቂት ጥቅሶች ውስጥ የተሟላ ትዕዛዝ ይሰጣል። ደጋግመህ እንብበውና ለግንኙነቶችህ ሁሉ መመሪያ ይሁን።

(13). የሙከራ ፈተናውን ከመሥራትህ በፊት በማግባራዊ ግንኙነቶች ውስጥ ያሉ የተሰያዩ ችግሮችን ከልሰ። እንተ በዚህ ወቅት እያለፍክበት ያሉ ችግሮች ከተጠቀሱ ዘርዘራቸው። ለእያንዳንዱም ችግር መፍትሔን ለመፈለግ ክፍሉ ትምህርት 1-3 በመመልከት ለችግር መፍትሔ የሚሰጡ ክርስቲያናዊ መርሆዎችን ተግባራዊ አድርግ። የምትሰጠው መፍትሔ በቃሉ የተደገፈ መሆኑን እርግጠኛ ሁን። የዚህ መልመጃ ዓላማ የተማርካቸውን መመሪያዎች በግል ሕይወትህ እንድትለማመዳቸው ለመርዳት ነው። እንዲህ በማድረግህ መንፈሳዊ በረከት ታገኛለህ። መልመጃውን በሕይወትህ ላሉ ችግሮች መፍትሔ ለማግኘት ስትል ከልባዊ ፍላጎት እንደምትሠራው አምናሰሁ።

በሚቀጥለው ክፍል ትምህርታችን በቤተሰብ ግንኙነቶች ውስጥ ባሉ ችግሮች ላይ እንወያያለን። ይህም እያንዳንዱን ክርስቲያን በከፍተኛ ሁኔታ የሚያሳስብ ጉዳይ ነው። በጥናትህ ጌታ እንዲባርክህ እመኝልሃለሁ።

የሙከራ ፈተና

ምርጫ ለእያንዳንዱ ጥያቄ እንድ የተሻለ መልስ አለ። ከመረጥከው መልስ ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

1. የሰውን መመኘት

- ሀ. ታማኝ አለመሆን ነው።
- ለ. ራስህን ከሌሎች ጋር ማወዳደር ነው።
- ሐ. ሌላ ሰው ያለውን ነገር መመኘት ነው።
- መ. የተሻለ ለመሆን መሞከር ነው።

2. እያሱስ የደቀ መዛሙርቱን እግር ያጠበው ምን ዓይነት አገልግሎት ሊኖራቸው እንደሚገባ ለማሳየት ነው?

- ሀ. አንዱ ሌላውን ማገልገል
- ለ. መሪነት
- ሐ. ታላቅ ተፈላጊነት
- መ. ከፍተኛ የሥልጣን ቦታ

3. ለክርስቲያናዊ ብስለት መሰረት የሚሆነው

- ሀ. ንስሐ
- ለ. የፈቃድ ኃይል
- ሐ. ጥንካሬህን መገንባት
- መ. የእግዚአብሔር ኃይል

4. ከነዚህ ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ከባለጠግነት ጋር የማይያያዘው ችግር የትኛው ነው?

- ሀ. የበላይነት ስሜቶች
- ለ. የበታችነት ስሜቶች
- ሐ. የተዛቡ እሴቶች
- መ. ኃጢአትን ለማድረግ መፈተን

5. ብልጽግና አላች ነው፤ ምክንያቱም ሀብት

- ሀ. ለዘሰዓለም አይዘልቅም
- ለ. አያረካም
- ሐ. ደስታን አያመጣም
- መ. አበፈላጊ እንደሆነክ እንዲሰማህ አያደርግም

6. የሰውን ነገር ላለመመኘት መፍትሔው ፍቅር ነው። ምክንያቱም ፍቅር

- ሀ. አይታበይም
- ለ. ያምናል
- ሐ. ይታገማል
- መ. አይቀናም

7. ክርስቲያን ሥልጣኑን መታወቅን አይሻም።

አድርጎ ከተመለከተ ከፍተኛ ደረጃንና

- ሀ. ሥልጣን ማግኛ
- ለ. ክርስቶስን ከፍ የሚያደርግበት
- ሐ. በትህትና የሚያናረው
- መ. ዝቅ የሚልበት

8. የእግዚአብሔር ገንዘብ መጋቢ ወይም አስተዳዳሪ ወይም ባለደራ ለመሆን

ሀ. የምትችለውን ያህል ማግኘት ስትችል ነው።

ለ. የምትፈልገው ሁሉ ሲኖርህ ነው።

ሐ. ያለህን ሁሉ ነገር ሸጠህ ለድሃ መስጠት አሰብህ።

መ. የእግዚአብሔርን መንግሥት ማስቀደምና በሰጋሰነት መስጠት አሰብህ።

9. የሚያስፈልግህን ሁሉ የመስጠት የእግዚአብሔር ግዴታ የተመሰረተው

ሀ. ለማድረግ ባለው ኃይል ላይ ነው።

ለ. የሚያስፈልገውን ነገሮች አስፈላጊነት ላይ ነው።

ሐ. ለርሱ መንግሥት ያለህ መስጠት ላይ ነው።

መ. ስለ እነርሱ በመጨነቅህና ባለመጨነቅህ ነው።

10. ለኢ-ፍትሐዊነት ክርስቲያናዊ መፍትሔ

ሀ. ኢ-ፍትሐዊነቱን በክርስቶስ መንገድ ተመልከተውና በእርሱ ላይ ድልን እንደሚሰጥህ በእግዚአብሔር ታመን።

ለ. ያስቀየመህን ሰው እግዚአብሔር እንዲቀጣው ጻልይ።

ሐ. ለመብቶችህ መከበር ቁም።

መ. ያስቀየመህን ሰው ተበቀል።

እውነት-ሐሰት። መልሱ እውነት ከሆነ በክፍት ቦታው 'እ' ሐሰት ከሆነ 'ሐ' ብለህ ጻፍ።

11. ኢየሱስ የሚያገለግል ሰው፣ እንደሚገዛ ሰው እንዲሆን አስተምሯል።
12. ሰው ለሥራ የሚያሳየው የትጋት መጠን በሰራው አስፈላጊነት ላይ ይወሰናል።
13. የእውነተኛ አገልጋይ አመለካከት 'ላደርገው የሚገባኝን ብቻ ነው የፈጸምኩት' የሚል ነው።
14. ጥሩ ስራ በማከናወኑ አንድን ሰው ማመስገን ስሕተት ነው።
15. የበሰለ ክርስቲያን ከችግሮች ነጻ ነው።
16. ክርስቲያናዊ ብሰለትን ለማግኘት የተሻለው መንገድ እንድትበስል የሚረዱህን ነገሮች ማድረግ ነው።
17. ክርስቲያናዊ ብሰለትን እንድናገኝ ማድረግ የሚገቡንን ብዙ ነገሮች እግዚአብሔር ሰጥቶናል።
18. ታዛዥነት በመሆን የፈቃድ ኃይላችንን ውጤታማ እናደርገዋለን።
19. የብልጥገና አደጋው እግዚአብሔርን ከመታመን ይልቅ ሀብታችንን መታመን ነው።
20. ትልቅ እምነት ካለህ ሀብታም ትሆናለህ።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

7. ሀ. ሐሰት
ለ. እውነት

ሐ. እውነት
መ. እውነት

ሠ. እውነት
ረ. ሐሰት

1. መፍትሔው ፍቅር ሲሆን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍለ 1ቆሮ. 13 ነው (ፍቅር ይታገሣል፣ ቸርነትንም ያደርጋል፣ ከእውነት ጋር ደስ ይሰጣል፣ ሁሉን ይታገሣል፣ ያምናል፣ ተስፋ ያደርጋል። በሁሉ ይጸናል። አይታበይም፣ የማይገባውን አያደርግም፣ የራሱንም አይፈልግም፣ አይበላጭም፣ አይቀናም፣ አይመካም፣ በደልን አይቆጥርም፣ ስለዓመጸ ደስ አይለውም፣ ለዘወትር አይወድቅም)

8. ሀ

2. መልሶችህ በሕይወትህ ውስጥ ያለውን የሌላውን ሰው የመመኘትን ማንኛውንም ችግር ይገልጣልን? ከሆነ ይህንን ችግር ለማስተካከልና ተገቢ የሆነውን አመለካከት ለማዳበር እውነተኛን ፍላጎት ይዘህ ችግርን መፍትሔ መስጫ ደረጃዎችን ትመለከት ዘንድ እመክርሃለሁ። እነዚህ ደረጃዎች በክፍለ ትምህርት 3 ውስጥ ነው የተሰጡት።

9. ሀ. 6 ሐ. 4 ሠ. 1 ሰ. 3
ለ. 8 መ. 2 ረ. 7 ሸ. 5

3. ሀ. እውነት ሐ. እውነት ሠ. ሐሰት ሰ. ሐሰት
ለ. ሐሰት መ. እውነት ረ. እውነት ሸ. እውነት

10. ሀ. የሚያስፈልግህን ነገሮች ሁሉ እርሱ ያሟላልሃል።
ለ. በሕይወትህ የእርሱን መንግሥት ካስቀደምክ የሚያስፈልግህን ነገሮች ሁሉ ይሰጥሃል።
ሐ. እርሱ በፍጹም አይተውህም፣ አይጥልህም።

4. ኢየሱስ ክርስቶስ ያስተምረው የነበረውን ትምህርት መልስ 'ለ' በትክክል ይገልጠዋል። ሌሎች ሁለት ዐረፍተ ነገሮች የሚቃረኑና የተሳሳቱ አመለካከቶችን ይወክላሉ።

11. ሀ. ያለኝ የሀብት ብዛት በእግዚአብሔር ፊት ስቀርብ ዋጋ የለውም።
ለ. እግዚአብሔር ሀብታምና ድህ በገንዘባቸው ላይ ጥሩ መጋቢ ይሆኑ ዘንድ ይፈልጋል።
ሐ. በሕይወታቸው የእግዚአብሔርን መንግሥት መጀመሪያ ላደረጉ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ያሟላ ዘንድ ራሱን ግዴታ ውስጥ ከቷል።
መ. እግዚአብሔርን በሕይወታችን ቀዳሚውን ስፍራ መስጠትና ይጠብቀን ዘንድ ልንታመነው እንችላለን።
ሠ. ክርስቲያኖች ሁሉ፣ ሀብታምም ሆነ ድህ የልግስና መንፈስ እንዲኖረው ይገባል።

5. ሀ. 8	መ. 9	ሰ. 4	በ. 3
ለ. 5	ሠ. 1	ሸ. 2	ተ. 7
ሐ. 11	ረ. 6	ቀ. 10	

12. የአንተ መልስ። እነዚህን ሐሳቦች ያካተተ መሆን አለበት። ለማንኛውም የፍትህ መጓደል፣ ክርስቲያን ለእርሱ ለሚጠነቀቀው ሰማያዊ አባቱ ተወካይ መሆኑን በማስታወስ፣ ክርስቶስን በመለለ መንገድ ምላሽን መስጠት ይችላል።

6. ለ

13. የአንተ መልስ።

5

የቤተሰብ ችግሮች

ትምህርት

አንድ የሰንበት ትምህርት ቤት አስተማሪ የሰምንት ዓመት እድሜ ያላቸውን ተማሪዎች መንግሥተ ሰማያት ምን እንደሚመስል ለማስረዳት ትምክር ነበር። ውይይቱንም እንዲህ በማለት ደመደመች 'መንግሥተ ሰማያትን ከኔ ቤት ጋር ማወዳደር እወዳለሁ። በፍቅር የተሞላ ቦታ፣ ለላምና ተቀባይነትን ላገኝ የምችልበት ስፍራ፣ አዎ መንግሥተ ሰማያት በቤት ውስጥ እንደመሆን ነው።'

ከተማሪዎቹ መካከል አንዱ ትንሽ ልጅ ባፈጠጡ ዓይኖቹና በተኮሳተረ ፊት ወደ እርሷ ተመልክቶ 'መንግሥተ ሰማያት ልክ እንደኔ ቤት ከሆነ ወደዚያ መሄድን ከቶ አልፈልግም' አላት።

ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ ቤተሰብ የእግዚአብሔር ሐሳብ ነው። በማሳበረሰቡ ውስጥ ያለው ሥርዐትና በቤተክርስቲያን ውስጥ ያለው ስርዐት መሠረታቸው በቤተሰብ ውስጥ ያለው ሥርዐት ነው። እግዚአብሔር፣ ባል፣ ሚስትና ልጆች ለሚኖራቸው ኃላፊነት የተለየ መመሪያዎችን ሰጥቷል። እነዚህ መመሪያዎች ሲፈጸሙ፣ ቤተሰብ ጠንካራ ይሆናል፤ እያንዳንዱ አባል ሙሉ ደስታን ያገኛል። ከእነዚህ መመሪያዎች አንዳቸውም ቸል ቢባሉ ቤተሰቡ በችግር ውስጥ ሊሆንና እንዲሁም መለያየት ሊከሰት ይችላል።

በአሁኑ ጊዜ በአብዛኛው የዓለማችን ክፍል ቤተሰብ በርግጥ በችግር ውስጥ ነው ያለው። በአንዳንድ ሀገሮች ከሚፈጽሙት ጋብቻዎች ውስጥ ሀምሳ በመቶ የሚሆኑት በፍቺ ይፈጸማሉ። በሌሎች ሀገሮች የሚስት ሥፍራ ከቤት ውስጥ አገልጋይ በመጠኑ ብቻ ከፍ ያለ ነው። ደስተኛ ባልሆነ ቤተሰብ ውስጥ ያደጉ ልጆች በሚያገቡበት ወቅት ተመሳሳይ የሆነን ደስታ የማይሰፍንበትን ቤተሰብ ይመስራሉ። የቤተሰብን አንድነት የሚያውኩ አንዳንድ ችግሮች ምንድናቸው? መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እነዚህ ጉዳዮች ምን ይላል? ይህ የክፍለ ትምህርት 5 ርዕሳችን ነው። መንግሥተ ሰማያት እንደ አንተ ቤት ቢሆን፣ ወደዚያ መሄድን ትችላለህ? ይህንን ክፍለ ትምህርት ስታጠና ተገቢ በሆነ ቦታ ላይ በግል ሕይወትህ ተግባራዊ ታደርግ ዘንድ አበረታታሃለሁ።

የነፍሰ ትምህርቱ እከፋፈል

- የባልና የሚስት ችግሮች
- የልጆች ችግሮች
- ለቤተሰብ ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎች

የነፍሰ ትምህርቱ ዓላማዎች

ደብዳቤ ክፍል ትምህርት ስታጠናቅቅ

- ታማኝ ስለእለመዘገብ፣ የማይታወቅ ሰውን ስለማግባትና ስለፍቺ ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎችን ማቅረብ
- የባልን፣ የሚስትንና የልጆችን ኃላፊነት ለሌሎች የቤተሰብ አባሎች ማስረዳት
- ለጋብቻ ችግሮችና ስለ ልጆች ችግር ተቀባይነት ያለው መፍትሔ ላይ ስመድረስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎችን ተግባራዊ ማድረግ መቻል ይኖርብዋል።

የነፍሰ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በነፍሰ ትምህርት 1 በተሰጠው መመሪያ መሠረት ትምህርቱን አጥፍ። የነፍሰ ትምህርቱን ዝርዝር አጥፍ። የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ዝናሎችን ማንበብህንና የተሰጠውን መልስ ከመመልከትህ በፊት እያንዳንዱን የጥናት ጥያቄ መመለስህን እርግጠኛ ሁን።
2. የመዝገብ ፈተናውን ሥራና መልሶችህን አመሳክር።

የትምህርቱ ዝርዝር

የባልና የሚስት ችግሮች

በዚህ አጭር ትምህርት ውስጥ በቤተሰብ ውስጥ የሚፈጠሩትን ችግሮች ለመወያየትና መፍትሔ ለመስጠት የማይቻል ነው። ግንባራዊ ግንኙነቶችን የሚመለከቱ የተለያዩ ችግሮችን ስንወያይ፣ በቤተሰብ ሁኔታዎ ውስጥ ተግባራዊ መሆን የሚችሉ እንደሆኑ ተመልክተናል። በዚህ ክፍል ትምህርት ውስጥ በተለይ በቤተሰብ ውስጥ የሚታዩ ችግሮችንና በእያንዳንዱ ሁኔታዎ ምሪትን ሊሰጥ የሚችል መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆችን ለማግኘት እንሞክራለን።

መንፈሳዊ ልዩነቶች

ዓላማ 1 በባልና በሚስት መንፈሳዊ ልዩነቶች ምክንያት የሚፈጠሩትን ችግሮች ለማስተካከል የሚረዱ ሁለት መርሆዎችን ለማስተማር።

በእንዳንድ ትዳር ውስጥ አንዱ የትዳር ጓደኛ ክርስቲያን ይሆንና ሌላው ደግሞ ባለመሆኑ ችግሮች ይከሰታሉ። ብዙውን ጊዜ ለዎች ካገቡ በኋላ ያገቡትን ሰው ወደ ጌታ ማምጣት እንደሚችሉ በማለብ ከማያምኑ ለዎች ጋር በጋብቻ ይጣመራሉ። ምናልባትም ባል ወይም ሚስት ከጋብቻ በኋላ ክርስቲያን ይሆናሉ። ሌላኛው የትዳር አጋር ግን ሳይሆን ይቀራል። ከእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ የሚነሳ ችግር ብዙ ነው። ክርስቲያን የሆነው የትዳር ጓደኛ ለእግዚአብሔር ነገሮች፣ ቤተክርስቲያን ለመከታተልና በክርስትና ለማደግ መሻት ሲኖረው፣ ያልጻነው የትዳር አጋር ደግሞ በዓለም ደስታዎችና ነገሮች ይሳባል። ልጆችን በማሳደግ አለመስማማት ከመኖሩም በላይ፣ ልጆች በማያምነው ወላጅ የሕይወት ተጽዕኖ ምክንያት ክርስቶስን እንደግል አጻኛቸው የመቀበል እድላቸው የጠበበ ይሆናል። እንዳንድ ጊዜ የማያምነው የትዳር ጓደኛው የሆነችውን አማኝን እምነቷን ከእግዚአብሔር ላይ በማንሳት ወደ ጋጢአት እንድትመለስ ሊበባት ይችላል።

ለዚህ ወይንም ለየትኛውም ችግር የተሻለው መፍትሔ እስቀድሞ ከዚህ መጠበቅ ነው። እንደ 2ቆሮ. 6:14-18 ከማያምኑ ለዎች ጋር ጋብቻ የተከለከለ ነው።

ከማያምኑ ጋር በማይመች እካሄድ አትጠመዱ። ጽድቅ ከዓመፅ ጋር ምን ተካፋይነት አለው? ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ተብረት አለው? ክርስቶስን ከቤልሆር ጋር ምን መስማማት አለው? ወደስ የሚያምን ከማያምን ጋር ምን ዝፍል አለው? ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስም ከጣዖት ጋር ምን መጋጠም አለው? እኛ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነንና።

(1). ከላይ ላነበብናቸው ጥያቄዎች የተሻለ መልስ ይሆናል ብለህ የምታስበው የትኛው ነው?

ሀ. በእነዚህ በእያንዳንዱ ምሳሌዎች ውስጥ በተወሰነ ደረጃ ስምምነቶች ሲኖሩ ይችላሉ።

ለ. ተጻራሪ የሆኑ ግምቶች ስለሉአቸው በእነዚህ በማናቸውም መካከል ምንም ዓይነት ስምምነት ሊኖር አይችልም።

ሐ. እያንዳንዱ የሌለውን ደንቦች እስካከበረ ድረስ በአንድነት መስራት ይችላሉ።

በእርግጥ የእነዚህ ሁሉ ጥያቄዎች መልስ እውነትና ሐሰት ብርሀንና ጨለማ፣ ክርስቶስና ሰይጣን መስማማት ወይም ጓደኛዎች መሆን አይችሉም ነው። አማኝና የማያምን ሰው ለሰዎች አስፈላጊ በሆኑ መሠረታዊ ነገሮች በቀር ሊመሳሰሉበት የሚችል አንዳች ነገር የላቸውም። ጋብቻን በጣም የፈለገ ወጣትና ይህንን አስፈላጊ የሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ቸል ለማለት የፈቀደ፣ ሕይወቱን ለችግርና ልቡን ለማቆሰል መዳረጉ ነው። የእግዚአብሔር መንገድ ተወዳዳሪ የሌለው ከመሆኑም ባሻገር እሱን ከታዘዘው የሚያስፈልጉንን ነገሮች ሁሉ እሱ ያሟላልናል። በሚቀተለው ክፍለ ትምህርት ውስጥ ያላገባ ሰው ችግሮች ላይ በሚያተኩረው ትምህርት ውስጥ ሰፊ ባለ መልኩ እንነጋገራለን።

ያላመነ (ች) ያገባ ክርስቲያን፣ ምናልባትም ክርስቲያን ከመሆኑ ቀደም ብሎ ሲሆን ይችላል። በሚመለከት ሐዋርያው ጳውሎስ በ1ቆሮ. 7:12-16 አንዳንድ የተለዩ ትዕዛዞችን ሰጥቷል። ይህንን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የምታነብ ከሆነ የማያምነው የትዳር ጓደኛ መቀጠል እስከፈለገ ድረስ ክርስቲያኑ በጋብቻው ጸንቶ መቆም እንዳለበት ሲያበረታታ ታገኛለህ። ክርስቲያኑ መለያየትን የሚሻ መሆን የለበትም። እግዚአብሔር የሚያስፈልገውን ጸጋና ፍቅር ሊሰጠው ይችላል። ማን ያውቃል የማያምነው ሰው በመጨረሻ ሊድን ይችላል። የማያምን ግን ቢለይ ይለይ ወንድም ቢሆን ወይም እንት እንዲህ በሚመስል ነገር አይዝም። እግዚአብሔር ግን በሰላም ጠርቶናል። (1ቆሮ. 7:15)።

(2). አሁን በተገለጸው ሁኔታ ውስጥ ክርስቲያን ከማያምን ሰው ጋር በጋብቻ መጽናት እንዳለበት ትዕዛዝ የተሰጠው ለምንድነው ብለህ ታስባለህ? (ማቴ. 19:4-6ን ተመልከት)።

በብዙ ቤቶች ውስጥ የመንፈሳዊ መሪነትን ኃላፊነት መቀበል ያለባት እናት ነች ተብሎ ይታሰባል። ይህ እግዚአብሔርን የሚያሳዝን ነው። እግዚአብሔር ባል የቤት ራስ እንዲሆን ሲል ይህ መንፈሳዊ መሪነትንም ያጠቃልል። ልጆች ብዙውን ጊዜ የአባታቸውን ምሳሌነት ይመለከታሉ። አባትም ቤተሰቡ ከእርሱ መንፈሳዊ ደረጃ በላይ ከፍ ይሉ ዘንድ አይጠብቅም።

በቤተሰብ ውስጥ ያሉ መንፈሳዊ ችግሮች መፍትሔ ሊያገኙ የሚችሉት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎችን በመታዘዝ ብቻ ነው። በዚህ ክፍል ትምህርት መጨረሻ በቤተሰብ ውስጥ በሥራ ላይ የሚውሉ ክርስቲያናዊ መርሆችን እንወያያለን። በቤተሰብ ሕይወት አካባቢ ችግር ካለብህ እነዚህን መርሆዎች በራስህ ሕይወት ተግባራዊ በማድረግ ልትለውጣቸው ትችላለህ።

(3). በባልና በሚስት መካከል ያለውን መንፈሳዊ ልዩነቶች ለማስተካከል ወይም ለመከላከል የሚረዱ ሁለት መሠረታዊ መርሆዎችን ተወያይ ተናል። በራስህ አባባል አስቀምጣቸው።

የወሲብ ፍላጎቶች መለያየት

ዓላማ 2 ባለትዳሮች የግብረ ሥጋ ፍላጎትን በተመለከተ የሚገጥማቸውን ልዩነቶች ለመፍታት የሚችሉበትን አመለካከት ለመለየት።

አንዳንድ ጊዜ በጋብቻ ውስጥ የአንደኛው የትዳር አጋር የወሲብ ፍላጎት ከሌላኛው የበለጠ ነው። በመስማማት ለተወሰነ ጊዜ ካልሆነ በቀር፣ የወሲብ ግንኙነትን መካድ ከመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ ጋር የሚቃረን ነው (1ቆሮ. 7:5)። አንዱ ሌላውን ማስደበት የሚፈልጉ ባልና ሚስት እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ አንዱ ሌላው የሚገዛ መሆን አለበት (1ቆሮ. 7:3-4)። ደግሞም አንዱ የሌላውን ፍላጎት የሚያስተውልና ንቁ መሆን አለበት። የግብረ ሥጋ ግንኙነት ምንም እንኳን የጋብቻ ግብ ባይሆንም አንዱ የፍቅርና የመዋደድ መግለጫ ነው።

በጋብቻ ውስጥ ያለ የወሲብ ግንኙነትን በተመለከተ በክፍለ ትምህርት 7 ሰፊ ባለ ሁኔታ እንወያይበታለን። በዚህ ጉዳይ ላይ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት የሚከተሉ ባለትዳሮች በጋብቻ ውስጥ የሚፈጸም የወሲብ ግንኙነት በሌሎች ጉዳዮችም ላይ ያሏቸውን ችግሮች ለማቃለልና አንድነትን ለመፍጠር የሚረዳ ሆኖ ያገኙታል።

(4). ከቀረቡት አስተያየቶች ውስጥ የትዳር ጓደኛዎችን የወሲብ ፍላጎት መለያየት ችግር ለመፍታት በበለጠ ሁኔታ የሚረዳው የትኛው ነው?

- ሀ. ሁልጊዜ ተገዢ የሆነች ሚስት
- ለ. አንዱ ሌላውን የማስደበት ፍላጎት
- ሐ. በመስማማት የወሲብ ግንኙነትን በጣም የተወሰነ ማድረግ

ታማኝነትን ማጉደል

ዓላማ 3 ዝሙትን በተመለከተ የክርስቲያን ምላሽ ምን መምለል እንደ ሚገባው የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ለማየት።

ምናልባት ትዳርን በከፍተኛ ሁኔታ ከሚገዛው ዋነኛ ችግር ታማኝ አለመሆን (ዝሙት) ነው። ይህም በክፍለ ትምህርት 7 የምንወያይበት ነው። በክፍለ ትምህርት 2 እንደተመለከትነው ዝሙት በብሉይ ኪዳንም ይሁን በአዲስ ኪዳን በጥብቅ የተከለከለ ነው። በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ ዝሙትን ልንመለከተው የምንፈልገው ከገጹሁ ወይም ከተበዳዩ የትዳር ጓደኛ አንዱ ነው። የትዳር ጓደኛ ዝሙትን ቢፈፅም እንዴት ነው ምላሽ የምትሰጠው ወዲያውኑ ወደፍቺ ትሄዳለህ? በደሉ በተደጋጋሚ ቢቀጥል በጋብቻ ግንኙነት ውስጥ ትቆያለህ? ይህን ችግር መመልከት የሚገቡን ሦስት አቅጣጫዎች አሉ።

1. የትዳር ጓደኛሽ (ሀ) በተደጋጋሚ የዝሙትን ተግባር ከፈጸመ በትዳር የመቀጠል ግዴታ ሲኖር ይችላል? በማሄቴ. 19:9 በሚገኙት የኢየሱስ ቃላት መሠረት ፍች በዝሙት ምክንያት ብቻ የተፈቀደ ነው። “እኔ ግን እላችኋለሁ፣ ያለዝሙት ምክንያት ሚስቱን ፈቶ ሌላይቱን የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል” ስለዚህም ባል ወይም ሚስት ታማኝ ካልሆነች ከትዳር ጓደኛ ጋር ለመቀጠል ምንም ዓይነት ግዳጅ የለባቸውም።

2. ጋብቻው ታማኝ ካለመሆን የተነሳ ከፈረሰ በደል የደረሰበት የትዳር ጓደኛ እንደገና ማግባት ይችላል? የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ይህንን ጉዳይ በተመለከተ በተሰጠው የምንባብ ክፍል አተረጓጉም አይሰማሙም። እንዳንደች በማሄቴ. 19:9 ያሉት የኢየሱስ ቃላት በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ዳግም ጋብቻን ይፈቅዳል ይላሉ። በእነርሱ አተረጓጉም መሰረት እንደ ጊዜ እንደ ሰው ዝሙትን ከፈጸመ ከትዳር ጓደኛው ጋር “እንደ ሥጋ የሚያደርጋቸውን እንድንት እፍርሰታል። ስለዚህ ሌላኛው የትዳር አጋር በዚህ እንድንት ሊታሰር አይችልም። ምክንያቱ ይህ ከሆነ የተጉዳው የትዳር አጋር በእንዳንድ ሁኔታዎች ከጋብቻ ያልታገደ ሌላ ሰው ለማግባት ነፃ ይሆናል።

ሌላው አተረጓጉም በዝሙት ምክንያት ፍች የተፈቀደ ሲሆን ዳግም ጋብቻ ግን የተፈቀደ አይደለም የሚል ነው። ስለዚህ ጉዳይ ሰፋ ባለ መልኩ በፍቺ ርዕስ ላይ እንነጋገራለን።

3. ለዝሙት ተግባር ብዙ ነገሮች የራሳቸውን ድርሻ ሊያበረክቱ ይችላሉ። እንደኛው የጋብቻ አጋር የወሲብ ግንኙነት ለማድረግ ምናልባት ይከላከል ይሆናል። ይህ ደግሞ እሱን ወይም እሷን ፍላጎታቸውን ለማሟላት ወደሌላ እንዲመለከቱ ምክንያት ይሆናል። በመንፈሳዊ ነገር ያልተዘጋጀ የትዳር አጋር ወደፈተና ውስጥ የሚገባበት ጊዜያት ሊኖሩ ይችላሉ። በርግጥ ሁሉም ጋጢአት ስለሆነ እግዚአብሔር የትኛውንም ተግባር ከምክንያቱ የተነሣ ይቅር አይለውም። ነገር ግን ታማኝ ያልሆነው የትዳር አጋር በሥራው ከልብ ተጽፎ ጋጢአቱን ቢናዘዝ የተጉዳው የትዳር ጓደኛ ይቅር ማለትና የግንኙነት እንድንታቸውን ማደስ ይኖርበታልን?

ይህ ምናልባት እንደ ሰው በሕይወት ውስጥ ሊገጥመው ከሚችለውና ይቅርታን ለመስጠት እጅግ እስቸጋሪ ከሆነው በደል ውስጥ እንዱ ነው። የተጎዳው ሰው ሕዘን ወደ ውስጥ ዘልቆ ሊሰማውና ልቡ ሊሰበር ስለሚችል እንደገና ማመን ያስቸግረዋል። ነገር ግን የይቅርታ መርህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉት ሁሉ ጋይልን ካዘሉ ትምህርቶች እንደኛው ነው። ክርስቶስ ይቅርታን ብቻ አላስተማረም (ማር. 6:14)። ነገር ግን እሱ ራሱ ይቅር ብሏል (ሉቃ. 7:47-50)። እግዚአብሔር ጋጢአትን ይጠላል። ነገር ግን ጋጢአተኞችን አብዝቶ ስለሚወድ የሚወደውን ልጁን እንዲቆስል፣ እንዲሰደብና ጋጢአታችንም ይቅር ይባል ዘንድ በእንጨት መስቀል ላይ እንዲሰቀል ፈቀደ። ክርስቶስ በዝሙት ጋጢአት የተያዘቸውን ሴት ይቅር አላት (ዮሐ. 8:3-11)።

ክርስቶስ ለእኛ እንዳላየን የይቅርታ መጠንን ለትዳር ጓደኛችንም ከማሳየት በላይ ምን ዓይነት ታላቅ ፍቅር ሊገኝ ይቻላል? ትዳሩ ከመፍረስ የሚድን፣ ሴተሱም ከመበታተን የሚጠበቅ ከሆነ፣ ባልና ሚስት እንዱ ለሌላውና ለኔታ ቃል ኪዳናቸው ማደስ የሚችሉ ከሆኑ፣ ይቅር ማለት የቻለውን ሰው እግዚአብሔር ይባርከዋል። ከእንደዚህ ዓይነት የይቅርታ ጊዜ በኋላ የትኛውም የትዳር ጓደኛ ስለጉዳዩ እርስ በርስ ወይም ከሌላ ሰው ጋር እንደገና በማንሳት መወያየት የለባቸውም። ወደዚህ ጋጢአት ውስጥ የከተተን የሰይጣን ጋይል እንደሆነ ከማሰብ በቀር የተፈጠረው ሁኔታ ይቅር መባል አለበት፣ መረሳትም አለበት።

(5). ከነዚህ ዐረፍተ ነገሮች ውስጥ ክርስቲያን የሱ ወይም የርሷ የትዳር ጓደኛ ዝሙትን ቢፈፅም እንዴት መመለስ እንደሚገባቸው የሚያሳዩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎችን የያዙት የትኞቹ ናቸው?

- ሀ. በማናቸውም ሁኔታ ውስጥ ክርስቲያን ከትዳር ጓደኛው ጋር መቀጠል አለበት።
- ለ. እንደኛው የትዳር ጓደኛ ዝሙትን ከፈጸመ ሌላኛው እንዲፈታና ሌላ ክርስቲያን እንዲያገባ ይገደዳል።
- ሐ. እንደ የትዳር ጓደኛ የዝሙትን ጋጢአት ከፈጸመ ሌላኛው ለመለየት ነጻ ነው።
- መ. የዝሙት ጋጢአት ይቅር ሊባል ቃል ኪዳንም ሊታደስ ይቻላል።

(6). እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች በማሄቴ. 19:9 የሚገኘውን የኢየሱስን ትምህርት ፈቃድ እንደሆነ አድርገው ይተረጉሙታል።

- ሀ. ዝሙት ያደረገ የትዳር ጓደኛ እንዲፈታና እንደገና እንዲያገባ
- ለ. በደል የደረሰበት የትዳር ጓደኛ እንዲፈታና እንደገና እንዲያገባ
- ሐ. ሁለቱም የትዳር ጓደኞች እንደገና እንዲያገቡ

ፍች

ዓላማ 4 ክርስቲያን ተግባራዊ የሚያደርጋቸው የፍችን አጠቃላይ መመሪያ ለመግለጽ።

ፍችን በተመለከተ የእግዚአብሔር ሃሳብ በሚልክያስ 2:13-16 በግልጽ ተቀምጧል። “ፍችን እጠላለሁ ይላል የእሥራኤል አምላክ እግዚአብሔር፤ ልብሱን በግፍ ድርጊት የሚሸፍነውንም ሰው እጠላለሁ ይላል እግዚአብሔር ጸባኦት። ስለዚህ በመንፈሳችሁ ራሳችሁን ጠብቁ፤ ታማኝነታችሁም አይጓደል።”

በዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ባልና ሚስት አንዱ ለሌላው ታማኝ ሊሆኑ የሚገባበትን አንዱን ምክንያት እግዚአብሔር ሲገልጽ ልጆቻቸው እውነተኛ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ይሆኑ ዘንድ ነው። በክርስቲያን ጋብቻ ውስጥ የሚገኙ ልጆች በተለየ መልኩ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው። የፍች ስለባ በሆኑ ልጆች ላይ ከፍተኛ ችግሮች ይነሱባቸዋል። በተለያዩ ወንጀሎች በመሳተፋቸው በጥበቃ ሥር የተቀመጡ እርባ ወጣት አጥፊዎችን ያስተማረ መጋቢ እውቃለሁ። መጋቢው እነዚህ ሁሉ ልጆች ተመሳሳይ የሚያደርጋቸው አንድ ነገር እንዳለ ነገረኝ፤ ይህም ነገር የሁሉም ወላጆች የተፋቱ መሆናቸው ነበር። በእርግጥ ወላጆቻቸው የተፋቱ ልጆች ሁሉ ወደ ወንጀል ፈታቸውን አያዘኩም። ይሁንና ብዙዎቹ በአንድ መንገድ ይሁን በሌላ በዚህ ሁኔታ ይሰቃያሉ።

የፍች አጠቃላይ መመሪያ እነዚህ ናቸው።

1. ፍቺ ለክርስቲያን የተከለከለ ነው (1ቆሮ. 7:10-11)
2. ከተፋቱ ሰዎች ጋር የሚከናወን ጋብቻ የተከለከለ ነው (ሉቃ. 16:18፤ ማቴ. 5:32፤ 19:9 እና 1ቆሮ. 7:11)
3. የተፋቱ ሰዎች እንደገና ማግባት አይችሉም (1ቆሮ. 7:10-11)።

ቀደም ሲል በዚህ ክፍለ ትምህርት ውስጥ ፍችና ዳግም ጋብቻ ለክርስቲያን ሊፈቀድ የሚችልበትን አንድ ምክንያት ተወያይተናል። በዚህም ሁኔታ ውስጥ እንኳን ሲከናወን መከራ ማስከተሉ የማይቀር ነው፤ የልጆች ሕይወትና የክርስቲያናዊ ምስክርነት ማበላሸትን ዋጋ ያስከፍላል።

ፍች ከተከሰተ በኋላ አንደኛው የትዳር ጓደኛ እንደገና በማግባቱ የጋብቻን ቃል ኪዳን ማደስ በማይቻልበት ጊዜ የክርስቲያኑ ማኅበረሰብ ለተፈታው ወገን የመጽናናትና የርዳታ ምንጭ ሊሆንለት ይችላል። እግዚአብሔር ወደ እርሱ ርዳታ ፍለጋ በሚጮኹት ላይ ጀርባውን አያዞርም። ሕይወትን እንደገና ለማበጀትና ፍች ያስከተላቸውን ችግሮች ለማስወገድ ብርታትን ይሰጣል። በክፍለ ትምህርት 6 ይህንን ጉዳይ ከተፈታው ሰው አቅጣጫ እንመለከተዋለን።

ከብዙ ዓመታት በፊት በሌላ ትዳር ፍቺ የገጠማቸው ሁለት ሰዎች ተገናኝተው እንደተጋቡ አውቃለሁ። ከተጋቡ ከትንሽ ጊዜ በኋላ ክርስቲያን ሆኑ። ባልየው ፈትቶ በማግባቱ በሁለተኛ ጋብቻው ውስጥ የሚኖረው የማመንዘር ኑሮ እንደሆነ በማሰብ የበደለኝነት ስሜት እየተሰማው ተቸገረ። ይህንን የመሰለን ሁኔታ በተመለከተ ሐዋርያው ጳውሎስ ትዕዛዝን ሰጥቷል።

(7). 1ቆሮ. 7:17-24ን አንብብ። ከላይ ለተገለጠው ክስተት ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ እንዴት ተግባራዊ ይሆናል?

(8). ቀደም ያሉ ትምህርቶችን ላትመለከት ፍችን በተመለከተ ለክርስቲያን ተግባራዊ የሚሆኑ አጠቃላይ መመሪያዎችን አስቀምጥ።

ሌሎች የጋብቻ ችግሮች

ዓላማ 5 ለእያንዳንዱ ችግር ትክክለኛውን መፍትሔ ከችግሩ ክስተት ጋር ለማዛመድ።

በዜት ውስጥ አለመደሰትና መለያየትን ሲፈጥሩ የሚችሉ ብዙ ሌሎች ችግሮችን በዚህ ቦታ በግልፅ እንጠቅሳለን።

1. አንዱ ሌላውን የማክበርና የመተማመን ጉድለት። በሌሎች ሰዎች ፊት ሚስቱን በማዋረድ ደስ የሚለው የሚመስልን አንድ ባል አውቃለሁ። በሌሎች ሰዎች ፊት የሚናገረውን በመቃወም ወይም በማረም፣ በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ ባሏን ዝቅ ዝቅ ማድረግ፣ የምትሻ የምትመስልን ሚስትም አውቃለሁ። ምናልባት ይህንን ዘዴ የሚጠቀሙበት ምክንያት የባላቸው (የሚስታቸው) ፍቅርን ያለማሳየትና፣ ያለመገዛት ምላሽ ለመስጠት ይሆናል። ይሁንና በማንኛው ውስጥ የሚከሰቱትን ችግሮች ለመፍታት ይህ ክርስቲያናዊ መንገድ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱሳዊው መንገድ ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን በወደደበት መጠን ባል ሚስቱን መውደድ ይገባዋል (ኤፌ. 5:25-28) ሚስትም ባሏን መፍራትና ማክበር ይገባታል (ኤፌ. 5:33) የሚለው ነው።

ባልም ሆነ ሚስት ሌላው የቅናት ስሜት ሲፈጥርበት የሚችልበትን ማናቸውንም ምክንያት ማከናወን የለበትም። ይህ ችግር ያለባቸው ክርስቲያን ባለትዳሮች በግልጽ መወያየትና የቅናት ስሜት እንዲፈጠር የሚጋብዙ ማናቸውንም ሁኔታዎች ማስወገድ አለባቸው። ተገቢ ምክንያት ሳይኖረው በተከታታይ የሚቀና ሰው እንደዚህ ዓይነት ስሜቶችን እንዲያስወግድና በትዳር ጓደኛው ላይ ያለውን እምነት እንዲያዳብር እንዲረዳው ጌታን መጠየቅ ይገባዋል።

(9). ቅናት የሚከሰተው የ _____ ጉድለት ሊኖር ነው።

ሀ. አከባቢነት   ለ. መግዛት   ሐ. መስጠት   መ. መተማመን

2. የመልካም ተግባራት (Communication) ጉድለት። ግሌ በፍጹም አያናግረኝም። ይህ ንግግር ምናልባት ቀኑን መሱሱ ሕፃናት ልጆቻቸውን በመንከባከብ የሚወሉ በምሽት ከባላቸው ጋር መልካም ተግባራትን የሚሹ ሚስቶች ቅሬታ ነው። ጥሩ ትዳር እንዲኖር መልካም ተግባራት ሊኖር ይጣል። ባልና ሚስት ከሌላው ማንኛውም ሰው ይልቅ ደስታቸውንና ሐዘናቸውን፣ ተስፋቸውንና ሕልማቸውን እንዲሁም የየቀኑን እነስተኛ ችግሮቻቸውን እርስ በእርስ መካፈል መቻል ይኖርባቸዋል።

3. ከመጠን ያለፈ መስጠት። እንደ የታወቀ ክርስቲያን የሥነ ልዕምር ሐኪም፣ መጋቢዎችንና በተለያዩ የሙሉ ጊዜ አገልግሎት ላይ ያሉ ሰዎችን ጨምሮ በብዙ ክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ ቁጥር እንደ ችግር ይህ ነው ብሎታል። ከቤት ውጭ ባሉ ብዙ እንቅስቃሴዎች መጠመድና ለቤተሰብ ሕይወት ትርፍ ጊዜን ማጣት ቀላል ነው። ቤት የመመገብያ፣ የመታጠብያና የመተኛ ሥፍራ ብቻ ይሆናል። እባት ገንዘብን ለማግኘት ወይም የሌሎችን መንፈሳዊ ጥማት በማገልገል ሲጠመድ ቤተሰብ ችል ይባላል። ሙሉ ጊዜውንና ጉልበትን ለሥራው ይሰጥና ለሚስቱና ለልጆቹ ትንሽ ወይም እስከአካላቸው ምንም ነገር አይተውም። እግዚአብሔር የሰጠን ጥበብ በመጠቀም በሕይወታችን ውስጥ ተገቢውን ቅድሚያ መስጠት የሚገባንን እንድንሰጥ ይጠብቅብናል። ባል የቤቱ መንፈሳዊ መሪ ከሆነ ከቤተሰቡ ጋር ሕብረት ለማድረግና ለማሰልጠን ጊዜን መውሰድ ይኖርበታል።

(10). 1ጢሞ. 3:1-12ን እንብብ። ጳውሎስ የቤተክርስቲያን መሪዎችን በተመለከተ ለራሳቸው ቤተሰብ ቅድሚያ መስጠት እንደሚገባቸው የሚያመለክት ምን ትዕዛዝ ነው የሰጠው?

4. የገንዘብ ችግሮች። ባልና ሚስት መካፈል ከማይችሉት የእዳ ሸክም ውስጥ እንዳይገቡ የሚጠበቃቸውንና ፍላጎታቸውን የሚያሟላ የቤተሰቡን በጀት በመተመን አብረው መሥራት አለባቸው። ለዚህም ጥሩ መሠረቱ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ከቤተሰቡ ገቢ የመጀመሪያውን አስር በመቶ በታማኝነት ለጌታ አስራት መስጠት ነው (ሚሊ. 3:8፣ ማቴ. 23:23)።

ከገቢያቸው የእግዚአብሔርን ድርሻ በደስታ የማይሰጡ ብዙ ቤተሰቦች በማያስፈልገው የገንዘብ ችግሮች በሽታዎችና ባልተጠበቁ ወጭዎች እንደሚቸገሩ በርግጠኝነት አምናለሁ። የእግዚአብሔር ቃል በመደጋገም በመስጠት መርህ ላይ እጽንኦት ያደርጋል። በመስጠት እግዚአብሔርን እንበልጠውም። እኛ ለእርሱ ስንታመን የሚያስፈልጉንን ነገሮች ሁሉ ሊያሟላን ቃል ገብቶልናል (ሉቃ. 6:38)።

ሐዋርያው ጳውሎስ በመብዛትም ይሁን ወይም በጉድለት ያለኝ ይበቃኛል ማለትን እንደተማረ ይናገራል (ፊልጵ. 4:11)። ደስታ በእርግጠኝነት በሐብት ላይ የተመሠረተ አይደለም። እግዚአብሔር ሐብትን ስለማከማቻት እንድንጨነቅ አይፈልግም። ነገር ግን በየዕለቱ የሚያስፈልገንን እንደሚሰጠን እርሱን እንድንታመን ይፈልጋል።

5. ልጆችን በማሰልጠን ያለ ልዩነት። ብዙ ችግሮች የሚነሱበት ምክንያት ወላጆች ልጆቻቸውን በማሰልጠንና ስነ ስርዓትን በማለያዝ ሂደት ለለማይሰ ማሙ ነው። ይህ ደግሞ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተሰጠውን ልጆችን የማሳደግ መርህን በመታዘዝ መወገድ ይችላል። በዚህ ክፍለ ትምህርት በስተመጨረሻ ከነዚህ መርሆዎች እንዳንደቁን እንወያይባቸዋለን። ልጆችን በተመለከተ በሚደረግ ውሳኔ ወላጆች ሁልጊዜ እንድንትን ማሳየት አለባቸው። የሚፈጠረውን ማንኛውንም ዓይነት ልዩነት በግል መወያየት ይኖርባቸዋል። ከዚህም የተነሳ ልጆቻቸው የወላጆቻቸውን የተለያዩ አመለካከት በመጠቀም በቤተሰብ መካከል የሰላም አለመስማማትን መፍጠር አይችሉም።

6. ዘመዶችን የተመለከቱ ችግሮች። ሰው ሲያገባ አባቱንና እናቱን መተው አለበት፣ ራሱንም ለባለቤቱ መስጠት ይገባዋል (ማቴ. 19:5)። ኃላፊነቱም ለባለቤቱና ለልጆቹ ነው። በጋብቻ ውስጥ ያለውን የእንድንት ግንኙነት ምንም ነገር እንዲያሰናክለው መፈቀድ የለበትም። መጽሐፍ ቅዱስ የባልም ሆነ የሚስት ቤተሰብ አባል ከበድ ያለ ችግር ካለበት ችግር ካለበት ሰው ፊታችንን ማዞር እንደሌላብን ያስተምረናል። 1ጢሞ 5:4-8 እያቶችን፣ ዘመዶችንና መበሰቶችን በቤተሰብ ውስጥ በመጨመር የአማኝን ኃላፊነት ያሰፋዋል። ቁጥር 8 ንገር ግን ሰእርሱ ስለሆኑት ይልቁንም ስለቤተሰቦቹ የማያሰብ ማንም ቢሆን፣ ሃይማኖቱን የካደ ከማያምንም ሰው ይልቅ የሚከፋ ነው ይላል።

(11). እንደ ያገባ ሰው ወላጆቹ የሚጠይቁት ነገር ሰባለቤቱና ለልጆቹ ካለው ኃላፊነት ጋር የሚጋጭ ቢሆን የመጀመሪያውን ቅድሚያ መስጠት ያለበት።

ሀ. ሰወላጆቹ   ለ. ሰባለቤቱና ለልጆቹ

(12). እያንዳንዱን በቀኝ በኩል የተዘረዘሩትን የጋብቻ ችግሮች በግራ በኩል ከተሰጡት ትክክለኛ መፍትሔዎች ጋር አዘምድ። የእያንዳንዱን ችግር ቁጥር በመረጥክስት መፍትሔ ፊት ለፊት ጻፍ።

ሀ. የእግዚአብሔርን ድርሻ የሚያስቀድም የበጀት አጠቃቀም	1. ከመጠን ያለፈ መስጠት
ለ. እርስ በእርስ ለመፈቀርና ለመከባበር መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገድን መከተል	2. ዘመዶችን የሚመለከቱ ችግሮች

- ሐ. እርሱ በእርሱ መተማመንና የሚታመን መሆን
- መ. ብዙውን ጊዜ ከቤተሰብ ጋር ማሳለፍ
- ሠ. ክርስቲያናዊ መርዋዎችን መታዘዝና እንድትን ማሳየት
- ረ. ሰው የመጀመሪያውን ቅድሚያ መስጠት የሚገባው ለራሱ ቤተሰብ ፍላጎት ሲሆን በመቀጠልም የቅርብ ዘመዶችን ከበድ ያሉ ችግሮችን ነው ለ. እንዲሁ ለሌላው ማከፈል

3. የገንዘብ ችግሮች
4. አለማክበር
5. ልጆችን በማሠልጠን ያለ ልዩነት
6. የተግባቦት ጉድለት
7. ቅናት

የልጆች ችግሮች

ዓላማ 6 ወላጆች ልጆችን በማሠልጠን ሲኖራቸው የሚገባውን ኃላፊነት ለመግለጽ።

አለመታዘዝ

የልጆች ለወላጆች አለመታዘዝ እንዲሁ የመጨረሻው ዘመን ምልክት ነው። የተስፋ ቃል ያለው ብቸኛው ትእዛዝ ይህ ነው። “አባትህንና እናትህን አክብር እግዚአብሔር እምላክህ በሚሰጥህ ምድር እድሜህ እንዲረዝም” (ዘጸ. 20:12)። ልጆች ወላጆቻቸው ከሚያቀርቡላቸው ጠንቃቃ ምሪትና ሥነ ሥርዓት መታዘዝን መማር አለባቸው። “ልጅህን በሚሄድበት መንገድ ምራው፤ በሸመገለም ጊዜ ከእርሱ ፈቀቅ አይልም” (ምሳ. 22:6)። ሥልጠና ድንገት የሚከሰት አይደለም። ውሳኔንና የሚከሰተውን ሁኔታ ለመቆጣጠር ፈቃደኝነትን ይጠይቃል። “ያልተቀጣ ብላቴና ግን እናቱን ያሳፍራል” (ምሳ. 29:15)። ወላጆች ልጆቻቸውን በወጣትነት ጊዜያቸው የመቆጣጠር መብት እንዲኖራቸው ከፈለጉ፤ በልጅነታቸው የሕይወት ዘመናት አለመታዘዝን መፍቀድ አይኖርባቸውም።

ዛሬ የብዙ ወላጆች ልብ በአመጸኛ ወጣት ልጆቻቸው የተነሳ አዝኗል። ሐዘንን ይግም የሚያባብለው የወጣቶቹ አደንዛዥ እጾችን ወይም የአልኮል ውጤቶችን መስማመድ ወይም ደግሞ የወሲብ ግንኙነት ልምምዶች ውስጥ መግባታቸው ነው። ክርስቲያን ወላጆች ያላገባች ልጃቸው በማርዝ ወይም ልጃቸው የእጽ ሱሰኛ በመሆኗ ወይም ልጆቻቸው እግዚአብሔርን በማያስከብር መንገድ እርካታን ፈልገው ቤታቸውን ትተው በመሄዳቸው ሲቸገሩና ሲጎዱ ቤተክርስቲያንም የዚህ ተፅእኖ ተካፋይ ትሆናለች።

ቤተሰብህ በእንደዚህ ዓይነት ችግር የሚለቃይ ከሆነ እምነትህን እንድታጠነክርና ተስፋ እንዳትቆርጥ አበረታታሃለሁ። እግዚአብሔር ስለ

አንተ ያስባልና የአንተንም አመጸኛ ልጅ ይወደዋል። በሉቃ. 15:11-32 ላይ ከሚገኘው ከእባካኛ ልጅ ታሪክ መጽናናትን ታገኛለህ።

በዚህ ታሪክ ውስጥ አባትየው ልጁን ቤቱን ትቶ ከመሄዱ ለመከላከል አልሞከረም። ይሁንና ልጁ ሲሄድ ሲመለከት ልቡ በከፍተኛ ሁኔታ አዝና ነበር። ቀንና ሌሊትም እንደ ጸለየ አምናለሁ። በተከሰተው ሁኔታ ውስጥ እግዚአብሔር ለእርሱ መልካም አድርጎ ይሠራው ዘንድ መጠበቅን አላቋረጠም። በየቀኑ ምን ያህል ጊዜ ወደ መንገድ በመውጣት የልጁን መመለስ እንደጠበቀ ትገምታለህን? መጽሐፍ ቅዱስ፤ ገንዘቡን ሁሉ ካባዘነና የነበረውን ነገር ሁሉ ካጣ በኋላ በመጨረሻ ልጁ ወደቤት ለመመለስ እንደወሰነ ይናገራል። “ተነሥቶም ወደእባቱ መጣ። እርሱም ገና ሩቅ ሳለ አባቱ እየውና አዘነለት፤ ሮጦም እቀፈውና ሳመው” (ቁ. 20)።

ክርስቲያን ወላጆች በምሳ. 22:6 ውስጥ ያለው የተስፋ ቃል መብታችን ነው ማለት ይችላሉ። ማድረግ የምትችለው ነገር ችግር ያለበትን ልጅ ለኔታ አሳልፈህ መስጠት ብቻ የሚሆንበት ጊዜ አለ። እርሱን ማመን ብቻ የሚሆንበት ጊዜ አለ። ነገር ግን ልጅህ ለእርዳታ ወደ አንተ በመጣ ጊዜ ሁሉ ችግሩን ለማስወገድ ይችል ዘንድ ለመርዳት የተዘጋጀህ ሁኑ። አባት፤ ጎሳህ የገባን ኃጢአተኛ በመልካም ይቀበላል። ምንም ያህል የከፋ ነገር ቢፈጽም ግድ አይለውም። ክርስቲያን ወላጆች አመጸኛ ልጆቻቸው አርዳታን በጠየቁ ጊዜ ፍቅርንና ርኅራኄን ማሳየት አለባቸው።

የሥልጠናና የዲሲፕሊን መጓደል

ብዙ ጊዜ ወላጆች እናትም አባትም ከቤት ውጭ ሠራተኛ ይሆናሉ። እጅግ አስፈላጊ የሆነውን ልጆችን የማሠልጠንና ሥርዓትን የማስያዝ ኃላፊነት ለመወጣት አቅማቸው ውስን ይሆናል። እግዚአብሔር ለእነርሱ የሰጣቸውን ኃላፊነት ብዙውን ጊዜ ቤተክርስቲያንና ትምህርት ቤት እንድትፈጽሙላቸው ይጠበቃሉ። ልጆችን ማሠልጠን ከበድ ያለ ሥራ ነው። እንዴት መኖር እንደሚገባው ብቻ በመናገር ልጅን መምራት አትችልም። እያንዳንዱን ስሕተት ለማስተካከል መልካም ጉኑንና ደካማ ጉኑን ለማሳየትና የእግዚአብሔር ቃል የሚናገረውን እንድታስተምረው አብረኸው መሥራት አለብህ። ይህ ልጁ ቤቱን ለመልቀቅ ተገዢው እድሜ ላይ እስኪደርስና የጥልምስናን ኃላፊነት መቀበል እስኪችል ድረስ የሚዘልቅ ተግባር ነው።

የፍቅርና የመረዳት ጉድለት

እያንዳንዱ ሰው የመፈቀርና የመወደድ ፍላጎት አለው። ፍቅራቸውን በማይገልጹ ቤተሰብ ውስጥ ያደጉ ልጆች ፍቅራቸውን ለሌላ ለመግለጽ አስቸጋሪ ሆኖ ያገኙታል። ወላጆች ሁልጊዜ ልጆቻቸውን እንደሚወዷቸው ለማሳየት ጊዜን መውሰድ ይኖርባቸዋል።

ወላጆች ከልጆቻቸው ከአቅማቸው በላይ የሆነ ነገር እንዲፈጽሙ ሲጠብቁ ወይም ደግሞ ከመጠን በላይ ልቅ እንዲሆኑና እንደፈለጉ እንዲሆኑ በሚፈቅዱላቸው ጊዜ ልጆቻቸውን በሚገባ እንዳልተረዱቸው ወይም እንዳልወቁባቸው ግልጽ ነው። እነዚህ ሁለቱም ከመጠን ያለፈ የጽንፈኝነት ችግሮች ናቸው። ሁልጊዜ የሚተች ወይም የሚያቃልሉት ልጅ ከእርሱ ጋር እስከ ጉልምስና የሚገኝ የአሰመተማመን ስሜት ይፈጠርበታል። ልጆችን በማሠልጠን አዎንታዊ አቀራረብ መያዝ እነዚህን ችግሮች ለማስወገድ ይረዳል።

እያንዳንዱ ልጅ ምሥጋናና አድናቆት ሲሰጠው ጥሩ ምላሽን ይሰጣል። ለተሠራው ሰሐተት እርማት ሲሰጥ፣ ተገቢን ነገር በመሥራት ከመጣው ምሥጋና ጋር ሚዛኑ መጠበቅ ይኖርበታል። በክፍሉ ትምህርት 2 ያጠናሃቸው የፍቅር ሕጉች ወላጆች ለልጆቻቸው ባላቸው አመለካከትና እንክብካቤ ውስጥ ተግባራዊ መሆን አለበት። እያንዳንዱ ልጅ የቴንም ያህል ዕድሜ ይኑረው በእንክብካቤ የመያዝ መብት አለው።

(13) የልጆችን አሰመታዘዝ፣ የሥልጠናና የፍቅር ጉድለትን ወላጆች እንዴት ምላሽ መስጠት እንደሚገባቸው በተሻለ ሁኔታ ከእነዚህ 0 ረፍተ ነገሮች ውስጥ የሚያጠቃልሉው የትኛው ነው?

ሀ. ወላጆች አሰመታዘዝን መፍቀድ የለባቸውም፤ ነገር ግን በጥንቃቄ ልጆቻቸውን ማሠልጠንና እንደሚወደዱ ማሳየት ይኖርባቸዋል።

ለ. ወላጆች ልጃቸው በማይታዘዝ ጊዜ ማድረግ የሚገባቸው በጣም አስፈላጊ ነገር መቅጣት ነው።

ሰቤተሰብ ችግሮች መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎች

ዓላማ 7 የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል ሥልጣንና ኃላፊነት ጠቅለል አድርጎ ለመግለጽ።

ይህንን ትምህርት ሳጠቃልል የባልን፣ የሚስትን፣ የልጆችን ኃላፊነት በተመለከተ እንዳንድ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎችን ባጭሩ ማስቀመጥን አፈልጋለሁ። እነዚህን መርሆዎች መከተል በቤተሰብ ውስጥ የሚከሰተውን ብዙ ችግሮች ለመፍታት ይረዳሃል። ለተቃና ክርስቲያናዊ ቤተሰብ የእግዚአብሔር መንገዶች ናቸው።

የባል ኃላፊነቶች

1. አቅጣጫን መስጠት። መጽሐፍ ቅዱሳዊው መንገድ ባል ለቤተሰቡ ከጌታ ምሪትን ይቀበላል። አብርሃም ቤቱን እንዲተውና እግዚአብሔር ወደ መረጠው ምድር እንዲጓዝ ከእግዚአብሔር ምሪትን ተቀበለ (ዘፍ. 12:1)።

ያዕቆብ ወደ አባቱ ምድር እንዲመለስ ጌታ መርቶቷል (ዘፍ. 31:3)። ዮሴፍ ቤተሰቡን ማዳን ይችላል ዘንድ ወደ ግብጽ እንዲያመልጥ በእግዚአብሔር ተመርቷል (ማቴ. 2:13)።

ክርስቲያን ቤተሰብ ያለውን የሥልጣን ሥርዓት ለመግለጽ ይችላል ዘንድ መንፈስ ቅዱስ ጳውሎስን መርቶታል። “ነገር ግን የወንድ ሁሉ ራስ ክርስቶስ፣ የሴትም ራስ ወንድ፣ የክርስቶስም ራስ እግዚአብሔር እንደሆነ ልታውቁ እወዳለሁ” (1ቆሮ. 11:3፣ 8-12)። “ልጆች ሆይ፣ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ፣ ይህ የሚገባ ነውና (ኤፌ. 8:1)።

ባል በቤት ውስጥ መንፈሳዊ መሪ ለመሆን ለሚስቱና ለልጆቹ ፍላጎት፣ ከእግዚአብሔር ለሚመጣው ምሪት ንቁ መሆን አለበት። ይህ ማለት ራስ ለቀረው የአካል ክፍል መልዕክት ለማስተላለፍ ንቁ መሆን እንዳለበት ዓ ይነት ነው። ለክርስቶስ ሙሉ በሙሉ በመገዛት የሚኖር ሰው ጌታን ደስ በሚያሰኝ መንገድ ቤተሰቡን እንዴት መምራት እንዳለበት ያውቃል። ይህ ደግሞ መንፈሳዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ምሪትን ያካትታል “እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን” (ኢያ. 24:15)። (የሐዋ. 16:31ን ተመልከት)። ሚስቱና ልጆቹ፣ ለጌታ በመገዛት ሥልጣንን በደስታ ይደግፉታል።

2. ማዘጋጀት፡- ባል የቤተሰቡን ቁሳቁሳዊ ፍላጎቶችና ጥበቃን የማቅረብ ኃላፊነት አለበት (1ጢሞ. 5:8)።

3. ማፍቀር፡- ባል ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን እንደወደደ ሚስቱን መውደድ አለበት (ኤፌ. 5:25፣ 28)። ክርስቶስ እንዴት ነው ቤተክርስቲያንን የወደደው?

ሀ. ራሱን አሳልፎ ሰለርሷ ሰጠ፡- (ኤፌ. 5:25፣ ሮሜ 5:8) ይህ ደግሞ ሚስቱ ትጠቀም ዘንድ እርሱ መከራ ለመቀበል ፈቃደኛ የሆነ የባል መሥዋዕታዊ ፍቅር ነው።

ለ. እርሷን ለመቀደስ (ኤፌ. 5:26) የባል ፍቅር፣ ሚስትን በመንፈሳዊ ጉዞ ከክርስቶስ ጋር ከፍ የሚያደርግና የሚያበረታታ መሆን አለበት።

ሐ. ከውሃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት (ኤፌ. 5:26) የባል ፍቅር ሁለቱም ይነጹና ያድጉ ዘንድ የእግዚአብሔርን ቃል ከሚስቱ ጋር መካፈልን ማካተት ይኖርበታል።

መ. ቅዱስና ነውር የሌለባት አድርጎ ሰራሱ እንዲያቀርባት (ኤፌ. 5:27)። የሚስቱን መንፈሳዊ ጥቅም ዓላማው ያደረገ ፍቅር፣ ሚስቱ መንፈሳዊ፣ ነቀፋ የሌለባት በመሆን ወደ ባል ይንጸባረቃል።

ሠ. ክርስቶስ በመጀመሪያ ወደደን (1ዮሐ. 4:19)። ፍቅርን መግለጥን ለማነሳሳት ባል ቀዳሚ መሆን ይገባዋል።

ረ. እንደራሱ አካል (ኤፌ. 5:29) ቤተክርስቲያን የክርስቶስ አካል ተብላ ትታወቃለች (ሮሜ 12:5)። ይህ የፍቅር መግለጫ ሰው ለራሱ አካል የሚያደርገውን ነገሮች ሁሉ ሲያካትት፣ ለሚስቱ

በእያንዳንዱ መንገድ እንዲጠነቀቅላትና የሚያስፈልጋትን እንዲያሟላላት ምክንያት የሆነበትን ፍቅርንም ያካትታል። ይህ ፍቅር ለእርሷ ባለው ታማኝነት (ምሳ. 5:15፤ 18፤ 19፤ ሚሊ. 2:15-16)፤ አስተዋይ በመሆን (1ኢጥ. 3:7፤ ቆላ. 3:19)፤ አድናቆትን በማሳየት (ምሳ. 31:28-31) ይረጋገጣል።

(14). በነዚህ ሁሉ መንገዶች ባል ሚስቱን መውደድ እጅግ አስፈላጊ የሚሆንበት ስምንድነው ብለህ ታስባለህ?

የሚስት ኃላፊነቶች

አዲስ ኪዳን ሴቶች ከወንዶች በታች ናቸው ብሎ አያስተምርም። “አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፤ ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም፤ ወንድም ሴትም የለም ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና” (ገላ. 3:28)። ይህ ምንባብ ባሪያዎችን፣ ነፃ ሰዎችን፣ አይሁዶችንና የግሪክ ሰዎችን እንዲሁም ወንድንና ሴትን ጠቅሷል። ካላቸው ልዩነት ውጭ፣ ክርስቶስ ሁሉንም በእኩል ደረጃ እንደሚቀበል ያስተምራል። የወንድ ራስነት የኃላፊነት መዋቅር ሥርዓት ጉዳይ ነው። እያንዳንዱ ኅብረተሰብ መሪ ሊኖረው ይገባል፤ እግዚአብሔር ወንድ በቤተሰብ ውስጥ መሪ እንዲሆን መርጧል።

መሪ እንዲኖር ካስፈለገ ተከታይ መኖር አለበት። ሚስት በመገዛት የባሏን አመራር መከተል አለባት። “ዳሩ ግን ቤተክርስቲያን ስክርስቶስ እንደምትገዛ እንዲሁ ሚስቶች ደግሞ በሁሉ ሰባሉቻቸው ይገዙ” (ኤፌ. 5:24)። ሚስት ለጌታ እንደምትገዛ ለማሳየት (5:22) ባሏን በማክበር (5:33)፤ በተገቢ ሁኔታ (ቆላ. 3:18) ልትገዛ ይገባል። ሰጌታ የምትሰጠው ተመሳሳይ የመሰጠትና የመማሪያ ምላሽ ሰባልሽም የምትሰጠው መሆን አለበት። ባሏን ከፍ አድርጋ የምትመሰክት ክርስቲያን ሚስት ታከብረዋለች። ከሌሎች ይልቅ እሱንና የእርሱን አጋርነት ትመርጣለች፤ ታደንቀዋለች። ባሏ እማኝ ካልሆነ ሳትናገር በባህሪዋ ታሸንፈዋለች (1ኢጥ. 3:1)። ይህ ማለት በክርስቲያናዊ መርህ የዐና ሕይወት የማያምንን ባል ያለ ቃላቶች ልውውጥ ያሸንፈዋል።

በቲቶ. 2:3-5 ሌሎች የሚስት ኃላፊነቶች እንደተሰጡ እናገኛለን። በእድሜ የገፉ ሴቶች ወጣቶችን የሚያስተምሯቸው ነገሮች አሉ። በመጀመሪያ በእድሜ የገፉ ሴቶች ሕይወታቸው ምሳሌ መሆን እንደሚችል እርግጠኛ መሆን ይገባቸዋል። በአኗኗራቸው የተከበሩ፣ የማያሙ ወይም ለብዙ ወይን ጠጅ የማይገዙ መሆን አለባቸው። ይህ ሲሆን ወጣት ሚስቶችን ማስተማር ይችላሉ።

(15). ቲቶ. 2:3-5 እንብብና በእድሜ የገፉ ሴቶች ወጣት ሴቶችን ማስተማር የሚገባቸውን ሰባት መልካም ነገሮች ዘርዝር።

የወላጆች ኃላፊነት

1. ወላጆች ልጆቻቸውን ለማስተማርና ለማሰልጠን ኃላፊ ናቸው። (ምሳ. 22:6፤ ኤፌ. 6:4) ማሰልጠን፣ ምሳሌነትን፣ ትምህርትን፣ አስፈላጊ በሆነ ጊዜ መቅጣትን የሚያካትት አቀራረብን ይይዛል። ልጆች ከአካባቢያቸው ከሚመለከቱት፣ ከአስተማሪዎቻቸው ትምህርት ይማራሉ። እንዳንድ ጊዜ በተገቢው ሁኔታ በመቀጣትም ይማራሉ (ምሳ. 29:15፤ 17)።

2. የልጆች ቅጣት ተገቢ መሆን አለበት “እናንተም አባቶች ሆይ፣ ልጆች ችሁን በጌታ ምክርና በተግሣጽ አሳድንላቸው እንጂ አታስቆጡላቸው” (ኤፌ. 6:4) “አባቶች ሆይ፣ ልባቸው እንዳይዝል ልጆቻችሁን አታበላጩላቸው” (ቆላ. 3:21) ልጆች ስህተት መሆኑን ለማያውቁት ድርጊት መቀጣት የለባቸውም። በቁጣም መቀጣት የለባቸውም። ወጥ የሆነ ነገር መኖር አለበት። እርግጠኛ ለሆነው ጥፋታቸው ተገቢ የሆነ ቅጣት እንዳለባቸው እንዲያውቁ መደረግ አለበት። ይህ ማለት ልጁ ቅጣት የሚገባው ሲሆን ወላጅ ልጁን ስመቅጣት ጊዜን መውሰድ ይገባዋል። ከዚህም በተጨማሪ ልጁን ለምን እንደተቀጣ ማስረዳት አለበት። ስለጉዳቱም ከልጁ ጋር መጸለይ አለበት (ዕብ. 12:6-9፤ 2ጢሞ. 3:16-17)።

ዲሲፕሊን ለልጆች ሕይወት ነው። እንደ ልጅ በወላጆቹ ስልጣን ሥር ማደር ካልቻለ በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር ራሱን ዝቅ አድርጎ ማቅረብ አይችልም (ምሳ. 19:18፤ 23:13-14፤ 29:17ን ተመልከት)።

3. ሥልጣና ዲሲፕሊን በፍቅር መከናወን አለበት። ወላጆች አመለካከታቸውንና አስተሳሰባቸውን ከሰማያዊ አባት ጋር ማመሳሰል አለባቸው። “በያሳዝንም እንደ ምሕረቱ ብዛት ይራራል፤ የሰውን ልጆች ከልቡ አያስጨንቅም፤ አያሳዝንምም” (ሰቆ. 3:32-33)።

(16). ዕብ. 12:5-11 እንብብና እግዚአብሔር ልጆቹን ለምን እንደሚቀጣና ወላጆች ስምን ልጆቻቸውን መቅጣት እንደሚገባቸው ከሚያብራራው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል እክብብ።

ሀ. ልጆቹን መገሰጽ ስለሚወድ።

ለ. ልጆቹን ስለሚወድ።

ሐ. የእርሱ ልጆች ስለሆኑ ነው (ለእነርሱ ኃላፊ ነው)።

መ. በእነርሱ ስስተናደደ ሊቀጣቸው ስለሚፈልግ ነው።

ሠ. የእነርሱን ክብር ለማግኘት ነው።

ረ. የእርሱን ቅድስና ይካፈሉ ዘንድ ስለእነርሱ ጥቅም ነው።

ሰ. እንዲሰማቸውና እንዲያማቸው ስለሚፈልግ ነው።

ሸ. ጽድቅንና ቅድስናን ለማፍራት ነው።

ከዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ልጁ ለቤተሰቦቹ ቅጣት ያለው ምላሽ በልጁ የበስተኋላ ሕይወት ለእግዚአብሔር መገዛቱና የእርሱን ቅጣትና ሥነ ሥርዓት በመቀበሉ ላይ ቀጥተኛ ተጽእኖ እንደሚኖረው እናያለን።

የልጆች ኃላፊነት

ከልጆች በመጀመሪያ የሚጠበቀው ወላጆቻቸውን ማክበርና መታዘዝ ነው (ዘጸ. 20:12፤ ኤፌ. 6:1-3)። ወላጆቻቸውን በሚታዘዙ ልጆች ላይ የእግዚአብሔር በረከት ይሆናል (ኤር. 35:6-7፤ 18-19)። ወላጆቻቸውን በመታዘዝ የሚያድጉ ልጆች በወደፊት ሕይወታቸው ልጆቻቸውን በሚገባ ማሠልጠን የሚችሉ ይሆናሉ።

ወላጆችህን ማክበር የልጅነትህ ጊዜ ሲያበቃ የሚቆም አይደለም። ወጣት ሰው ወደራሱ ዓለም በሚገባበት ወቅት የእባትና የእናቱን ትዕዛዞችና ትምህርቶችን ማስታወስ አለበት። ከወላጆቹ ትምህርት ጥቅምን የሚያገኝ ወጣት ሰው ታላቅ ደስታን ለወላጆቹ ይፈጥርላቸዋል (ምሳ. 23:22-25)።

በብሉይ ኪዳን ወላጆቻቸውን በማይታዘዙ ወይም በማያከብሩ ልጆች ላይ የከበደ ቅጣት ይመጣ ነበር (ዘጸ. 21:15፤ ዘሌ. 20:9፤ ዘዳ. 21:18-21፤ ምሳ. 28:24፤ 30:17ን ተመልከት)።

- (17). በሚከተለው ሠንጠረዥ ውስጥ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አባላት ሥልጣንና በቤተሰብ ውስጥ እያንዳንዱ አባላት ያላቸውን አብይ ኃላፊነቶች ጻፍ።

ክርስቶስ የቤተሰቡ ራስ	
ሰልጣን	አብይ ኃላፊነቶች
ሀ	
ለ	
ሐ	

እነዚህ መለኮታዊ ትእዛዞች፣ የቤተሰብ አባላት ኃላፊነቶች ቸል በተባሉ ጊዜ፣ ችግር መነሣቱ የሚያስደንቅ አይሆንም። የእግዚአብሔር የአሠራር አወቃቀር ውጤታማ ሥራ ይሠራል፤ በእነዚህ መርሆዎች የሚኖር ቤተሰብ

ፍቅርን፣ ደስታንና ስኬትን ያውቃል። እንደዚህ ዓይነት ቤተሰብ ይሆን ያለህ? ካልሆነ፣ እግዚአብሔር ቤተሰብህ እንዲሆን የሚፈልገውን ለማድረግ ምን ማከናወን ትችላለህ? ከራስህ መጀመር ትችላለህ፤ እንተ እግዚአብሔር ለቤተሰብህ የሰጠህን ኃላፊነቶች ስታሟላ ሌሎች የቤተሰብ አባላት ተመሳሳይ እርምጃ እንዲወስዱ ማድረግ ቀላል ይሆናል። ለውጥ በተላሉ ወይም በፍጥነት የሚከናወን አይደለም። ይሁንና ውጤቱ ሁሉንም ዋጋ ያለው ያደርገዋል።

- (18). ቀደም ባለው ትምህርት እንዳደረግነው የዚህን ክፍል ትምህርት መርሆዎች በቤተሰብህ ውስጥ ላለህ ችግር መፍትሔ ለማግኘት ተግባራዊ ታደርገው ዘንድ እናበረታታለን። የእግዚአብሔር ቃል የማያልቅ የርዳታ ምንጭ ነው። ቃሉን ከቤተሰብህ ጋር አንብብ፤ እርሱ ለልባችሁ ይናገራችኋል።

የሙከራ ፈተና

ምርጫ ለእያንዳንዱ ጥያቄ ተስማሚውን አንድ መልስ ምረጥ።

1. ባል ከሚስቱ ጋር ያለውን ሥልጣን በተመሳሳይ ሁኔታ ማወዳደር የምንችለው _____ ነው።

- ሀ. እናትን ከልጆቿ ጋር
- ለ. ቤተ ክርስቲያንን ከክርስቶስ ጋር
- ሐ. ክርስቶስን ከቤተ ክርስቲያን ጋር

2. በተገቢው ሁኔታ ልጆችን ማሠልጠን የሚያካትተው

- ሀ. ቅጣትንና ማመስገንን
- ለ. ማስተማር፣ ሥነ ሥርዓት ማስያዝንና ፍቅርን
- ሐ. ነፃነትን ያለልክ መፍቀድን
- መ. ትችትን

3. ፍች የሚፈቀደው በምን ምክንያት ብቻ ነው?

- ሀ. ዝሙት
- ለ. ያላመነን ላገባ ሰው
- ሐ. በልጆች ላይ ባለመስማማት
- መ. ቅናት

4. በፍች ምክንያት ይበልጡኑ ተጉድዎች

- ሀ. ባል
- ለ. ሚስት
- ሐ. በደል የደረሰበት የትዳር አጋር
- መ. ልጆች

5. ቀደም ሲል የፈታ ሰው ወደ ጌታ ከመምጣቱ በፊት ቢያገባና በመቀጠልም ጌታን ቢቀበል

- ሀ. ወደቀድሞው ሚስቱ መመለስ አለበት።
- ለ. ሁለተኛውን ጋብቻ በመተው ብቻውን መኖር አለበት።
- ሐ. ጌታን ቢቀበል በነበረበት ሁኔታ መቀጠል አለበት።

6. እንደኛው የትዳር ንደኛ ሌላኛውን ዝቅ ዝቅ አድርጎ በሚመለከትበት ጊዜ በትዳር ውስጥ የጉደለው።

- ሀ. መሪነት
- ለ. ፍቅርና አክብሮት
- ሐ. እምነት
- መ. እንደነት

7. በቤት ውስጥ ያለ የገንዘብ እጥረት ችግር ሊወገድ የሚችለው የትዳር ንደኛዎች።

- ሀ. ለረጅም ሰዓት ለመስራት ሲሰማሙ ነው።
- ለ. ሚስት ወጭዎችን እንድትቆጣጠር ሲሰማሙ ነው።
- ሐ. አስራታቸውን በቅድሚያ ለመክፈል ሲሰማሙ ነው።
- መ. ያልተጠበቁ ወጭዎችን ሲያስወግዱ ነው።

እውነትና - ሐሰት። እውነተኛ ከሆነው ዐረፍተ ነገር በፊት 'እ' የሚለውን ፊደል፣ ሐሰተኛ ከሆነው ዐረፍተ ነገር በፊት 'ሐ' የሚለውን ፊደል ጻፍ።

_____ 8. እናት የቤቱ መንፈሳዊ መሪ መሆን አለባት።

_____ 9. ከቤት ውጭ ባሉ እንቅስቃሴዎች አብዝቶ መጠመድ ቤተሰቡ አብሮ ተገቢ የሆነ ጊዜን እንዳያሳልፍ የሚከላከል ችግር ነው።

_____ 10. ታዛዥ ልጅ ከእመጸኛ ልጅ ይልቅ እግዚአብሔርን የሚያገለግል መሆኑ ግልጽ ነው።

_____ 11. ያላመነን ሰው ያገባ ክርስቲያን ባስፈለገው ጊዜ ለመፍታት ነፃ ነው።

_____ 12. ሰው የመጀመሪያ ቅድሚያ መስጠት የሚገባው ጉዳይ ለወላጆቹ ነው።

_____ 13. ወላጆች እመጸኛ የሆነ ልጃቸውን ለመርዳት ሁልጊዜ ዝግጁ መሆን ይገባቸዋል።

_____ 14. ቤተሰቡን መምራት፣ የሚያስፈልጋቸውን ማሟላትና ማቅረብ የባል ኃላፊነት ነው።

_____ 15. የቤተሰብ ራስ የመሆን ኃላፊነት ስኬታማ ይሆን ዘንድ በፍቅር መታደብ ይኖርበታል።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

10. እያንዳንዱ መሪ የራሱን ቤተሰብ በሚገባ ሁኔታ ማስተዳደርና ልጆቹ እንደሚታዘዙትና እንደሚያከብሩት መመልከት አለበት (ቁ. 4፣5፣ 12)።
  1. ለ
  11. ለ
  2. ምክንያቱም አንድ ሥጋ ስለሆነና ይህም እስከ ሕይወት ፍጻሜ የሚዘልቅ መስጠት በመሆኑ ነው።

12. ሀ. 3	መ. 1	ሰ. 6
ለ. 4	ሠ. 5	
ሐ. 7	ረ. 2	
  3. ሀ. ክርስቲያን ማግባት የሚገባው ክርስቲያን የሆነችን ነው።
 ለ. ባል የቤቱ መንፈሳዊ መሪ መሆን አለበት።
  13. ሀ
  4. ለ
  14. የአንተ መልስ። እኔ እንዲህ እመልሰው ነበር። ባል በሚሰቱ ላይ ራሱን ተሰጥቶታል። ይህንን ጋላፊነት መፈጸም የሚችልበት ብቸኛ መንገድ ፍቅር ነው።

5. ሀ. ሐሰት	ሐ. እውነት
ለ. ሐሰት	መ. እውነት
  15. እያንዳንዱ ሚስት ባሏን መውደድ አለባት፣ ልጆቿን መውደድ አለባት። ራሷን የምትቆጣጠር መሆን አለባት። ንጹህ፣ በቤት የምታገለግል፣ ርኅሩኅና ለባሏ የምትገዛ መሆን አለባት።
  6. ለ

16. ሀ. ውሸት	መ. ሐሰት	ሰ. ሐሰት
ለ. እውነት	ሠ. እውነት	ሸ. እውነት
ሐ. እውነት	ረ. እውነት	
  7. እነዚህ የትዳር ጓደኛዎች ደኅንነትን በተቀበሉበት ወቅት በነበሩበት ሁኔታ መሆን ይገባቸዋል። ይህም በጋብቻቸው መጽናትና በንስሐና በክርስቶስ እንደ አዲስ መወለድ ምክንያት እግዚአብሔር የሰጣቸውን አንድነት መቀበል ይገባቸዋል።

17. ሀ. ባል፡- የምሪትን አቅጣጫ መስጠት፣ የሚያስፈልገውን ማቅረብ፣ ሚስትንና ልጆቹን መውደድና ልጆቹን ማሠልጠንን ይፈጽማል።
 ለ. ሚስት፡- ለባሏ አመራር ትገዛለች፣ ቤቷን ትንከባከባለች፣ ባሏንና ልጆቿን ትወዳለች፣ ልጆቿን በማሠልጠን ታግዛለች።
 ሐ. ልጆች ቤተሰቦቻቸውን ይታዘዛሉ፣ ያከብራሉ።
8. ክርስቲያን መፋታትን ተከልክሏል። ክርስቲያን ፈትን ማግባት አይችልም። የተፋቱ ሰዎች ዳግም ጋብቻን እያከናወኑም።
18. የአንተ መልስ።
9. መ